

TARTALOM

E számunk szerzői:

Készült az Oktatási Minisztérium támogatásával

Iskolakönyvtáros

Módszertani és tájékoztató folyóirat általános és középiskolák számára

Főszerkesztő: EMMER GÁBORNÉ. **A szerkesztőség munkatársa:** JÁKLI SÁNDOR.
Tervezőszerkesztő: BORDÁCSNÉ MÓROCZA ÉVA. Szerkesztőség: 8200 Veszprém,
Bartók Béla u. 12. Telefon: 88/421-080, 423-244. Fax: 88/421-080. **Felelős kiadó:**

VARGA ISTVÁN igazgató. **Kiadja és terjeszti:** NODUS KIADÓ – 8200 Veszprém, Bartók Béla u. 12. Telefon: 88/425-411; 88/423-244; 88/421-080. Megrendelhető: a kiadónál. A lap tanévenként négyszer jelenik meg. Az éves előfizetési díj: 1000 forint. **Nyomdai előkészítés:** VALCZER JÁNOS. **Nyomdai munkák:** OOK Press, Veszprém. **Felelős vezető:** SZATHMÁRY ATTILA. HU ISSN 1218-0963.

Elérhetőség: oktker@sednet.hu, emmerm@mailbox.hu

A szerkesztő jegyzete

Kedves Olvasó!

Négy hónappal ezelőtt találkoztunk utoljára. Azóta nagyon sok változás érte az iskolai könyvtárak ügyét.

1. Az informatikai érettségi könyvtárhasználati részének kérdése,
2. a módosuló Bod Péter Könyvtárhasználati verseny újdonságai,
3. a Nagy Könyv Program hatása,
4. a Nagy Bagoly játék elvárásai,
5. a Könyvtárostanárok Egyesülete tisztújítása.

E számunkban megpróbáltuk összefoglalni mindazokat, amelyek ismerete alapvetően szükséges a könyvtárostánárok számára.

Olvasóink találnak tájékoztató anyagot a **Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny** átalakulásáról, a versenyszervező Hock Zsuzsanna tollából, továbbá közöljük a fővárosi forduló írásbeli fordulójának feladatlapjait a megoldásokkal együtt. Mivel e tanévben e verseny nem foglalkoztatta az 5-6 osztályosokat, így hagyományteremtő szándékkal Hatvanban, a Kodály Zoltán Általános Iskolában rendeztek az Örökségünk-Néphagyomány témában vetélkedőt a 11-12 éveseknek.

Bizakodással adjuk közre két pedagógus tanárjelölt **könyvtárhasználatra épülő órájának** vázlatát. Megnyugtató látni fiatal kollégáink könyvtárismeretét, könyvtárra támaszkodó elképzeléseit. Bízunk abban, hogy követőkre találnak gondolataik, terveik, ötleteik a gyakorló pedagógusokban is.

Lapunk is foglalkozik az **érettségi** témájával, de számunkra nem a botrány a hírérték, hanem az, hogy az informatika tantárgyon belül helyet kap a könyvtárhasználat is az érettségien. Ennek előkészítése, lebonyolítása újszerű feladatot jelent a középiskolákban, így jól jöhet egy-egy kolléga segítsége.

Bár a **Nagy Könyv Projekt** már javában zajlik, mégis akadnak, akik keveset hallottak róla, tehát rövid, általános tájékoztatót közlünk az elkövetkező időszak tenni- és tudnivalóiból.

Ehhez kapcsolódik a **Nagy Bagoly Játék**, mely a középiskolásokat hívja ver-

sengésre. Úgy gondolom a játék leírása sok olyan elemet tartalmaz, amelyet az általános iskolák is hasznosíthatnának a könyvek tematikájának módosításával. Reméljük, több iskola kedvet kap a könyvkampányra.

Csokorba gyűjtöttük az elkövetkező időszak legfontosabb eseményeit. Hírt adunk a **Könyvtárostanárok Nyári Akadémiájáról**, mely Szombathelyen zajlik június végén, a könyvtárosok **vándorgyűléséről**, melynek Gödöllő ad ot-

hont, a júniusi Ünnepi könyvhét előzeteséről, illetve néhány tanácskozásról, konferenciáról, melyek az iskolai könyvtárosok érdeklődésére számot tarthatnak.

Nem feledkeztünk meg a már lebonyolított rendezvényekről sem, hiszen több sikeres programon részt vettek a könyvtárostanárok, vagy előkerült az iskolai könyvtárak ügye. Gondoljunk csak a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválra.

Emlékezés Patona Ferencné Mariannra

2004. október 15-én a veszprémi Dózsa György Általános Iskolában új könyvtárt avattak az iskola tanulói, pedagógusai, a város vezetői és a megye könyvtárosai. Bencsik Józsefné könyvtárostánár által összeállított vidám műsorral köszönték meg a diákok az új könyvtárat mindazoknak, akik sokat tettek a szép, „európai uniós” iskolai könyvtár megvalósításáért.

*... néha megállok az éjen,
gyötrődve, halálba hanyatlón,
Mert úgy ásom a kincset a mélyen,
a kincset, a régit, a padlón,
mint lázbeteg, aki főleszmel,
álmát hüvelyezve, zavartan,
kezem kotorászva keresgél,
hogy jaj, valaha mit akartam.
Mert nincs meg a kincs, mire vágytam,
a kincs, amiért porig égtem.
Itthon vagyok itt e világban
s már nem vagyok otthon az égben.*

Mai együttlétnék elején Kosztolányi Dezső Boldog, szomorú dal című művéből idéztem. Boldog voltam, mert megmutathattam valamennyitöknek ezt a szép új iskolai könyvtárat. Ugyanakkor szomorú is voltam, mert egyvalakinek, aki ezt a munkát pár évvel elkezdte – hiszen az első polcokat még ő rendezte – Patona Ferencné Mariannak már nem tudom megköszönni a kezdeti lépéseket. Nem érhettem meg, hogy velem, velünk örüljön.

Tudtuk, hogy súlyos beteg, mégis azt hittük olyan erős, hogy ő legyőzheti a kórt. Dolgozni akart, ötletei, tervei voltak. Ilyennek őrizzuk meg őt emlékezetünkben, így kövessük az ő példáját. Emlékpolicomon összegyűjtöttem azokat a munkámat segítő tárgyakat, melyeket még ő készített. Én így emlékezem rá, s úgy érzem ezzel erőt ad, mintha üzenné onnan fentről:

Látod itt vagyok, nem éltem hiába, őrizd a kincseimet.

Most az ő „kincseiből”, gondolataiból szeretnék közreadni egy keveset:

A gyermek – akár egyedül, akár csoportban jön be a könyvtárba- érezze ezt az alkalmat kellemes-

nek, hasznosnak. Töltsd el örömmel, hogy a könyvtárban járt.

Ne próbáljunk a gyermek fejébe egyszerre többet tölteni, mint ami éppen akkor belefér. Amikor kimegy a könyvtárunkból, érezhesse, hogy „kaptam valamit”, „jó lett volna még maradni”, igyekezzen minél előbb visszajutni ide. Nem szabad elveszíteni a gyermek belénk és az iskolai könyvtárba vetett bizalmát elveszíteni.

A könyvtári és könyvtárhasználati ismereteket lépésről-lépésre, fokozatosan és tervszerűen egymásra építve, begyakoroltatva kell elsajátíttatni a tanulókkal.

Nem szégyen más, nagyobb könyvtárakba is továbbküldeni az olvasót.

A játékoság, a humor jól tesz a munkakedvnek. Ha a kedv megvan, munkáltatni, aktivizálni, tevékenykedtetni kell. A gyermekek szeretnek dolgozni, csak nem tudják magukról. A diákoknak érezniük kell, hogy a könyvtáros is vár tőlük valamit.

A könyvtárosnak minden könyvet ismernie kell, ami a könyvtárban megvan, sőt még annál többet is!

Egyedül nem megy! Csak közös elvek alapján dolgozó nevelőkollektíva érhet el eredményeket olvasóvá nevelés területén is. A szülői ház is a mi csapatunkhoz tartozzon, ne legyen ellendrukker! Mindent megszervezni, menedzselni, sőt megvalósítani a könyvtárostánár feladata.

Sommásan fogalmazva: szaktudás – szeretet – bizalom – türelem.

Búcsúzunk Marianntól *Kosztolányi Dezső* szavaival:

*Az élet egyszer csak őrája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hogy volt...”,
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbára,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.*

(Halotti beszéd)

A mérés – tehetséggondozás sajátos lehetősége a könyvtárhasználatban

Több mint egy évtizede teremtődött meg az a különleges lehetősége a könyvtárostánár szakmának, amelyet Bod Péter könyvtárhasználati verseny jelent. Az évenként publikált mérőlapok jól mutatják a szakma igényét, azoknak a tudástartalmaknak az átadására és számonkérésére, amelyek napjaink oktatási programjait meghatározó Nemzeti Alaptantervben¹, mint kulcskompetenciák fogalmazódtak meg.

Minden évben a legtehetségesebb tanulókon mérhetjük le, vajon azok az elvárások, amelyeket mi könyvtárostánárok állítottunk föl, teljesíthetők-e diákjaink számára. Munkájuk értékelését valamennyien várják, s ez természetes. Miként fejlődjenek tovább, ha saját hibáikkal, hiányosságaikkal nem szembesülhetnek.

Az értékelést azonban nemcsak számokra és tanáraik számára lenne érdemes nyilvánossá tenni, hanem az iskolai közösségek egésze, sőt a szülők számára is.

Hiszen a mi felelősségünk, hogy a NAT elvárásai, amelyek kiemelt fejlesztési területként jelölik meg a könyvtárhasználati tudást, valamennyi diák számára biztosított, elérhető legyen.

A Bod Péter könyvtárhasználati verseny során minden évben két írásbeli feladatsor készül: egy a megyei/fővárosi fordulóra, egy pedig az országos elődöntőre. A feladatok kapcsolódnak az évben kiválasztott központi témához, illetve az annak kapcsán megadott könyvhöz.

A tanév sajnálatos eseménye, hogy a versenybe aktívan bekapcsolódó 5–6. évfolyam és a kimeneti szakasz felkészülésében hasznos ismereteket gyűjtő 11–12. évfolyam nem kapott kategóriát a versenyben. (Sajnos a következő évi Oktatási Minisztérium által kiírt pályázat sem teszi ezt lehetővé.)

A 7–8. évfolyam számára a verseny, a könyvtárhasználati tudás egyfajta

összegzését jelentheti, hiszen a tanulók – a tantervi előírásoknak megfelelően – az általános iskola kimeneti szakaszában már egy átfogó tudást elsajátítottak el a könyvtárismereti fejlesztési követelményekben meghatározott tudáselemekből.

A 9–10. évfolyam versenye a tehetséggondozás mellett az általános iskolában tanult szintézisének mérése: mindazokat a tudáselemeket összegezni, újra rendszerezni, s kiegészíteni olyan új ismeretekkel, amelyek segítségével a kulcskompetenciák továbbfejleszhetőkké válnak.

Mindkét korosztály esetében a feladatsorok összeállításainak figyelembe kellett venni azokat a számonkérhető fogalmakat, műveleteket, amelyeket a Nemzeti Alaptanterv megfogalmaz.

Fontosnak tartották, hogy a feladatsorok egységes, valamennyi magyar közoktatási intézményben tanuló diák, és oktató tanár számára elérhető eszközzel épüljön. (Sajnos a verseny nem zárja ki annak lehetőségét, hogy az egyes oktatási intézményekben eltérő legyen a hozzáadott érték minősége: van, ahol a könyvtárismeret oktatása egyértelműen fontos, nemcsak „papíron” jelenik meg. Ennek megfelelően fejlődik a könyvtár is. S természetesen van példa az ellenkezőre is.)

A versenyfeladatok idén is kompetenciamérésre épültek: „komplex feladatok adott kontextusban történő sikeres megoldására”².

Az idei esztendőben differenciáltan, eltérő témát jelölt meg a versenybizottság a két korcsoport számára. A 7–8. évfolyam Örökségünk, nemzeti hagyományaink a 9–10. évfolyam a „Világhíres magyarok – magyar tudósok a nagyvilágban” projekt témát dolgozták föl a versenyre, Az idei évben is a versenyt útjára bocsátó Zsoldos Jánosné készítette a bibliográfiát a fölkészülőknek.

Bár a feladatsorok inkább alkalmasak a tehetséggondozásra, mint az évenkénti összegzésre a könyvtárpedagógiában, mégsem tanulság nélküli a megismerésük. Mindenekelőtt mindannyiunkban tudatosítja azt a tényt, hogy szakmánkban egyre égetőbb annak a mérőeszköz sornak az elkészítése, amellyel minden témakörben, minden esztendőben megmérhetjük diákjainkat. Ennek folyamatos elkészítésére, megjelentetésére vállalkozott a Fővárosi Pedagógiai Intézet könyvtárpedagógiai füzeteivel.

Nézzük hát végig milyen tudáselemeket kértek számon a feladatlapok!

Mindkét feladatlap – a hagyományoknak megfelelően – könyv- és könyvtárhasználati tudást mért.

A 7–8. évfolyam a könyv, mint dokumentumtípus jellemzőire kérdezett rá a feladatok 50 százalékában: a könyv legfontosabb adatai, tájékoztatást szolgáló apparátusa állt a középpontban.

A könyvtárhasználati tudás magában rejti azt a kompetenciát, amelyet a szakirodalom reading literacy néven nevez, s amely nem jelent mást, mint általános képességet, hogy megértse, alkalmazza és reflektálja az írott szövegeket...³ Ezért lett olyan hangsúlyos (50 százalék) a feladatlap e részében a szövegértési képesség, az olvasottak reprodukálása, visszaadása.

Érdekes megnézni, hogy a versenyben résztvevők, a legtehetségesebbek között ez hogyan oszlik meg. A fővárosban elmondható, hogy a versenyzők nagy részének ezek a feladatok nem okoztak gondot.

A feladatsor második része a kézi könyvtárhasználatát igyekezett mérni. Itt az értékelés szempontja volt az is, hogy a versenyző diákok minden esetben pontosan jelöljék meg a forrást, amelyből dolgoztak. Sok esetben jó választ adó diák nem vagy igen pontatlanul adta meg a választ tartalmazó kézikönyvet. Elszomorító az is, hogy a

források köre igen szűk volt. Alig tapasztalhattunk változatosságot a felhasznált kézikönyvek esetében.

A katalóguscédula értelmezése – bár egyre inkább fölváltja az elektronikus katalógus a hagyományost – sokszor szövegértési feladatnak is minősülhet. A feladatlap a hagyományos megoldás (hiányos adatok pótlása) mellett tartalmazott új elemeket, amelyek a versenyzők 68 százalékának gondot okoztak. A hagyományos katalóguscédula alkalmat teremt ugyanis olyan lényegkiemelésre (melyek azok az adatok, amelyek szükségesek az információszerzés folyamatában), amelyeknek oktatása segítséget jelent az elektronikus katalógusok, adatbázisok használata során is.

Végezetül a raktári jelzetek használatára kérdezett rá a feladatlap. Bár a diákok ehhez a feladathoz is használhatták a könyvtárat, mint eszközt, az eredmény lehangoló. Ismételten le kell szögezni, hogy a raktári jelzetek ismerete a tájékozódásban, a keresési stratégia kidolgozásában nagy jelentőségű. A kiválasztott versenyzők nagy része inkább a tippelést választotta az eredmények tanúsága szerint, mint a logikus gondolkodást. Hogyan várjuk el valamennyi diákunktól a raktári rend ismeretét, ha a legjobbak sem tudják ennek szerepét a tájékozódásban?

A II. kategória versenyzőit is hasonlóan két nagy témakörben mérte a feladatlap.

A feladatlap elkészítésénél figyelembe kellett venni a közoktatás kimeneti mérőszakaszának, az érettséginek követelményeit: a könyvtárismereti, dokumentumismereti, valamint tájékozási ismereteket. A mérőeszköz elkészítésének nehézsége és szépsége a kapott kötelező dokumentum hiányos tájékoztatási apparátusa volt. Ezért a feladatok között szerepelt olyan is, amely a hiányzó mutatókra kérdezett rá. A személynévmutató elkészítése egyben a szoros ABC pontos ismeretét is számon kérte, a kronológia pedig a kronológia fogalmának, értelmezését is elvárta a diákoktól. A feladatok között itt is jelentős szerepet

kaptak a szövegértésre alapuló kérdések.

Mínthogy az előző években gondot jelentett, hogy a diákoknak a feladatsoron belül lapozni kellett egy-egy feladatmegoldásához, idén kivehetőre tervezték a készítő a „kötelező” könyv egy szövegrészletét tartalmazó oldalt. Erre külön föl is hívták a diákok figyelmét. Jellemző, hogy a budapesti versenyzők közül egy sem élt ezzel a lehetőséggel. A kiválasztott szöveg támpontul szolgált ugyanis a könyvtárhasználati feladatok megoldásához.

A bevezetőben jelzett okok miatt a 9–10. évfolyam számára kiemelt jelentőséggel bírt az önálló tájékozódás a kézikönyvtárban, az önálló ismeretszerzés folyamatának bemutatása. Ezt szolgálták a referens kérdések, amelyeknél pontos forrásmegjelölést is kértünk. A gyors válaszadáshoz fontos volt a kiemelt szöveg ismerete, hiszen azonnal lehetett következtetni a keresendő kézikönyvekre. A feladat megoldási képesség igen gyengének bizonyult.

A feladatsor új elemként tartalmazta a hagyományos tájékozási források és az Internet, mint ismeretszerzési lehetőség összevetését. E két tájékozási forrás tudatos használata, a kettő egymásmellettiése, egymásra épültségének hangsúlyozása fontos könyvtárostani feladat. Diákjaink válasza arról tanúskodott, hogy e téren van még mit tennünk.

A bibliográfia készítés, mint hagyományos feladat elvülhetetlen, hiszen a szellemi munka technikájának a középiskola kimeneti mérőszakaszában, az érettségiben is jelentős szerepe van.

A versenyzőknek módjuk volt a mozgásra, bátran élhettek a könyvtár adta lehetőségekkel, meg is tették. Ezt kívánta valamennyi könyvtárhasználati feladat.

Az időszaki kiadványok jelentősége a naprakész tájékozódásban elengedhetetlen. Ezért kérte a 12. feladat kötetlenül, az időszaki kiadványokat is számon. Ugyanígy fontosnak tartották a feladatlap készítői az új, nem hagyományos

dokumentumok ismeretének mérését is (14. feladat)

A hagyományos, raktározási rendre vonatkozó feladatot e korosztály már nem a szokásos módon kapta: nem raktári jeleket kellett dokumentumokhoz párosítani, hanem tudományterületeket a raktári jelekhez.

Végezetül:

A mérőeszköz készítés felelősségteljes feladat. Komplex rálátást igényel az oktatás egész folyamatára, az oktatás fejlesztési területeire, a kompetenciákra.

A kimeneti mérést mindenképpen meg kell előznie egy hierarchikusan egymásra épülő mérési rendszernek, amely nyomon követi az oktatás egész folyamatát.

A könyvtárhasználati tudás méréséhez elengedhetetlen az iskolai könyvtárnak, mint eszközrendszernek folyamatos fejlesztése.

A könyvtárostani pedagógiai munkájának nemcsak az anyanyelv és informatika tantárgyakban, hanem keresztntantévként valamennyi tantárgyban meg kell jelennie.

A 2004–2005. tanév Bod Péter könyvtárhasználati verseny fővárosi írásbeli fordulójáról a tanulók jökevényen jöttek ki tanáraihoz. Természetesen könyvtárostani első kérdése a feladatokra vonatkozott: milyen típusúak voltak? A válasz: kevés volt az idő, sok volt a feladat... de sok újszerű elem is volt benne, ami érdekessé tette.

A mérőlapok tesztelésre kerültek mielőtt a versenyzőkhöz, kerültek. Korosztálybéli, nem rutinos versenyzők töltötték ki őket, hogy az időt mérjük. A feladatsor így került 2005 februárjában a versenyzők elé.

Mindannyian reméljük, hogy a könyvtárostani pálya egyik legnagyobb megmérettetését jelentő Bod Péter Könyvtárhasználati verseny a következő tanévben is útjára indul.

1 Nemzeti Alaptanterv

2 Ranschburg Ágnes: Az Iskolák értékelési – mérési gyakorlata és a kompetenciák In: Új Pedagógiai Szemle, 2004. 3. sz.

3 PISA 2000

BOD PÉTER ORSZÁGOS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY
Megyei /Fővárosi elődöntő
2005

MEGOLDÁSI KULCS

I. Könyvtárhasználati feladatok

(45 perc)

Balassa Iván – Ortutay Gyula: Magyar néprajz című könyve alapján válaszolj a következő kérdésekre!

1. Igaz vagy hamis? Döntésedet az „I” vagy „H” betű bekarikázásával jelöld!

a. A könyv nyomdai munkáit Békéscsabán végezték.	I	1.	
b. A könyvet LXV színes képet tartalmazó táblaoldal díszíti.	I	2.	
c. A négy fő fejezet mindegyike előtt rövid bevezető szöveg található.	I	3.	
d. A részfejezetek is számozva vannak	H	4.	
e. A bibliográfiában a tételek betűrendben követik egymást.	H	5.	
f. A szak és tárgymutató egy-egy téma összes vonatkozását az olvasó elé tárja.	I	6.	
g. A könyvet 1980-ban adták ki először.	H	7.	
h. A könyv minden oldala számozott.	H	8.	
i. A földrajzi mutatóban a határainkon kívül élő magyarok települései a régi és a ma használt magyar néven szerepelnek.	I	9.	

A hibásnak ítélt állításaidat az alábbiakban indokold is meg, illetve írd le az igaz állítást!

d. Csak a fő fejezetek vannak számozva.	10.	
e. A könyv végén fejezetenként csoportosított módon, azon belül kronologikus
rendben válogatott bibliográfia található.	11.	
g. A könyv első kiadása 1969-ben jelent meg. (A © alapján).	12.	
h. A legtöbb, képet tartalmazó oldal számozatlan.	13.	

2.	A NÉPRAJZTUDOMÁNY KÉPVISELŐI																							
<p>a) <i>Kit tartanak Magyarországon a leíró és összehasonlító néprajztudomány előfutárának?</i> Bél Mátyást (9. oldal)</p>																								
<p>b) <i>Állítsd időrendi sorrendbe az alábbi műveket! Számozással jelöld a sorrendet!</i></p>																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>A magyar néprajztudomány történetében jelentős mű</th> <th>Időrendi sorrend</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Erdélyi János: Népdalok és mondák</td> <td>2 (1846-1848)</td> </tr> <tr> <td>Herman Ottó: Magyar halászat könyve</td> <td>4 (1887)</td> </tr> <tr> <td>Jankó János: A magyar halászat eredete</td> <td>5 (1900)</td> </tr> <tr> <td>Kriza János: Vadrózsák</td> <td>3 (1863)</td> </tr> <tr> <td>Tessedik Sámuel: A parasztember Magyarországon, mitsoda és mi lehetne</td> <td>1 (1786)</td> </tr> </tbody> </table>		A magyar néprajztudomány történetében jelentős mű	Időrendi sorrend	Erdélyi János: Népdalok és mondák	2 (1846-1848)	Herman Ottó: Magyar halászat könyve	4 (1887)	Jankó János: A magyar halászat eredete	5 (1900)	Kriza János: Vadrózsák	3 (1863)	Tessedik Sámuel: A parasztember Magyarországon, mitsoda és mi lehetne	1 (1786)	<p>14.</p> <p>15.</p> <p>16.</p> <p>17.</p> <p>18.</p> <p>19.</p>										
A magyar néprajztudomány történetében jelentős mű	Időrendi sorrend																							
Erdélyi János: Népdalok és mondák	2 (1846-1848)																							
Herman Ottó: Magyar halászat könyve	4 (1887)																							
Jankó János: A magyar halászat eredete	5 (1900)																							
Kriza János: Vadrózsák	3 (1863)																							
Tessedik Sámuel: A parasztember Magyarországon, mitsoda és mi lehetne	1 (1786)																							
(9-10. oldal)																								
<p>c) <i>Mi az újszerűsége az előbbi feladatban az első jelentős műnek?</i></p>																								
<p>Elsőként mutat rá a parasztság szellemi műveltségének fontosságára, életmódjának sajátosságaira. Igyekszik elmaradott helyzetükre is megoldást találni. (9. oldal)</p>		20.																						
<p>d) <i>Mi annak a XIX. század első harmadában megjelenő folyóiratnak a címe, ami néprajzi tanulmányokat közöl?</i></p>																								
<p>Tudományos Gyűjtemény (9. oldal)</p>		21.																						
<p>e) <i>Mi annak a társaságnak a neve, amelyiknek fontos időszaki kiadványa az Ethographia és a Néprajzi Múzeum Értesítője? Mikor alakult meg</i></p>																								
<p>Magyar Néprajzi Társaság, 1889-ben alakult (10. oldal)</p>		22.																						
<p>f) <i>Milyen típusú könyvtárak közé sorolható a Néprajzi Múzeum könyvtára?</i> <i>Kb. mennyi az állománya?</i></p>																								
<p>Szakkönyvtár, országos jellegű, a könyv adatai szerint a kötetek száma megközelíti a 80 000-et. (13. oldal)</p>		24.																						
<p>25.</p>																								
3.	FÖLDRAJZI HELYEK, NÉPEK, NÉPCSOPORTOK	26.																						
<p>a) <i>Töltsd ki a táblázatot!</i></p>																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ország</th> <th>A város magyar megfelelője</th> <th>A város idegen nyelvű megfelelője</th> <th>A megye neve</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ausztria</td> <td>Darufalva</td> <td>Drassburg</td> <td>Sopron megye</td> </tr> <tr> <td>Csehszlovákia</td> <td>Geszte</td> <td>Hostovă</td> <td>Nyitra megye</td> </tr> <tr> <td>Románia</td> <td>Kalotaszentkirály</td> <td>Sincraiu Silvanici</td> <td>Kolozs megye</td> </tr> <tr> <td>Magyarország</td> <td>Gárdony</td> <td>–</td> <td>Fejér megye</td> </tr> </tbody> </table>				Ország	A város magyar megfelelője	A város idegen nyelvű megfelelője	A megye neve	Ausztria	Darufalva	Drassburg	Sopron megye	Csehszlovákia	Geszte	Hostovă	Nyitra megye	Románia	Kalotaszentkirály	Sincraiu Silvanici	Kolozs megye	Magyarország	Gárdony	–	Fejér megye	<p>27.</p> <p>28.</p> <p>29.</p> <p>30.</p> <p>31.</p> <p>32.</p> <p>33.</p>
Ország	A város magyar megfelelője	A város idegen nyelvű megfelelője	A megye neve																					
Ausztria	Darufalva	Drassburg	Sopron megye																					
Csehszlovákia	Geszte	Hostovă	Nyitra megye																					
Románia	Kalotaszentkirály	Sincraiu Silvanici	Kolozs megye																					
Magyarország	Gárdony	–	Fejér megye																					
<p>A határon túli helységnevek mai formái 746. oldaltól, ill. a Földrajzi mutató segítségével a megyéket lehet megállapítani.</p>			34.																					
			35.																					

b) Hol élnek a		36.													
nagykunok? – a Rába és a Rábca közti vidéken		37.													
szigetköziesek? – a Nagy-Duna és a Mosoni-Duna ág által bezárt területen		38.													
rábaköziesek? – a Tiszántúl középső részében, központja Karcag															
c) Hol található															
Őrség? – a Zala és a Kerka folyócska völgyében, 18 falut foglal magában		39.													
Ormánság? – Baranya megye délnyugati sarkában a Dráva és az Okor folyó közt		40.													
Sárközi? – a Duna közelében, Tolna megyében, magvát 5 község képezi		41.													
A 34. oldalon található térképvázlatból kiindulva, majd 27-43. oldal vagy Szak- és tárgymutató.															
4.	ÖRÖKSÉGÜNK ŐRZŐI A MÚZEUMOK														
<i>Melyik város, melyik múzeumában nézhetem meg a következő tárgyakat, képeket?</i>		42.													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tárgy, kép</th> <th>Város</th> <th>Múzeum neve</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1800-ból való céhláda teteje</td> <td>Miskolc</td> <td>Herman Ottó Múzeum</td> </tr> <tr> <td>Juhászlegényt ábrázoló borotvatok</td> <td>Veszprém</td> <td>Bakonyi Múzeum</td> </tr> <tr> <td>Tulipános láda Hódmezővásárhelyről</td> <td>Budapest</td> <td>Néprajzi Múzeum</td> </tr> </tbody> </table>	Tárgy, kép	Város	Múzeum neve	1800-ból való céhláda teteje	Miskolc	Herman Ottó Múzeum	Juhászlegényt ábrázoló borotvatok	Veszprém	Bakonyi Múzeum	Tulipános láda Hódmezővásárhelyről	Budapest	Néprajzi Múzeum	43.	
Tárgy, kép	Város	Múzeum neve													
1800-ból való céhláda teteje	Miskolc	Herman Ottó Múzeum													
Juhászlegényt ábrázoló borotvatok	Veszprém	Bakonyi Múzeum													
Tulipános láda Hódmezővásárhelyről	Budapest	Néprajzi Múzeum													
		44.													
		45.													
		46.													
Tárgymutató, majd a képek jegyzéke.		47.													
5.	NÉPIES KIFEJEZÉSEK														
<i>Melyik nép nyelvéből kerültek át a következő szavak a magyar nyelv szókincsébe?</i>															
apáca, király, mák, retek, csoda, pokol:	szláv (22. oldal)	48.													
csödör, csákány, balta, komondor, kobak:	kun, jász (24. oldal)	49.													
csúr, istálló, major, puttony:	német (23-24. oldal)	50.													
b) Ki a szerzője, mi annak a könyvnek a címe, amely a magyar nyelv jellemző vonásait összegzi, s Budapesten jelent meg 1963-ban?		51.													
Bárczi Géza: A magyar nyelv életrajza 404. oldal és irodalomjegyzék összevetése után		52.													
6.	GASZTRONÓMIA														
<i>A Magyar parasztság az étkezésben is alkalmazkodott a mindenkori munkához, az ünnepekhez. Állítsd össze egy család menüjét!</i>															
Egy vasárnapi ebédhez: tyúkhúsleves, főtt baromfi, süteményféle, ritkábban szarvasmarha húsa															
Egy böjti ünnephez: savanyúleves, zsír nélküli kalács és pattogatott kukorica		53.													
Húsvét vasárnapjára: tyúkhúsleves, kalács, béles, a katolikusoknál disznóhús, megszentelt sonka, újabban bárány		54.													
(268. oldal)		55.													

7.	ÜNNEPEK		
	<i>Mikor ünnepeljük? (hónap, nap)</i>		
	Vince-nap:	január 22.	56.
	Gyertyaszentelő Boldogasszony:	február 02.	57.
	Jégtörő Mátyás:	február 24.	58.
		(627. oldal)	
8.	„Aki dudás akar lenni, Pokolra kell annak menni, Ott kell annak megtanulni, Hogyan kell a dudát fújni.”		
	<i>a) Milyen elnevezései vannak még a dudának?</i>		
	gajda, tömlősíp (419. oldal)		
	<i>b) Ki volt az az erdélyi fejedelem, aki annyira szerette a duda hangját, hogyha hosszabb útra ment, dudásait is magával vitte?</i>		
	Apafi Mihály (419. oldal)		
	<i>c) A múlt század első felében már többnyire egyedül használták ezt a hangszert, és minden valószínűség szerint ekkor keletkezett egy közmondás is. Hogyan hangzik?</i>		59.
	Két dudás nem fér meg egy csárdában (419. oldal)		60.
			61.
9.	Találd ki!		
	„Melyik disznó nem volt soha malac?” sündisznó		
	Mit csinál a bor az üvegben? nedvességet		62.
	Urak előtt kedves vagyok, sok hamisságot csinálok, de oka egynek sem vagyok. Mi az ? írótoll		63.
		(565. oldal)	64.

II. Kézikönyvtárhasználati feladatok

A következő feladat megoldásához használd a kézikönyvtárat! Válaszod végén add meg a forrásként használt könyvek címét, kötetjelzését, megjelenési adatait és a válaszhoz tartozó oldalszámokat!

10.	„A kutya-macska barátságról szóló mesék az állatmesék típuscsoportja.”		
	<i>a) Hogyan magyarázza meg ezt a haragot a Kutya nemeslevele című?</i>		
	A kutya nemeslevelét a macskára bízta, hogy távollétében őrizze meg. A macska az okmányt felteszi a mestergerendára vagy elalszik. A visszatérő kutyának nem tuja előadni, mert az egerek szétrágták. Azóta haragszik a kutya a macskára, a macska pedig az egérre.		
	<u>Forrás: Magyar néprajzi lexikon. 3. kötet, 366.p.</u>		65.
			66.
	<i>b) Sorolj fel 3 magyar meseíró, akik ezzel a típusmesevel foglalkoztak!</i>		
	Arany László, Berze Nagy János, Gárdonyi Géza		
	<u>Forrás: Magyar néprajzi lexikon 3.kötet, 366-367.p.</u>		67.
			68.

<p>c) <i>Annak is nézz utána, hogy mit jelent a szóban forgó kifejezés: kutya-macska barátság!</i> Sok vívódással járó (kényszerű) társas viszony, együttlét. Forrás: Magyar értelmező kéziszótár 1. 804.p.</p>			
<p>Külső kényszerítő körülmények folytán egymásra utalt személyeknek örökös civakodással, veszekedéssel eltöltött, gyakran megszakított együttélése vagy együttműködése.</p>		69.	
<p>Forrás: A magyar nyelv értelmező szótára 4.köt. 518.p.</p>		70.	
<p>d) <i>Kitől származik a következő idézet?</i> „Poharazás közt helyreállt a kutya-macska barátság az ellenkező elvű fiatalság között.” Jókai Mór</p>		71.	
<p>Forrás: A magyar nyelv értelmező szótára 4.köt. 518.p.</p>		72.	
11.	Dömötör Tekla nevével többször is találkozhatunk a Magyar néprajz című könyv bibliográfiájában. A következőkben e szerzővel kapcsolatosak a kérdések!		
	a) <i>Mikor született?</i> 1914. január 13.	73.	
	b) <i>Mi volt a foglalkozása?</i> néprajzkutató (folklórkutató, tanszékvezető egyetemi tanár)	74.	
	c) <i>Mikor jelent meg A népszokások költészete című műve?</i> 1974-ben	75.	
	Forrás: Magyar életrajzi lexikon 4. kieg. kötet	76.	
	Magyar nagylexikon 6. köt.	77.	
	Magyar néprajzi lexikon 1. köt.	78.	
12.	A magyar népköltészetet gazdagították a bujdosókról, a szegénylegények életéről szóló dalok, történetek.		
	a) <i>Melyik falu határában legelt a Vidrócki (vagy Vidróczki) híres nyája? Mi volt a teljes neve?</i> Vidrócki (vagy Vidróczki) vagy Vidrovszky vagy Mitróczy Márton Apátfalván volt kondásbojtár Forrás: Magyar nagylexikon 18. kötet, Magyar életrajzi lexikon	79.	
	b) <i>Milyen állatfajta őrzése volt a kondás Vidrócki feladata?</i> disznópásztor volt Forrás: Magyar értelmező kéziszótár, A magyar nyelv értelmező szótára 4. kötet	80.	
	c) <i>Melyik évben mutatták be Kodály Zoltán Mátrai képek című, kórusok (vegyeskar) számára írt zeneművét, amelyikben felcsendül a Vidróczkiról szóló népdal is?</i> 1931-ben mutatták be a darabot. Forrás: Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 2.köt. ,Magyar nagylexikon 11. köt. (Kodály), Új magyar életrajzi lexikon III. köt., Zenei lexikon	81.	
		82.	
		83.	
		84.	
		85.	

III. Katalóguscédula értelmezése

13.	<p>Nézd meg figyelmesen az alábbi katalóguscédulát! Egészítsd ki a hiányzó adatokat és válaszolj a kérdésekre!</p> <p>745 C77 Csókos Varga Györgyi (1926-) Fonás, vetés, szövés/; [a rajzokat a szerző, a fényképeketkészítette]. - Budapest: Planétás, cop. 1998. – 150 p.,[20] t.: ill., részben színes; 21 cm . -(Jelenlévő múlt, ISSN 1417-5932) Biblg.: p. 147-148. ISBN 963-9014-19-2 kötött : 1400,-Ft 745.031.4 677</p> <p>Mt.: Nagy Fülöp (fotó) A B s *</p> <p>a) Jelöld aláhúzással a cédulán azokat az adatokat, amelyek alapján külön-külön keresheted a művet a betűrendes katalógusban!</p> <p>Csókos Varga, Fonás, vetés, szövés; Jelenlévő múlt</p> <p>b) Várható-e, hogy a szerzőnek további művei is megjelennek?</p> <p>Igen, mert 1998-ban élő személy</p> <p>c) Melyik az az adatelem a cédulán, amely arra utal, hogy a könyv alapján további más könyvcímek birtokába jutsz?</p> <p>Bibliográfia a könyv 147-148. oldalán.</p>	
		86.
		87.
		88.
		89.
		90.
		91.
		92.

IV. Raktári jelzetek használata

14.	<p>Melyik szakrendi, illetve betűrendi jellel ellátott polcon keresheted az alábbi könyveket? A pontok helyébe írd be az odaillő szakjelzetet vagy betűrendi jelet!</p>																												
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Raktári jelzet:</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kodály Zoltán: A magyar népzene</td> <td style="text-align: center;">780</td> <td style="text-align: center;">93.</td> </tr> <tr> <td>Kocsi Mária: Korondi székely fazekasság</td> <td style="text-align: center;">390</td> <td style="text-align: center;">94.</td> </tr> <tr> <td>Szántó András: Eleink ételei</td> <td style="text-align: center;">641</td> <td style="text-align: center;">95.</td> </tr> <tr> <td>Régi debreceni diákhagyományok</td> <td style="text-align: center;">371</td> <td style="text-align: center;">96.</td> </tr> <tr> <td>Zeitler Gabriella: Gyapjúvilág: nemezkészítésről gyerekeknek</td> <td style="text-align: center;">745</td> <td style="text-align: center;">97.</td> </tr> <tr> <td>Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága</td> <td style="text-align: center;">398</td> <td style="text-align: center;">98.</td> </tr> <tr> <td>Néptánc kislexikon</td> <td style="text-align: center;">793</td> <td style="text-align: center;">99.</td> </tr> <tr> <td>Illyés Gyula: Puszták népe</td> <td style="text-align: center;">I</td> <td style="text-align: center;">99.</td> </tr> </tbody> </table>		Raktári jelzet:		Kodály Zoltán: A magyar népzene	780	93.	Kocsi Mária: Korondi székely fazekasság	390	94.	Szántó András: Eleink ételei	641	95.	Régi debreceni diákhagyományok	371	96.	Zeitler Gabriella: Gyapjúvilág: nemezkészítésről gyerekeknek	745	97.	Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága	398	98.	Néptánc kislexikon	793	99.	Illyés Gyula: Puszták népe	I	99.	
	Raktári jelzet:																												
Kodály Zoltán: A magyar népzene	780	93.																											
Kocsi Mária: Korondi székely fazekasság	390	94.																											
Szántó András: Eleink ételei	641	95.																											
Régi debreceni diákhagyományok	371	96.																											
Zeitler Gabriella: Gyapjúvilág: nemezkészítésről gyerekeknek	745	97.																											
Dömötör Tekla: A magyar nép hiedelemvilága	398	98.																											
Néptánc kislexikon	793	99.																											
Illyés Gyula: Puszták népe	I	99.																											
	<i>A felhasználható raktári jelzetek: 745, 780, 390, 398, 641. 371, 793, I</i>																												

Az elérhető pontszám:	
Az általad elért pontszám:	

BOD PÉTER ORSZÁGOS KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY
Megyei /Fővárosi elődöntő
2005

MEGOLDÁSI KULCS

I. Könyvtárhasználati feladatok

(45 perc)

Gazda István – Gervai András: Világhíres magyarok (Bp., Kossuth k.,2004.) című könyve segítségével válaszolj a következő kérdésekre!

1.	Karikázd be a megfelelő betűt!		
	Igaz = I	Hamis = H	
	a. A könyvnek van fülszövege.	I	1.
	b. A tartalomjegyzék nyolc egységre tagolódik. (7)	H	2.
	c. A leghosszabb fejezet a tudományokkal foglalkozik.	I	3.
	d. Az illusztrációk forrásai között csak budapesti intézmény van.	H	4.
	e. A kötetben nem szerepelnek karikatúrák.	H	5.
	f. A kötetnek nincsenek mutatói.	I	6.
	g. Egy-egy fejezeten belül nagyjából időrendben közli az eseményeket .	I	7.
	h. Az utolsó megnevezett feltaláló játéka 1980-ban az év játéka lett. (135.p.)	I	8.
	i. Az ajánlásban három idézetet olvashatunk. (2)	H	9.
	j. A kötetnek volt mecénása.	I	10.
2.	Nevezd meg azokat a művészeti ágakat, amelyekre példát találunk a képzőművészet fejezetben!		
	Festészet		11.
	Grafika (karikatúra, címlapterv)		12.
	Szobrászat		13.
3.	Filmművészeink közül ki kapott Oscar-díjat és melyik filmjéért?		
	Név: Szabó István		14.
	A film címe: Mephisto (1981)		15.
4.	A kémia tudományterületéről a 108-109. oldal szól.		
	Sorold föl azokat a mutatókat, amelyeket készítenél hozzá!		16.
	Itt fel kell ismerje, hogy név, hely és tárgymutatót készíthet. Minden helyes megoldás 1 pont (lehet, hogy egy kicsit ez így sok, akkor csak egyféle mutatót készítsen, mert az abc-be sorolás is sok idő...)		17.
			18.

5.	Készítsd el a 108 – 109. oldal névmutatóját!				
	Név: Ecole Polytechnique; Born Ignác; Müller Ferenc; Kitaibel Pál; Hevesi György;			19.	
	Iryni János; Thán Károly; Zsigmondy Vilmos; Széchenyi- fürdő; Wartha Vince;			20.	
	Zsolnai Vilmos; Sigmond Elek; Winkler Lajos; Szbellédy László; Somogyi Zoltán;			21.	
	Buzágh Aladár; Wolfgang Ostwald Intézet; Varga József			22.	
				23.	
				24.	
				25.	
				26.	
				27.	
6.	Sorold föl az orvoslás fejezete Szent-Györgyi Albertről szóló részletéből hol és kikkel dolgozott neves kutatónk?				
	Hol: Prága, Berlin, Hamburg, Leiden, Groningen, Cambridge, Amerika, Szeged, Budapest, Woods Hole			28.	
				29.	
	Kikkel: Leonor Hichaelis, F. G. Hopkins, Banga Ilona, Straub F. Bruno			30.	
				31.	
				32.	
7.	Készíts kronológiát a pszichológia tudományterületén jeleskedő személyiségekről! (86-87. p.)				
				33.	
	1800	1850	1900	1950	34.
		Nagy László	Korniss Gyula	Harkas Schiller Pál	35.
			Révész Géza	Grastyán E.	36.
			Ranschburg Pál	Kardos Lajos	37.
			Ferenczi Sándor		38.
			Hermann Imre		39.
			Rapaport Dávid	Mérei Ferenc	40.
			Szondi Lipót		41.
		2000			42.
		Julesz Béla			43.
					44.
					45.

II. Könyvtárhasználati feladatok

Az alábbi részletet is a Világhíres magyarok című könyvből választottuk.

1. Kézikönyvtárhasználat

Emeld ki a feladatsorból ezt a lapot, mivel több feladatnál szükséged lesz rá!

Figyelmesen olvasd el a részletet!

„A számítógépek továbbfejlesztésében az egyik döntő lépést **Kemény János** (1926–1992) tette meg, aki az egyetemet **Princetonban** végezte, ahol tanárai között tudhatta Neumann Jánost is. Egy ideig **Albert Einstein** matematikus asszisztense volt. Az ő ajánlására lett a Dartmouth College professzora. Hogy számítógépen egyszerre többen tudjanak dolgozni, kidolgozta az időbeosztásos rendszert: a felhasználók saját termináljaikon dolgoznak, a processzor pedig felosztja munkaidejét közöttük. Kemény és kollégája, Thomas Kurz nevéhez fűződik a **BASIC programozási nyelv** megalkotása.

Kemény egyébként a ma közkedvelt **elektronikus levelezés** (e-mail) úttörője volt. Felesége egy 200 km távolságban levő főiskolán dolgozott. A két főiskola központi gépének összekapcsolásával létrejött az első **„internet”** amelyen keresztül levelezhettek. Kemény halála előtt egy évvel kapta meg az **IBM Robinsondíját**.

A számítógépek elterjedésének ezután már csak nagy méretű állt útjában a bennük alkalmazott sok **elektroncső** miatt. Ezen részben segített a **tranzisztor**, amit Wigner Jenő egyik tanítványa (John Bardeen) talált fel. A következő lépést Gróf András tette meg az egyetlen integrált áramkörből álló memória, a **mikrochip** megalkotásával. A **TIME magazin** ezért a felfedezésért az év emberének választotta Grófot, „akinek mikrochipjei megváltoztatták a világot és a világgazdaságot.”

8. A kézikönyvtár segítségével válaszolj a kérdésekre!			
Jelöld a forrást is a tanult módon!			
a.	Melyik cég alkalmazott először elektroncsövet elektronikus adatfeldolgozó gépben? IBM Forrás: Britannica Hungarica 5. köt. Bp. Magyar Világ k. 1995.214p.	4	
b.	Mi a jellemzője az egykristálynak? Egyetlen kristályos építőelemből álló szilárd test Forrás: Römp kémiai kislexikon Bp., Műszaki K. 1973. 180p.	4	
c.	Mi a tranzisztor? Háromrétegű, vezérelhető erősítő... Forrás: Elektrotechnikai kislexikon Bp.Műszaki K.,1973. 666p.	4	
d.	Nevezd meg az számítástechnika azon ágazatát, amelybe az elektronikus levelezés (email) tartozik! Forrás: Magyar Nagylexikon 17. köt. Bp. Magyar NL k., 1999.273p.	4	
e.	Melyik közismert amerikai nagyváros közelében található a Szilícium völgy? San Francisco Forrás: Magyar Nagylexikon, 16. k. Bp. Magyar NL k., 1999. 756p.	4	
f.	Melyik Nobel-díjas magyar kutató tanított Princetonban? Wigner Jenő Forrás: Pedagógiai Lexikon 2. köt. Bp., Keraban k.1997. 208	4	
g.	Hogyan hozható kapcsolatba Friedrich Dürrenmatt Albert Einsteintel? A fizikusok c. drámájának hőse Forrás: Világirodalmi kisenciklopédia 1. köt. Bp.Gondolat k., 1978. 303 p.	4	
h.	Nevezd meg négy programozási nyelvet! Algol, Basic, Pascal, Fortran Forrás: Informatika, SH atlasz Bp., Springer k. 1955.161p.	4	
i.	Milyen feladatot lát el a menedzser? Szervezési üzletember Forrás: Magyar Értelmező Kéziszótár 1.köt.Bp., Akadémiai k. 1987. 943p.	4	
j.	Melyik ország közelében található a Robinson sziget? Chile Forrás: Világatlasz, Bp. Cartographia k. é.n.	4	

9.	Tájékozódás az ismeretszerzés forrásai között		
<p>Az általad olvasott idézet annak a technikai forradalomnak a kezdetét jelentette, amelynek során az információszerzés lehetőségei megváltoztak. A hagyományos tájékozási források mellett megjelent az Internet, mint tájékozási, ismeretszerzési lehetőség.</p> <p>Érvelj a két tájékozási mód mellett, úgy hogy előnyeiről és hátrányairól se feledkezzél meg! Munkádhoz használd a kézikönyvtár dokumentumait!</p> <p>Tudja világosan megkülönböztetni a hagyományos katalógus és az adatbázis előnyeit és hátrányait. Legyen tisztában a kétféle tájékozási mód előnyeivel és hátrányaival.</p>			
10.	Milyen könyvészeti adatokkal találkozhatsz mindkét keresési útvonalon?		
<p>Szerző, cím, kiadó, kiadás éve, kiadás helye, ISBN szám, sorozat</p>			
11.	Bibliográfia		
<p>A 8. feladat során felhasznált művekből készíts 5 tételes bibliográfiát!</p>			

III. Időszaki kiadványok

12.	Keress a könyvtárban periodikákat, jelöld meg a típusukat!		
<p>Napilap, hetilap, folyóirat, kéthavonta, félévente megjelenő folyóirat, évkönyv</p>			

13.	Milyen típusba tartozik a TIME magazin?		
	hetilap		

IV. Nem hagyományos dokumentumok

14.	Nevezd meg két nem hagyományos dokumentumot a fenti téma után érdeklődőknek a könyvtár állományából!		
	Internet Kalauz Bp.,Automex Kft., 1997.		
	Biliotheca multimediana Bp.Akad.k.1997.		

V. A könyvtári raktározási rend

A Világhíres magyarok borítóján a témakörökhöz egy-egy szám is kapcsolódik.

15.	Milyen hibákat fedezhetünk föl, ha könyvtári szempontból vizsgáljuk meg őket? Javíts! [Válaszodban lehet több szám (raktári jel) is, mint amennyi a címlapon szerepel!]		
	930 történelem	100 Filozófia, vallás	
	700 művészetek	200 Vallás	
	810 Irodalomtudomány	300 Társadalomtudomány	
	500 természettudomány	500 természettudomány	
	600 Alkalmazott tudomány		
	790 Sport		

Elérhető pontszám:	
Az általad elért pontszám:	

Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny

eredménye 2005. április 29.

I. kategória

He-lye-zés	Név	Pont-szám	Intézmény	Város	Felkészítő tanár
1.	Vereb Viktor	30	Dózsa Gy. Általános Iskola	Pásztó	Kissné Agócs Mária
2.	Horváth Anna	29	Báthory István Gimnázium és SZKI	Nyírbátor	Rácz Tiborné
3.	Kiss András	28	Középkerti Általános Iskola	Hajdúböszörmény	Nagyné Kiss Anikó
4.	Mező Anita	27	Eszterházy Károly Főiskola Gyak. Isk. Gimn. és SZKI	Eger	Tasiné Albert Anikó
5.	Marsiczki Nikolett	26	Losonci Téri Általános Iskola	Budapest	Horváth Zoltán
5.	Vargha Márk	26	Práter Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola	Budapest	Tóth Gézáné
6.	Ihász Dániel	25	Bródy Imre Gimnázium és SZKI	Ajka	Jákliné Tilhof Ágnes
6.	Kummer Fanni	25	Petőfi Sándor Gimnázium	Sárbogárd	Géró A. Péterné
7.	Boros Gyula	23	Szerb Antal Gimnázium	Budapest	Horváth Klára
7.	Németh Eszter	23	Széchenyi István Gimnázium és Ált. Isk.	Szolnok	Fazekas Pálné

II. kategória

He-lye-zés	Név	Pont-szám	Intézmény	Város	Felkészítő tanár
1.	Kámán Veronika	39	Nagy Lajos Gimnázium	Szombathely	Kovácsné Bödei Ágota
2.	Bedekovics Klaudia	38	Tiszaparti Gimnázium és Humán SZKI	Szolnok	Lustyik Istvánné
3.	Bencsik Anna	37	Szent István Gimnázium	Budapest	Dragon Katalin
4.	Bordán Pálma	36	Deák Ferenc Gimnázium	Fehérgyarmat	Sipos Mária
4.	Katona Máté	36	Árpád Gimnázium	Tatabánya	Slezák Istvánné
5.	Felföldi Rita	34	Sancta Maria Általános Iskola, Zeneiskola Leánygimnázium	Eger	Csatóné Poczok Katalin
5.	Szűcs Melinda	34	Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű SZKI	Békéscsaba	Bereczki Anna
6.	Csontos Emese	33	Bocskai István Gimnázium	Hajdúböszörmény	Czégény Márta
7.	Jáklí Eszter	32	Bródy Imre Gimnázium és SZKI	Ajka	Jákliné Tilhof Ágnes
8.	Tóth Klaudia	28	Katona József Gimnázium	Kecskemét	Sárosi Péterné

Könyvtári totó

Karikázd be a helyes megoldást!

- Minden információt tartalmazó könyv, folyóirat, audiovizuális hordozó, stb.
 - szakirodalom
 - dokumentum
 - bibliográfia
- A könyv védőborítójának két behajtott oldalára nyomtatott szöveg, amely ismertetést tartalmaz a könyvről, szerzőről.
 - hátszöveg
 - fejszöveg
 - fülszöveg
- Egy ország központi könyvtárának elnevezése.
 - nemzeti könyvtár
 - főkönyvtár
 - országos központi könyvtár
- A lexikonokban, szótárakban a szócikk első szava. Tipográfiaiailag (más betűtípus vagy kiemelt szedés) kiemelt szó.
 - élőfej
 - címfej
 - címszó
- Minek a rövidítése a MÉKSZ?
 - Magyar Értékközvetítő Könyvtári Szervezet
 - Magyar Értelmező Kéziszótár
 - Magyarországi Ékírásos Könyvek Szakkönyvtára
- Műanyagból vagy más anyagból készült információhordozó, amelyen forgás közben hangrezgéseket rögzítettek folyamatos barázdákban olyan tűvel, amely e rezgésekre is reagál. Lejátszása is hasonló tűvel és erősítő rendszerrel történik.
 - hanglemez
 - hangkazetta
 - kotta
- A katalóguscédulák tagolására használt, közülük kiemelkedő karton.
 - osztólap
 - órszó
 - tárgyszó
- Az információt a lexikonnál nagyobb, összefüggő csoportokban tárgyalja. Alkalmas arra, hogy az egyes tudományágak és eredmények összefüggésére mutasson rá.
 - szótár
 - almanach
 - enciklopédia
- Művészi igényel készült könyvek csoportja, melynek célja, hogy élményt nyújtson az olvasónak.
 - gyermekirodalom
 - szépirodalom
 - kézikönyvek
- A könyvnek ebben a részében találjuk a kiadásra vonatkozó adatokat.
 - címoldal
 - borító
 - kolofon
- A könyvtár állományát képező dokumentumok leírásának rendszerezett gyűjteménye, amely biztosítja a feldolgozott kiadványok különböző szempontok szerinti visszakereshetőségét.
 - bibliográfia
 - leltárkönyv
 - katalógus
- A dokumentumokat tartalmuk szerint rendszerező osztályozási rendszer, amelyet a tizedes számok rendszere alapján alakítottak ki. Rövidítése ETO.
 - Elektronikus Törtszámos Osztályozás
 - Egyetemes Tizedes Osztályozás
 - Egyenrangú Tárgyszókatalógusok Osztályozása
- Betűkből, számokból vagy ezek kombinációjából kialakított jelzet, mely rákerül a dokumentumra és a katalóguscédulára is. Megmutatja a könyvek helyét a polcon.
 - raktári jelzet
 - olvasói jelzet
 - könyvtári jelzet

- +1 1802-ben ajánlotta fel magángyűjteményét az ország javára, amely nemzeti könyvtárunk alapját képezi. Ki ő?
 - Széchenyi István
 - Széchenyi Ferenc
 - Kölcsey Ferenc

A totó megfejtése: 2x1x2 11x2x x212

Szakmai és felügyeleti vizsgálat haszna és eredményei

Tapolca Város Önkormányzata a Szak 2004. pályázat 3.3 projektjére nyújtotta be pályázatát, melyben a város iskoláinak könyvtári szakterület szakmai ellenőrzése volt a cél. Ebben benne foglaltatott az intézményvezetői igény is.

Az elnyert pályázat útján 2004. augusztusától 2004. novemberéig tartott a szakértői ellenőrzés.

A szakértői ellenőrzés célja a könyvtári közoktatási jogszabályok betartása, annak segítése. A könyvtár-pedagógiai munka értékelése fejlesztésének segítése. Középtávú könyvtári fejlesztési terv elkészítése, a helyzetelemzésből kiindulva, az ellenőrzés során kapott diagnózisból, a helyi célokból származtatott jövőkép alapján rendszerszemléletű könyvtári fejlesztés stratégiára, valamint a közoktatás fejlesztési stratégiára épülő projekt megalkotásához támogató jellegű segítség nyújtása a vizsgált intézményben.

Elsődleges cél az iskolai könyvtár gyűjteményét a mai kor színvonalának megfelelő irányba és megfelelő módon fejlessze az intézmény. A fejlesztés irányának, tartalmának megfogalmazása és beillesztése a pedagógiai programba.

Kiemelt célként vizsgálta a pedagógiai programot, összehangolt-e a törvénymódosításokkal és a helyi pedagógiai programmal.

A szakértői ellenőrzés választ keresett a következő kérdésekre:

1. A könyvtár működése megfelelő-e a szakmai irányelveknek és a törvényi szabályozásnak.

2. Biztosítottak-e a szakmai feltételek.

3. A könyvtári szolgáltatás támogatja-e a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseket.

A szakértői munka elvégzéséhez jól felkészült szakemberrel találkoz-

tunk, aki munkája, feladata helyzetének magaslatán állt.

Nagyon sok anyagot kellett áttanulmányoznia:

Az iskola alapdokumentumait:

Alapító Okirat

Az iskola hatályos pedagógiai programját

2.1. Az iskola nevelési programját

2.2. Az iskola környezetvédelmi programját

2.3. Az iskola egészségnevelési programját

2.4. Az iskola helyi tantervét

SZMSZ-t

Az intézményi Minőségirányítási Programot

Az iskolai könyvtár dokumentumait vizsgálta:

Az iskola könyvtár működési szabályzatát

Gyűjtőkori szabályzatot

A könyvtárhasználati szabályzatot

Katalógusépítési szabályzatot

Könyvtár-pedagógiai programot

Az iskolai könyvtári munkatervet, munkanaplót

Éves OSA statisztikai könyvtári adatokat

Szakértő korszerű modern vizsgálati módszerekkel dolgozott. Vizsgálódása folyamán irányított önértékelést is végeztetett helyzetértékelő kérdéssor alapján, valamint ő maga is elvégezte az értékelést. A helyi adottságokat felmérve fejlesztési célokat határozott meg. A vizsgált statisztikai adatokból valamint az irányított önértékelés és értékelése között szinte minimális eltérés volt tapasztalható, amit a helyzetelemzési

adatok is bizonyítanak. Az intézményvezető a könyvtáros és a szakértő azonos hullámhosszon dolgoztak.

Ez valahol az igényességet a szakma iránti elkötelezettséget is jelentette, úgy az iskola részéről, mint a szakértői ellenőrzés részéről.

Az ellenőrzés aktuális volt, hiszen minden intézmény szereti azt, ha tudja, hogy munkája milyen szinten áll, melyek az erősségek, a gyengeségek, vagy esetleg a hiányok. A vizsgálat objektív volt, megfelelő jó létkörben folyt, természetesen a szaktanácsadó, szakértő tanácsadását hasznosítani tudjuk a további munkánkban, hiszen személyes hozammal szolgált az egyéni munkához.

A könyvtár szakmai ellenőrzése kedvezően befolyásolja a további munkát is az eredményesség érdekében.

Úgy érzem a szakértői vizsgálat kedvező képet adott a könyvtár helyzetéről. 78%-ban teljes mértékben elégedett, 14%-ban részlegesen elégedett, 3%-ban elenyészően elégedett, 5%-ban nem érvényesült az elégedettség.

A szakértő összefoglaló megállapítása szerint 86,6%-os teljesítményt mutat minősítése alapján a helyzetelemzés.

Meghatározta az erősségeket. 80 állítás közül 63-mal teljes mértékben elégedett, azaz 78%-ban. Az iskolai könyvtár gyengeségei között a 80 pozitív állítás közül csupán 4 állítás kapott „nem” minősítést, azaz 5%. Az alapító okiratban nem szerepel a

könyvtári tevékenység, amit pótolni kell, ez a fenntartónak a feladata.

Az iskolai könyvtár lehetőségei a 80 pozitív állítás közül „igen, de” minősítést kapott 11 állítás, azaz 14 %. Természetesen ez a minősítés fejlesztést kíván, javítást, mivel részlegesen valósult meg. Meg van a remény arra, hogy elérje a jó minősítést a minőség fejlesztésében. A hiányok megvalósításához ütemtervet készítettünk, ahol a felelőst és a határidőt is meghatároztuk.

Az iskolai könyvtár minősítésében 2 állítás kapott „nem” minősítést, mely 2,5%-ot mutatott. Az alapító okirat nem sorolja fel sem az alap, sem a kiegészítő tevékenységek között az iskolai könyvtár tevékenységét, vagy az iskola könyvtár tevékenységének létét. Ezt pótolni kell az alapító okiratban. Az oktatási törvény hangsúlyozza a könyvtár szerepét az iskolai oktató-nevelő munkában.

Az állományfejlesztési gyűjtőköri szabályzat értelmében történik. Készítettünk egy fejlesztési ütemtervet is, hogy megfelelő és modern legyen a könyvtár szakirodalmá.

A szakmai ellenőrzés szervezéséről megfelelő tájékoztatást kapott az intézményvezetés és a könyvtár is. Az ellenőrzés a tanév kezdés idejére esett, plusz feladatokat rótt az iskolavezetésre, de úgy érzem, hogy zökkenőmentesen tudtunk dolgozni a szakmai ellenőrzést végző szaknácádóval. Mindig elegendő idő áll rendelkezésre a felmerülő problémák megbeszélésére, a vizsgálatokra. Meg kell jegyezmem a szakértőnek nagyon sok anyagot kellett áttanulmányozni. Szerintem ez az intervallum számára is nagy lekötöttséget jelentett.

A szakmai ellenőrzés vezetője jól felkészült, kiváló szakember, érti a munkáját, jó munkamódszerrel dolgozott, kiváló kapcsolatteremtő készséggel rendelkezik mindenre kiterjedő széles látókörrrel és nagy szakmai tapasztalattal. Szakértői fellépése határozott és meggyőző.

Az intézményünkben a könyvtár létrehozása sürgető feladat volt, így 1999-ben az összevonás után egyik kiemelt és fontos feladatként jelentkezett az intézményben a könyvtár megszervezése és létrehozása, ami nem kis feladattal járt. Egy 52 m-es olvasótermünk, és 16 m² kisebb helyiség, ahol dolgozni is lehet, ha foglalkozások folynak az olvasóteremben.

A könyvtár bútorfelszerelését részben az iskola költségvetéséből, részben pályázati pénzből és képviselői keret támogatásából valósítottuk meg.

Az állománygyarapítás szintén az iskola költségvetése terhére, valamint pályázati pénzeszközök felhasználásával és szponzorálás útján bővítettük.

Nádori professzor úrtól sporttal kapcsolatos szakirodalmat kaptunk. Ez nagyon hasznos és nagyon fontos, hisz az iskolánkban emelt szintű testnevelés oktatás folyik.

A könyvtár állományában a pedagógiai szakirodalom fejlesztése kiemelten fontos feladat. Az oktatás-nevelés területén komoly változások következtek be és ennek a szakirodalma részben hiányos. Beszerzése nehézkes a szűkös költségvetés miatt.

Mindenképpen fejlesztésre szorul, ehhez viszont pénzre van szükség, a költségvetésben el kellene különíteni azt a pénzeszközt ami a könyvtárfejlesztést szolgálná, és a könyvállomány bővítését. Ezt már állami szinten kellene megoldani, hogy másra ne lehessen felhasználni.

A könyvtár állományfejlesztését gyűjtőköri szabályzat alapján végezzük, különös tekintettel az iskola profilját meghatározó tényezők figyelembevételével: ÉKP, a nyelvirodalmi kommunikációs nevelés, a két tanítási nyelvű oktatás, melynek célnyelve az angol nyelv, valamint az emelt szintű testnevelés. Számolnunk kell a pedagógusok szaktárgyi könyvállomány fejlesztésének igényével is. Hiányos a hangzóanyagunk, a CD és CD-ROM-ok mennyi-

sége, ami szintén fontos feladat. Az intézmény rendelkezik Internet hálózattal és Internet hozzáféréssel. A könyvtári állomány textlib rendszere teljes mértékben feldolgozott, azaz feltárt.

A könyvtárunk rendelkezik TV-vel, videóval, CD lejátszóval, lemezjátszóval, rádióval, fénymásolóval, telefonnal, saját számológéppel, számítógéppel, nyomtatóval, írásvetítővel, diavetítővel. Jelenleg még hiányzik egy szkennerek.

A könyvtári munkában a könyvtárosnak végtelenül sokirányú feladata van, hiszen hozzátartozik

- a könyvtári munka tervezése, szervezése, megvalósítása, irányítása,
- tanulók, nevelők kiszolgálása, tanítási órákhoz szakirodalommal, szakanyaggal, kapcsolatépítés, állománybeszerzés és feldolgozás,
- pályázat készítés, önképzés, könyvtári munka mérése
- kiléptető cédula alkalmazása távozó tanulóknál, esetleg távozó nevelőknél, a kimenet mérése végzős osztályokban (könyvtárismeretből)
- a diákönkormányzattal való szoros kapcsolattartás
- kölcsönzés, rendezvényszervezés, olvasótermi felügyelet
- oktató-nevelő munka folyamatának segítése (előkészítések könyvtári órákhoz) könyvtárismereti órákra felkészülés, könyvtári órák tervezése, szervezése, megvalósítása, állományfeldolgozás, az állomány megóvása (javítás) leltározás, selejtezés és az abból adódó feladatok, folyóirat nyilvántartás, tankönyv nyilvántartás, tartós tankönyv nyilvántartás
- statisztika készítés (OSA), beszámoló, félévi, év végi stb.

A könyvtáros tanár feladata a tanulók személyiségformálása, ízlésformálása, az olvasási szokások kialakítása, hogy különbséget tegyen a tanuló az értékes és kevésbé értékes irodalom között.

A fenti felsoroltak teljes mértékben nem merítik ki a könyvtáros feladatát, mindenképpen fontos lenne

az iskolákban a könyvtáros mellett egy könyvtáros asszisztens foglalkoztatása legalább egy fél műszakban. Különben, ha az oktatási törvény értelmében úgy akarjuk megvalósítani a könyvtári munkát ahogy az a nagy könyvben meg van írva, akkor egy ember szinte lehetetlen, hogy megoldja.

Az iskolai könyvtárak szakmai ellenőrzésének vizsgálata és tanulságaiból megállapítható, hogy szükséges volt egy ilyen irányú ellenőrzés, hiszen az intézmény, valamint a szaktanár megerősítést kapott abban, amit jól csinál vagy jobban csinálhatna és fény derült esetleg a hiányosságokra amin változtatni kell.

Ezekre megvalósítási tervet készítettünk és határidőhöz kötve megoldjuk.

Az iskola könyvtárunk működése úgy érzem megfelel a törvényi előírásoknak és szabályozásoknak a szakmai irányelveknek, az iskolai könyvtári szolgáltatás az iskola pedagógiai programjának része és szolgálja a program megvalósítását.

Könyvtárunk rendelkezik könyvtárhasználati szabályzattal, mely egyaránt vonatkozik a könyvtárt használó ill. igénybevevő pedagógusokra és diákokra egyaránt. A használati szabályzatot a diákönkormányzat is el-

fogadta. A könyvtárunk reggel fél 8 órakor nyit, hogy a tanulók hozzáférhessenek azokhoz a könyvekhez, amelyek esetleg a tantárgyi órákon kívánnak használni. A könyvtár rendelkezik könyvtár használati ismeretek heti tervével, 1–4. illetve 5–8. osztály számára. Leltárkészítési szabályzattal is rendelkezünk, amely a könyvtári állomány ellenőrzését is szolgálja. Könyvtárnak küldetésnyilatkozata van, amely összhangban van az iskola pedagógiai programjával, valamint a minőségirányítási programmal. Rövid távú és hosszú távú fejlesztést készítettünk, amely biztosítja a könyvtár fejlesztését. Kidolgoztuk a könyvtárhasználati ismeretek követelményszintjét, valamint óratervre is lebontottuk, amely nem önálló tantárgyként, hanem a magyar nyelv és irodalom, valamint az informatika tantárgyba van beépítve. Könyvtárunk rendelkezik munkaköri leírással és működési szabályzattal.

Az intézményvezető valamint a szaktanácsadó az iskola életében a teljes óraszámban végzett könyvtári munka fontosságát előtérbe állította, ami különben is fontos szerepet töltött be az ÉKP és a NYIK program miatt is. Az iskola életében központi helyet foglalt el a könyvtár és a

könyvtári munka fontossága. A könyvtár jelentőségéről és feladatáról a nevelőtestületben tekintélyt kavált.

Nagyon jónak tartanánk, ha állandó jelleggel tarthatnánk a kapcsolatot egy szaktanácsadóval, aki a megye vagy éppen egy régió területét összefogná az iskolai könyvtárosok munkáját.

Köszönjük, hogy részesei lehetünk ennek az ellenőrzésnek.

A könyvtáros munkáját nagy mértékben segíti a most megjelent szakirodalom: az iskolai könyvtár új modellje a gyakorlatban melyet a Könyvtáros tanárok Egyesülete Flaccus Kiadó 2004. Budapest. Szerkesztette: Emmer Gáborné.

Azonkívül minden könyvtáros tanárnak ajánlani tudom Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába Módszertani segédanyag óraleírásokkal Kiadta a Fővárosi Pedagógiai Intézet 2001-ben, a kötetet szerkesztette Dán Krisztina

Tisztelettel megköszönjük az ellenőrző munkát, sok segítséget kaptunk, igyekszünk ezt a gyakorlati munkánkban alkalmazni.

Szatmári Jánosné
igazgató
Vidosza Lászlóné
könyvtáros

Könyvtáros szemmel Finnországban

Iskolánk, a Márieremetei-Hidegkúti Ökumenikus Iskola – a CO-MENIUS program keretében – lehetőséget kapott arra, hogy kapcsolatot építsen egy angol, egy német és egy finn iskolával. Az évek óta zajló program keretében már 27 kollégám utazhatott valamelyik társországba, s sok külföldi tanárt láthattunk mi vendégül. Szinte felmérhetetlen haszna van ezeknek a cserekapcsolatoknak: rendszerint megújulva, szakmai innovációra készen, jó ötletekkel elhalmozva érkeznek haza a kol-

légák. Konkrét és aktuális igényük lesz a nyelvtudás frissítése, elmélyítése, szélesedik a látókörük, amint kiszakadnak mindennapi valóságuk tapasztalásából a résztvevők.

Éreztem én is, hogy szorul a hurok körülöttem, hogy unalmasak a megszokott kifogásaim, s elkerülhetlenné válik, hogy idén ősszel én képviseljem iskolánkat Finnországban. Kiderült, hogy ez az út valóban egyenesen az én számomra volt kitalálva: a Helsinki közelében lévő Espo város egyik könyvtárában tölthettem

egy napot – ahol a három nemzet gyermekeinek egy megadott témáról szóló rajzai voltak kiállítva. Ottani kalauzum Dienes Noémi könyvtáros volt, aki Erdélyből indulva követte Finnországba az ott munkát vállaló férjét. Gyorsan és kitűnően megtanult finnül, elismerték a kolozsvári angol-könyvtár szakos diplomáját, és egy ideje már újra választott szakmájában dolgozhat.

Megtudtam tőle, hogy a finnek nagyon szeretnek és – amint a PISA

(Folytatás a következő oldalon)

mérések eredményeiből látszik – tudnak is olvasni. Egy délután náluk átlagosan 200 könyvet kölcsönöznek ki a látogatók, nem ritka, hogy egy-egy olvasónál akár 40 db könyv (könyvtári egység) is van! A legújabb könyvekre korrekt – számítógépen nyilvántartott – előjegyzési listán lehet feliratkozni. Ottjártamkor az egyik népszerű finn bestsellerre épp 71.-ként iratkozott föl valaki, aki bizvást remélhette, hogy a feltüntetett időpontra valóban nála lesz a könyv. Az adminisztrációs fegyelem – hála az „egykedvű” számítógépes nyilvántartásnak – nagyon jó, a finn olvasók ritkán hágják át a szabályokat, megértették, hogy a rend közös érdekük.

Finnországban komolyan veszik azt is, hogy az olvasóvá nevelést a kisgyermekkorban kell elkezdni: a közeli óvodából rendszeresen jönnek át csoportok meseolvasásra, könyv-lapozgatásra. (Előfordult az is, hogy másfél éves kisgyermek volt a csoportban, órá egy gondozónő külön felügyelt, de nem hagyták otthon!) Az iskolásoknak órarendbe illesztett, tehát rendszeres foglalkozásaik vannak a könyvtárban (általában egy nagyobb projekt-munkához kapcsolódó kutatómunkával, gyűjtéssel).

A gyerekekkel más szempontból sem bánnak mostohán, tudják, hogy olvasó felnőtté nevelődésük jó befektetés. A polcon hosszú sorokat foglaltak el olyan - az olvasni tanulók számára nyomtatott - könyvek, amelyek pl. végig szótagolva íródtak, vagy az átlagosnál jóval nagyobb méretű betűkkel voltak szedve. Sok – már nálunk is terjedő – „hangos” könyvet láttam. Rengeteg a kölcsönözhető zenei anyag (kilométernyi CD lemez), de a könyvek között a megfelelő szakterülethez besorolva CD-ROM-okat is bőséggel találtam. Sok tanfolyamnak (nyelvi, önismerteti, vagy valamely szakmai) az elvégzendő tankönyve, munkafüzete és le-

mezen a hanganyaga is több példányban megvan a könyvtárnak. Itt komolyan veszik az élethossziglan való tanulás elvét! Újdonsült ismerőseim mindegyike is éppen végzett valamilyen tanfolyamot, felsőfokú iskolát, továbbképző kurzust. Azt mondják – s bizony, magam is tapasztaltam – hogy a könyv nagyon drága, ezért is van nagy keletje a könyvtárakban az olvasnivalónak, különösen a tanfolyami anyagoknak.

Érdekelt az is, hogy a tanulnivalón kívül mit olvasnak még szívesen a finnek? Erdélyi kolléganóm beismerte, hogy nem a klasszikus, a „magas” irodalmi értékkel bíró könyvek a slágerek. Kapósak például a képregények, nemcsak a gyermekek, de a felnőttek körében is (amolyan szappanopera jellegű sorozatok bugyutácska epizódjai a legközkedveltebbek).

Létezik egy finn bűnügyi regényíró, akinek sorozatban megjelenő munkái iránt is mindig nagy az igény, sok az előjegyzés.

Gazdag olvasótábora a különféle folyóiratoknak is. Jó ötletnek tűnik, hogy náluk a folyóiratok is kölcsönözhetőek, a legfrissebb szám kivételével. A Nők Lapja, a Lakáskultúra, az Ezeremester, a Magyar Konyha – jellegű folyóiratok iránt folyamatos az érdeklődés. Ebben a könyvtárban pl. 72 féle folyóiratot számoltunk össze. Igaz, ehhez komoly állami támogatás tartozik: a könyvtárakat a lakosság lélekszámának arányában finanszírozza az állami költségvetés. (A korábbi fejenkénti 5 euró ugyan ebben az évben felére apadt, de még így is elegendő a komoly és rendszeres állománygyarapításhoz.)

Kalauzom, Dienes Noémi bevitt Helsinki egyik városi nagykönyvtárába is. A városközpont közepén egy üzletház második emeltét foglalta el a nyilvános könyvtár. Képzelnék el, micsoda remek ötlet: könyvtár lenne a Mammut Üzletház teljes második emeletén! Nem lehet, hogy jóval több ember „fanyalodna” rá az olva-

sásra, a könyvtárba járásra, ha plázákba (is) költöznének a könyvtárak?!

Természetesen, minden adminisztrációs feladat teljesen automatizált (az olvasójegy leolvasása, az azonosítás, az új állapot rögzítése, a keresett könyvről való információ kikeresése, az előjegyzés, stb.), mindenki - ha akarja - önállóan is intézheti ügyeit. Érdekességként csak azt írom le, hogy találtunk pl. olyan különtermet, amelyben zongora is állt, kottaállványok, ezek a hangszeres gyakorlásra, zenei próbákra szolgálnak.

Nem láttam, hogy fiataljaik jóval műveltebbek, olvasottabbak lennének a mieinknél. Rengeteget nézik a TV-t, a sorozatokat, kölcsönöznek könnyed, felszínes, nem túl értékes filmeket, DVD-ket. Ám az kétségtelen, hogy a filmeket nem szinkronizálják, s ha egy gyermek meg akarja érteni a történet részleteit is, muszáj megtanulnia olvasni. Vendéglátónk férje és gyermekei minden áldott este nézték – néha csak háttérként – a televíziót, s magam is láthattam, hogy – mondjuk - a Híradóban megszólaló Bush elnök is az anyanyelvén volt hallható, szavait feliratozták. Talán az ilyen szokások kialakulása is szerepet játszik abban, hogy annyira kiváló a szövegértés a finn gyerekek körében.

Végezetül elmondhatom, hogy érdekes és értékes tapasztalatokat gyűjtöttem utam során, lelkesülten tértem vissza saját iskolai könyvtáramba. Újra próbáltam gondolni, mi mindent tehetnék itt, a saját területemen azért, hogy minél többen szeressék meg a könyveket, az olvasást és a könyvtárat. Ez az, amit mindannyian – a csak gondolatban velem utazó kollégák is – megtehetünk!

Eigner Judit könyvtárostanárné
Márieremetei-Hidegkúti
Ökumenikus Iskola, Budapest

Sala Réka óravázlata

Tanárjelölt neve: Sala Réka

Szakjai: angol

E-mail: ladybird13hu@yahoo.co.uk

Dátum: 23.12.2004

A tanulók évfolyama: 9

Az óra kiemelt didaktikai célja: ismeretszerzés és rendszerezés, összefoglalás

Helyszín: Deák Téri Evangélius Gimnázium

Tanesszközök: papír, filctollak, ragasztó, olló, könyvek (lexikonok), Internet

Tantárgy: Angol

Az óra témája: A project aboutl a person you admire

A foglalkozás időtartama 80 perc

Egyéb előzetes megjegyzések:

Szaktárgyi célok: az egyszerű múlt idő használata természetes szituációban

Könyvtárhasználati célok: szótár-, Internet- és lexikonhasználat

Fejlesztési célok: olvasási- és tömörítő (lényegkiemelő) készség fejlesztése

Szükséges előismeretek: a Past Simple forma és a funkció ismerete, a könyvtár illetve lexikonok és Internet használatának ismerete

Az óra menete								
Idő	Szakasz	Didaktikai cél	Tartalom	(Könyvtáros) Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Eszközök	Szervezési mód	Megjegyzések észrevételek
10 perc	1. bevezetés	Az érdeklődés felkeltése, példa mutató, amely feltehetőleg ötleteket szül	Tom Hanks életéről, pályafutásáról, röviden	(Könyvtáros) Tanári tevékenység A tanár elmondja, hogy készített egy posztert valakiről akit a legtöbben választottak a múlt órai kérdés során (Ki az a híres személy akiről szeretnél többet megtudni?) A nevét nem árulja el, hanem egy játékos fejtörő kapcsán a tanulóknak kell kitalálni- A tanár megad pár kérdést amire az előadás alapján kell megtalálni a választ Pl: What happened on the following dates: How many times did he get married? Tell the title of the films I have just mentioned	Tanulói tevékenység Kérdezhetnek, pl.: Is he a famous Tv star?-yes. Is he a singer?-no Is he an actor?-yes, Etc.. .oh, Is he TOM HANKS? Yes!!!	Tanár által összeállított poszter ami példaként és mintaként is szolgál	Frontális	
5 perc	2. az óra megszervezése csoportalakítás	Bevezetés Témaválasztás	A házi feladatuk kapcsán (Hozz magaddal egy képet egy híres emberről akit szeretsz és akiről szívesen megtudnál kicsit többet!) a diákok csoportokba, párokba szerveződnek	Tevékenység kijelölése, Lebonyolítás felügyelete	Tanulók kiteszik a híres emberekről hozott képeiket az asztalokra-lehető legtávolabb egymástól-aztán mindeki körülnéz és végül odaáll ahhoz a képhez aki a leginkább érdekli akiről a leginkább szeretne többet megtudni	Képek, asztalok	Páros, illetve csoportos munka előkészítése (adot esetben akár egyéni is)	

		feladatkijelölés	Most a tanulóknak kell csoportonként egy-egy posztert összeállítaniuk	A tanár elmagyarázza, hogy a feladat hasonló posztert összeállítani, az információkat pedig a könyvtár lexikonai, illetve az Internet szolgáltatja.- Tanár megmutatja mit hol találnak, és tudatja tanulókkal, hogy van 20 percük az információk összegyűjtésére	Figyelnek, Esetleges kérdéseket megbeszélnek	Lexikonok Internet folyóiratok	Frontális információ-áramlás
20 perc	4. szakasz	Ismeretszerzés, Információgyűjtés	A kiválasztott híres emberekről információgyűjtés	A tanár feladata ebben az időben angol kifejezéssel élve: Monitoring, azaz a tanuló munkájának figyelése, segítségnyújtás szükség esetén- Illetve ez alkalom arra, hogy a kialakult csoportra egyenként figyeljek.	Internet, Folyóiratok Lexikonok segítségével információt gyűjtenek (szabad mozgás) Jegyzetnek, Esetleg szótárat használnak, Ugyancsak itt lehet még változtatni, ha valami okból szeretnének másvalakiről írni.	Lexikonok Internet Folyóiratok Lapok, füzetek jegyzeteléshez	Csoport, illetve páros munka, kicsit lazább alakban, hiszen bár a témákban össze tartoznak, a keresés lehet egyéni is
25 perc	5 szakasz	Összefoglalás, rendszerezés	A különböző emberek életéről, munkásságáról egy rövid összegzés elkészítése	Tanár jelzi, hogy a 20 perc eltelt, most már a talált adatokon kell dolgozni, és egy Rövid kérdés sort, quiz-t, keresztretjvényt is állítsanak össze amivel majd leköthetik társaik figyelmét, és ellenőrizhetik mennyire figyeltek előadásukra Ugyanakkor újra felhívja a figyelmet a minta posterre, amelyből kiderülnek a főbb szempontok, amelyek alapján ajánlott a tanulóknak is összeállítani a saját munkájukat (pl. életének fő eseményei, családjáról, miről, hogyan lett híres, stb.)	Most már csoport minden tagja összeül, és összegzik amit találtak, Próbálják megragadni a lényegét		Csoportmunka

15 perc	6. szakasz	Összefoglalás, kivitelezés	Poszter megalkotása	Lapok kiosztása, ragasztó, olló és filctollak	A külön csapatok összeállítják a poszterüket, illetve véglegesítik az ellenőrzésre szolgáló kérdéssort (keresztrejtvény, stb.)	Papírok Filctollak Ragasztó olló	csoportmunka
---------	------------	----------------------------	---------------------	---	--	--	--------------

Megvalósítás utáni megjegyzések

Bibliográfia

Lázár–Varga: Angol-Magyar, Magyar-Angol szótár, Budapest Magyar Nagylexikon, Budapest Magyar Nagylexikon Kiadó (2002)
Speak up, The Newsmagazine for your English (gyűjtemény)

Sódor Ádám óravázlata

Tanárjelölt neve: **Sódor Ádám**
Szakja: **fizika-csillagász, V.**
E-mail: **sodoradam@ludens.elte.hu**
Dátum: **2004. december 19.**
Tantárgy: **fizika**

Évfolyam: **12.**
Az óra témája: **A csillagászati megfigyelés műszerei**
A foglalkozás időtartama: **2x45 perc**
(két különböző napon)

Szaktárgyi célok: A csillagászat által megfigyelt különböző elektromágneses hullámhossztartományok és a megfigyeléshez használt műszerek megismerése.

Könyvtárhasználati célok: Az óra célja a korábban már megtanult könyvtárhasználati ismeretek elmélyítése és a könyvtár használatának megkedveltetése a tanulókkal. Ezt azáltal próbáljuk elérni, hogy a kitűzött feladatokhoz csak kevés, kiindulásként szolgáló anyagot adunk a tanulók kezébe, inkább a további ismeretek kereséséhez próbálunk segítséget adni, mindenkit erre biztatunk. Ennek megfelelően a dupla óra első 45 percét töltjük a könyvtárban, és ennek az időnek a nagy részében önálló, tényleges könyvtári munkát végeznek a tanulók. A kiadott témákban való alaposabb elmélyülés érdekében a tanulók a kikeresett művek közül kölcsönözhetnek is, vagy visszajöhetnek a könyvtárba tanítási időn kívül. A második óra pedig – már nem a könyvtárban – egy másik napon lenne (ekkor kerül majd sor a kiadott feladatok megbeszélésére), hogy több idő jusson a könyvek tanulmányozására. (S titkon reméljük, hogy ezen idő alatt a tanulók a könyvben lapozgatva a fel-

adatukhoz szorosan nem kapcsolódó fejezetekbe is bele-bele olvasnak.)

A tanulók előzetes ismeretei: A tanulók már megismerkedtek az elektromágneses hullámok fogalmával és tulajdonságaikkal, ismerik a fény kettős természetét (hullám/részecske) és megtanulták a képalkotás folyamatát az optikában. Ez a foglalkozás a csillagászat témakör végén kap helyet, így a csillagászat kapcsán hallhattak a különböző földfelszíni és a világűrbe telepített távcsövek által hozzáférhető hullámhossz tartományokról és az ezt meghatározó fizikai körülményekről (léggör, ionoszféra stb.).

A tanulóknak alapvető könyvtárhasználati ismeretekkel már kell rendelkezniük (keresés katalógusban, mutatók használata, bibliográfiai adatok, stb.). Az Internet használatának alapvető ismeretét is feltételezem. Képeseknek kell lenniük továbbá lényegkiemelésre és ennek kijegyzetelésére az olvasott szövegből.

A könyvtári órát megelőző óra végén a következő órát röviden előkészítem. Elmondom, mit kell átismételni, feleleveníteni erre az órára.

Az órák menete

1. óra (a könyvtárban)

Idő (perc)	Didaktikai cél	Tartalom	Tanári (T) vagy könyvtárosi (K) tevékenység	Tanulói (t) tevékenység	Szervezési mód	Megjegyzés
0-2		Helyfoglalás a könyvtárban.	Írónyitós	Elhelyezkedés, figyelem	frontális	elkészületek
2-10	Az yrai teendők megismerése	Az yra menetének ismertetése, a csoportok kialakítása (a tanulók általában, érdeklődésük szerint választhatnak csoportot, témakört, minimális tanóri beavatkozással). A tanulók elvégzik a feladat ismertetése: választható témakörből rövid, 2-3 perces kiselőadásra vagy felkészülés, ehhez rövid fogalmazás vagy vázlat írása, a források megjelölésével.	Előadás (T + K) Írónyitós (T + K)	Figyelem, az érdeklődésnek megfelelő csoporthoz vagy csatlakozás	frontális	A feladatlapok és könyvek az asztalokra ki vannak készítve.
10-45	Szaktörténelmi ismeretszerzés könyvtári forrásokból, a könyvtárhasználat gyakoroltatása, megkedveltetése	Az egyes csoportok közös feladatsort kapnak, ennek feladatait egymás között elosztva tudják a válaszadáshoz szükséges ismereteket a rendelkezésre álló idő alatt kikeresni. A kiadott könyvek a szükséges információkat tartalmazzák, de az alapos munkához további könyvek/adathordozók felkutatása szükséges.	Segítségnyújtás a könyvtárban/ Interneten vagy kereséshez. Az yra folyamán figyelemmel kísérik a tanulók munkáját, ellenőrzik, megértették-e a feladatot, így írónyitásban kutatnak-e a forrásokban, megfelelően jegyzetelnek-e. (T + K)	A feladatsor elemeinek elosztása a csoporton belül, a kapott feladat értelmezése, a szükséges információ megszerzése (keresés, szövegértelmezés, lényegkiemelés).	Csoportmunka, egyéni munka	A feladatlap a megoldáshoz kiindulásként javasol valamilyen forrást (könyv, webcím)

2. óra (az osztályteremben)

Idő (perc)	Didaktikai cél	Tartalom	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Szervezési mód	Megjegyzés
0-35	A tanulók által egyénileg illetve csoportosan szerzett ismeretek megosztása a többiekkel, ismeretátadás, ismeretszerzés	A feladatlapok feladatait sorra hívve a megfelelő csoport egy-egy tagja a társai segítségével elmondja, mit sikerült az adott kérdésre találnia a könyvtárban/Interneten.	A tevékenység írónyitása, segítség, ha elakad a tanuló, kérdve kifejtés	A saját feladatok ismertetése, a többiek által elmondottak jegyzetelése	frontális	A tanulók az anyagírás során szóban kérdezőkre az itt elhangzottakból, ezért jegyzetelniük kell a társaik által elmondottakat.
35-45	Összefoglalás	A tanór a lényegét kiemelve összefoglalja az elhangzottakat.	Előadás	jegyzetelés	frontális	

A feladatlapok: A tanulók feladata a megadott témakörökből 2-3 perces kiselőadásokra felkészülni. Az egyes csoportok témái szorosan összefüggenek, így az egyéni munka mellett a csoport tagjainak együttműködés is szorgalmazzuk. A csoportba szerveződés alapját négy hullámhossz-tartomány adja, ezen belül négy-négy témakör vár kidolgozásra. Ezek összeállításánál 16 fős csoportot tételeztem fel, de a témakörök számát rugalmasan hozzá lehet illeszteni a tanulói létszámhoz, vagy több tanuló is dolgozhat együtt egy-egy kérdésen. Minden csoport egy fel-

adatlapot kap, amin szerepel a választott hullámhossz-tartomány és a négy kidolgozandó téma, amit a tanulók egymás között elosztanak. A csoportok megkapják az egyes pontok mellett szereplő irodalmat is. A tanulók munkájának eredményeként mindenkitől egy-egy rövid fogalmazást vagy legalábbis alapos vázlatot várok a füzetükben, a források megjelölésével. Ezt kell majd a második órán a többieknek előadniuk. Mindezeket szóban mondom el az első percekben, és persze a munka során a tanulók tevékenységét figyelve emlékeztetjük rá őket, ha szükséges.

A csoportoknak kiosztott lapok tartalma

1. csoport: optikai csillagászat

a) a tükrös távcsövek

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Kulin György (szerk.): **A távcső világa**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1975, 888 p.

b) lencsés távcsövek és szerelési módok

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Kulin György (szerk.): **A távcső világa**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1975, 888 p.

c) napjaink legjelentősebb földi optikai távcsövei

Könyves Vera: **Interaktív csillagászati portál, ELTE Csillagászati Tanszék**, 2003,

http://icsip.elte.hu/icsip/csill_muszerek/index.html, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Szatmáry Károly: **Óriástávcsövek: jelen és jövő**, Meteor 2000/9. szám, 2000,

<http://astro.u-szeged.hu/ismeret/orias/oriasok.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

d) optikai űrtávcsövek

Both Előd (szerk.): **Magyar Virtuális Enciklopédia**, 2004, <http://www.enc.hu/1enciklopedia/fogalmi/csillag/Hubble.htm>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Könyves Vera: **Interaktív csillagászati portál, ELTE Csillagászati Tanszék**, 2003,

http://icsip.elte.hu/icsip/csill_muszerek/index.html, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Szatmáry Károly: **Óriástávcsövek: jelen és jövő**, Meteor 2000/9. szám, 2000,

<http://astro.u-szeged.hu/ismeret/orias/oriasok.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

2. csoport: rádiócsillagászat

a) rádió antennák

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Hey, James Stanley: **Rádiócsillagászat**, Gondolat Kiadó, 1976, 280 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

b) a VLBI rendszerek

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Hey, James Stanley: **Rádiócsillagászat**, Gondolat Kiadó, 1976, 280 p.

c) a rádió tartományban megfigyelhető égi objektumok
Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Hey, James Stanley: **Rádiócsillagászat**, Gondolat Kiadó, 1976, 280 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

d) napjaink legjelentősebb rádiótávcsövei

Hey, James Stanley: **Rádiócsillagászat**, Gondolat Kiadó, 1976, 280 p.

Könyves Vera: **Interaktív csillagászati portál, ELTE Csillagászati Tanszék**, 2003,

http://icsip.elte.hu/icsip/csill_muszerek/index.html, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Simon Tamás: **Rádiócsillagászat az Interneten**,

http://www.supernova.hu/ujhitek/junius/setihome/ko_radio.htm, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Szatmáry Károly: **Óriástávcsövek: jelen és jövő**, Meteor 2000/9. szám, 2000,

<http://astro.u-szeged.hu/ismeret/orias/oriasok.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

3. csoport: röntgensillagászat

a) képalkotás röntgensugarakkal

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Sulinet Oktatás: **Röntgensillagászat: Chandra, a „röntgenszemű” űrtávcső**, 1999,

http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/ma/et_tart/1st?kat=Aebh&url=/eletestudomany/archiv/1999/9934/elsokez/rntgens.htm,

utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

b) a röntgensugarak keletkezése és elnyelődése

Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

c) a röntgen tartományban megfigyelhető égi objektumok
Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

d) napjaink legjelentősebb röntgen űrobszervatóriumai
Sulinet Oktatás: **Röntgensillagászat: Chandra, a „röntgenszemű” űrtávcső**, 1999,
http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/ma/et_tart/lst?kat=Aebh&url=/eletestudomany/archiv/1999/9934/elsekez/rntgens.htm, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

4. csoport: gammacsillagászat

a) a gammasugarak detektálása

Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Almár Iván, Horváth András (szerk.): **Űrhajózási Lexikon**, Budapest, Zrínyi Katonai Könyv-és Lapkiadó, Akadémiai Kiadó, 1981, 1000 p.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

b) a gammasugarak keletkezése és elnyelődése

Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

c) a gamma tartományban megfigyelhető égi objektumok

Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

d) napjaink legjelentősebb gamma űrobszervatóriumai

Mizser Attila, Szabados László, Taracsák Gábor (szerk.): **Meteor csillagászati évkönyv 2002**, Budapest, Magyar Csillagászati Egyesület, 2001, 340 p.

Szatmáry Károly, Kiss László, Mészáros Szabolcs, Vinkó József: **Röntgen- és gammacsillagászat**, 2001, <http://astro.u-szeged.hu/ismeret/rontgam/rontgam.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Az órán használt források

Almár Iván, Both Előd, Horváth András (szerk.): **SH atlasz: Űrtan**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1996, 328 p.

Almár Iván, Horváth András (szerk.): **Űrhajózási Lexikon**, Budapest, Zrínyi Katonai Könyv-és Lapkiadó, Akadémiai Kiadó, 1981, 1000 p.

Both Előd (szerk.): **Magyar Virtuális Enciklopédia**, 2004, <http://www.enc.hu/1enciklopedia/fogalmi/csillag/Hubble.htm>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Herrmann, Joachim (szerk.): **SH atlasz: Csillagászat**, Budapest, Springer Hungarica Kiadó Kft., 1992, 288 p.

Hey, James Stanley: **Rádiócsillagászat**, Gondolat Kiadó, 1976, 280 p.

Könyves Vera: **Interaktív csillagászati portál, ELTE Csillagászati Tanszék**, 2003, http://icsip.elte.hu/icsip/csill_muszerek/index.html, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Kulin György (szerk.): **A távcső világa**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1975, 888 p.

Mizser Attila, Szabados László, Taracsák Gábor (szerk.): **Meteor csillagászati évkönyv 2002**, Budapest, Magyar Csillagászati Egyesület, 2001, 340 p.

Simon Tamás: **Rádiócsillagászat az Interneten**, http://www.supernova.hu/ujhirek/junius/setihome/ko_radio.htm, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Sulinet Oktatás: **Röntgensillagászat: Chandra, a „röntgenszemű” űrtávcső**, 1999, http://www.sulinet.hu/cgi-bin/db2www/ma/et_tart/lst?kat=Aebh&url=/eletestudomany/archiv/1999/9934/elsekez/rntgens.htm, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Szatmáry Károly: **Óriástávcsövek: jelen és jövő**, Meteor 2000/9. szám, 2000, <http://astro.u-szeged.hu/ismeret/orias/oriasok.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Szatmáry Károly, Kiss László, Mészáros Szabolcs, Vinkó József: **Röntgen- és gammacsillagászat**, 2001, <http://astro.u-szeged.hu/ismeret/rontgam/rontgam.html>, utolsó letöltés: 2004. 12. 21.

Vilkovszkij, J. A.: **A rejtélyes kvazárok**, Budapest, Gondolat Kiadó, 1988, 128 p.

Informatikai normatíva könyvtár nélkül?

Az Oktatási Minisztérium 2005. évben hosszú távú Közoktatási Informatikai Fejlesztési Programot indít, melynek célja részben a közoktatási intézmények informatikai infrastruktúrájának megteremtése, a meglévő eszközpark fejlesztése, részben az ágazati intézményi kör átlátható gazdálkodását, egyszerű ügyvitelének feltételeit megteremtő iskolai adminisztrációs és ügyviteli szoftverek bevezetése. Az oktatási miniszter a közoktatási intézmények informatikai fejlesztését szolgáló, kötött felhasználású támogatás felhasználásával történő beszerzések igénylési rendjéről szóló 3/2005. (III. 1.) OM rendeletben (továbbiakban: rendelet) határozza meg a program lebonyolításának alapvető szabályait.

Valamennyi közoktatási intézmény fenntartója jogosulttá válik a középtávú beiskolázási terv beiskolázási száma alapján az 5-13. évfolyamon tanulók után 2005-ben 4215 forint normatív támogatásra. A program keretén belül a fenntartóknak *a közoktatási intézmények igényének megfelelően* van lehetőségük a normatív, kötött felhasználású állami támogatás felhasználására *a rendeletben meghatározott keretek között*.

A fenntartók az előirányzatból az általuk fenntartott közoktatási intézmények igényei szerint **365 Ft/tanuló** hányadot a közoktatási intézményeik javára szólóan hardverbeszerzésre kötelesek fordítani az általuk **választott jogi konstrukcióban**.

Az eljárás lényege az, hogy a közoktatási intézmény - a rá eső támogatási összeg erejéig - kiválasztja egy internetes felületről azokat a termékeket, amelyekre szüksége van, majd ezeket - a felületről elérhető - nyomtatványon rögzíti és továbbítja azt fenntartója felé. A Rendelet értelmében a fenntartó bármely, az adott eszközt forgalmazó gazdálkodó szervezettől, beszerezheti a közoktatási intézmény által igényelt hardvereszközöket, a közbeszerzési törvény (Kbt.) elő-

írásait azonban figyelembe kell vennie.

További **1600 Ft/tanuló** hányadot a fenntartók **iskolai adminisztrációs és ügyviteli szoftverek és kapcsolódó szolgáltatások (bevezetés, telepítés, oktatás, help-desk stb.)** közoktatási intézmények javára történő beszerzésére fordíthatnak. Az akkreditált szoftverek közül rendelheti meg Fenntartó azt a szoftvert, amelyet az általa fenntartott valamennyi közoktatási intézménnyel közösen kiválasztottak. Annak érdekében tehát, hogy az azonos fenntartókhöz tartozó intézmények azonos szoftvereszközökkel rendelkezzenek, a fenntartó és az általa fenntartott közoktatási intézmények az OM internetes listájáról közösen választják ki azt az egy szoftvert, amit aztán fenntartó megrendel - figyelembe véve a Kbt. előírásait is.

Az előirányzatból **2250 Ft/tanuló** normatívahányad terhére három éves használatot biztosító bérleti **konstrukcióban** történő informatikai hardvereszköz, és ahhoz kapcsolódó szolgáltatások (együttesen: hardvereszközök) beszerzése valósítható meg. A források hatékonyabb felhasználása érdekében a Minisztérium gondoskodik a szükséges közbeszerzési eljárás lebonyolításáról, melynek keretében

kiválasztja azt a gazdálkodó szervezetet akitől a hardvereszközök beszerezhetőek lesznek. A hardvereszközöket a fenntartók szerzik be – *az általuk fenntartott közoktatási intézmények igényeinek megfelelően*.

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény (továbbiakban: T.) 8. számú mellékletének I. rész 3. b) pontja – figyelemmel T. 12. § (1) bekezdésére valamint a T. 30. § (1) bekezdésének a-b) pontjára – a közoktatási intézmények informatikai fejlesztését kötött felhasználású támogatás útján biztosítja. A támogatás felhasználásának részletes szabályait a T. felhatalmazása alapján kibocsátott 3/2005. (III. 1.) OM rendelet. Ennek alapján, és az ott meghatározott eljárási rend szerint a Fenntartók 1600 Ft/tanuló/év normatíva hányad terhére iskolai adminisztrációs és ügyviteli szoftverek felhasználására szerezhetnek engedélyt, továbbá annak bevezetését, a felhasználási jog rendelkezésszerű, illetve hatékony felhasználásához szükséges egyéb szolgáltatásokat, valamint folyamatos üzemeltetését rendelhetik meg.

A szoftverrel szemben támasztott követelmények között szerepelnek az alábbiak (a rendelet számítása szerint):

3. **AZ INTÉZMÉNY EGÉSZÉ- RE VONATKOZÓ NYILVÁN- TARTÁSOK**

3.1 *Intézmény és feladat-ellátási helyek*

3.2 *Ingatlanok, helyiségek*

3.3 *Eszközök*

3.4 *Szaksfeladatok*

3.5 *Álláshelyek*

3.6 *Az intézménnyel kapcsolatban lévő szervezetek adatainak nyilvántartása*

3.6.1 *Fenntartó, tankönyvkiadó, társintézmény*

4. **SZEMÉLYZETI NYILVÁN- TARTÁS**

4.1 *Alkalmazottak*

4.2 *Pedagógus tanügyi adatai*

5. **TANULÓI NYILVÁNTAR- TÁS ÉS KAPCSOLÓDÓ TE- VÉKENYSÉGEK**

5.1 *Személyes adatok*

5.2 *Szociális adatok*

5.3 *Tanulók felvételével kapcsolatos ügyek kezelése*

5.4 *Tanulók távozásával kapcsolatos ügyek kezelése*

5.5 *Tanuló pénzügyi adatai*

5.6 *Tanulók tanulócsoportokba (osztály, csoport) sorolása*

5.7 *Tanuló értékelése (naplővezetés, félévi értesítő nyomtatása, vizsgák)*

5.8 *Tanuló mulasztásai*

Az eddigiekből látható tehát, hogy az iskolai élet szinte valamennyi területére kiterjedne a szoftver használata, így még inkább szembetűnő, hogy az iskolai könyvtári alkalmazhatóság kimaradt a speciális elvárások felsorolásából. Később sem történik utalás ezen intézményegységre, pedig a tankönyvek említésénél határozott elvárásokat fogalmaz meg a rendelet:

6. **AZ OKTATÁS SZERVEZÉSE ÉS LEBONYOLÍTÁSA**

6.1 *Tantárgyak*

6.2 *Tankönyvek*

Tartalmazza a szoftver kezdeti adatbázisa az országos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket, majd tanévenként biztosítsa a lista frissítését.

6.2.1 *Tankönyv adatai*

a) *azonosító szám,*

b) *cím,*

c) *szerzők,*

d) *kiadó.*

6.3 *Tanterv/óratervezet*

6.4 *Tankönyvrendelés (opcionális követelmény)*

A szoftver támogassa az iskolai tankönyvrendelést. Az óratervezet kapcsolt tankönyvek, és a tanuló tantervi adataiból generáljon összesített tankönyvlistát az egy osztály és egyéni tankönyvlistát a tanulók számára.

Az iskolai tankönyvellátás egyik forrásaként és felelőseként nyilvántartott iskolai könyvtáros munkáját nagy mértékben megkönnyítené, ha az adminisztrációs szoftver kompatibilis lenne az általa használt könyvtári nyilvántartó programmal, illetve, ha az ügyviteli szoftver tartalmazna könyvtári nyilvántartó programot. Így megvalósulhatna az iskolai könyvtárak hálózati rendszere, közös katalógusa.

6.5 *Tanulócsoportok*

6.6 *Munkaközösség*

6.7 *Tanév*

6.8 *Tanulócsoportok és tanulók léptetése, pedagógusok tanügyi adatainak másolása*

Hozza létre a szoftver az új tanév osztályait és csoportjait, valamint az osztály-csoport struktúrát a kijelölt előző tanévből osztályokból és csoportokból.

6.9 *Tantárgyfelosztás készítése*

6.10 *Órarend felvitel*

6.11 *Tanórák generálása és kezelése, helyettesítés*

6.12 *Étkeztetés nyilvántartása és támogatása (opcionális követelmény)*

7.3 *Statisztikai jelentés készítése*

A kormányzat által előírt adatszolgáltatási kötelezettség (OSAP, KIR-STAT) teljesítése lekérdezéssel.

Az adatszolgáltatások tartalma tanévenként változik, ezért mindenkor az aktuális statisztikai adatszolgáltatásokra vonatkozó szabályozás a mérvadó.

A szoftver állítson elő egy adatbázist a KIR-STAT adatlap-kitöltő program számára, amely tartalmazza a szoftver adatbázisából származtatható valamennyi statisztikai adatot.

A teljes statisztikai jelentésbe belefoglaltatnak az iskolai könyvtár adatai is, tehát újabb indok arra, hogy a **könyvtári nyilvántartás alapadatai speciális követelményként jelenjenek meg az OM által a fenntartóknak kiválasztásra ajánlott iskolai szoftverek között.**

Ezzel a lépéssel megoldódhatna az iskolai könyvtárak évtizedes problémája, létrejöhetne- kis igazítással - az integrált iskolai könyvtári szoftver, mely tartalmazná mindazon elégséges és szükséges adatokat, melyek az iskolai médiatár működéséhez szükségesek:

- Meglévő tankönyvek, taneszközök adatai (leltári szám mezővel kibővített úrlapon)
- A könyvtár használóinak adatai, a kölcsönzés adatai
- A tartós tankönyvek lelőhely és kölcsönzési adatai
- A könyvtári munka pénzügyi adatai
- Az éves statisztikai adatok
- Könyvtári forgalmi adatok stb.

Természetesen a teljesség érdekében szükséges lenne a könyvtári gyarapítási moduljának, katalógizáló moduljának részletes kidolgozása is.

Meggyőződésem, hogy ez nem jelentene megvalósíthatatlan elvárásokat a szoftverrel szemben, és bizonyossá tenné a közoktatás számára, hogy az Oktatási Minisztérium nem feledkezik meg az iskolai könyvtárakról.

Emmer Gáborné

Az érettségiről könyvtárostánári szemmel

A kétszintű érettségi vizsga tantárgyait és a vizsga formáit az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza, míg az egyes tantárgyak részletes vizsgakövetelményét az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet határozza meg.

A tantárgy részletes vizsgakövetelményei elektronikus úton (Internet, cd jogtár), valamint nyomtatásban (Magyar Közlöny 2003. évi 57. szám II. kötet) is megtalálhatók. Pl. elérhetők az OM honlapján keresztül. (www.om.hu/Kétszintű_érettségi_vizsga_2005/Jogszabályok).

A tantárgy részletes vizsgakövetelményei mellett a felkészülésben segítséget jelenthetnek az Oktatási Minisztérium honlapján (www.om.hu/Kétszintű_érettségi_vizsga_2005/Mintafeladatok), valamint az OKÉV honlapján (www.okev.hu/Érettségi_vizsgák/Kétszintű_próbaérettségi_2004/Próbaérettségi_feladatok_és_javítási-értékelési_útmutatók) található mintafeladatok.

Az OM 2004. december 10-ig hozta nyilvánosságra az emelt szintű érettségi vizsgák szóbeli tételinek azon részeit, amelyek a jogszabályok alapján nyilvánosságra hozhatók. Az emelt szintű érettségi vizsga egyes tantárgyainak szóbeli témakörei az érdeklődők számára 2005. december 15-től az OKÉV honlapján (www.okev.hu) keresztül váltak hozzáférhetővé.

Az új érettségi vizsgarendszerben az ECDL bizonyítvány nem fogja „kiváltani” az informatika érettségi vizsgát, továbbá ezért a felvételi eljárás során többletpont sem adható.

Viszont tárgyalások folynak arról, hogy az a vizsgázó, aki a kétszintű érettségi vizsga során jelesre teszi le – mind emelt, mind középszinten – az informatika érettségi vizsgát, érettségi bizonyítványa alapján a bizonyítvány megszerzését követő két éven belül folytathasson az ECDL bizonyítványért. Ebben az esetben az ECDL bizonyítványt az érettségi dokumentum, valamint az érettségi adatokat nyilvántartó hivatalos szervezettel egyeztetett adatok alapján a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság fogja kibocsátani.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet határozza meg az egyes vizsgatárgyakból a kétszintű érettségi vizsgán használható segédeszközöket.

A szóbeli vizsga egyik összetevője a könyvtárhasználat is. A Vizsgaleírásban felsorolt könyvtári dokumentumokat biztosítani kell a vizsga helyszínén. Az, hogy cím szerint mi legyen jelen a vizsga helyszínén, függ az egyes könyvtárak állományától.

Példaként egy ajánlást mutatunk be .

Kézikönyvtípusok:

Enciklopédikus művek:

Szaklexikonok:

Pannon Enciklopédia sorozatból legalább egy kötet az alábbiak közül:

Magyarország földje. Bp. Dunakanyar 2000 k., é. n. *vagy*

Magyar ipar-és technikatörténet. Bp. Dunakanyar 2000 k., 1999. *vagy*

Magyar nyelv és irodalom. Bp. Dunakanyar 2000 k., 1997.

Krónika sorozatból:

A Föld krónikája. Bp., Officina Nova k., é. n. *vagy*

Az emberiség krónikája. Bp. Officina Nova k., 1990.

Legalább 3 dokumentum az alábbiak közül:

Pedagógiai Lexikon I-IV. Bp. Akad. k. 1976. *vagy*

Pedagógiai Lexikon. Bp. Keraban k. 1997.

Néprajzi lexikon I-IV. Bp. Akad. k. 1977.

Biológiai Lexikon I-IV. Bp. Akad. k., 1987.

Irodalmi lexikon I-III. Bp. Akad. k., 1994.

vagy

Új Magyar Irodalmi lexikon 2. jav. bőv. kiad. Bp. Akad. k., 2000.

Brockhaus–Riemann Zenei lexikon. I-III. Bp. Zeneműk. Váll., 1984.

Általános Lexikonok:

Szótárak: Magyar nagylexikon Bp., Akad. k. 1993–2004. *vagy*

Magyar Larousse Enciklopédikus szótár Bp. Akad. k. 1991.

Magyar Értelmező Kéziszótár. Bp. Akad. k., Bp. 1987.

1-2 kétnyelvű szótár a tanult nyelvekből

SH Atlasz sorozat *legalább egy az alábbiak közül:*

Matematika Bp. 1993.

Építőművészet, Bp. 1993.

Világtörténelem, Bp. 1992.

Magyarország történeti **kronológiája**. I-IV. Bp., Akad. k. 1986.

Periodikák: Könyvtípusok:

1–2 napilap

1–2 hetilap

1–2 folyóirat
1–2 Közhasznú ismereteket tartalmazó kiadvány (pl. műsorfüzetek, Pesti Műsor, Városi-kerületi kisokosok, menetrend)

Szépirodalmi alkotás (4–5 mű)

Szakirodalmi alkotás (4–5 mű)

Egyéb ismerethordozók:

Egy CD-ROM

például: Kontinensről -kontinensre CD-ROM, Kossuth k.

Atlasz/térkép

Emelt szintű szóbeli vizsga tétel-sorában helyet kapnak a könyvtár-ismereti elemek

Tájékozódás a könyvtárban; a könyvtári szolgáltatások igénybevételének az információ megszerzéséig tartó folyamata (könyvtári szolgáltatások, keresési módszerek – példák) (9.1)

A nem nyomtatott dokumentumok (szöveg, hang, kép, mozgó-kép) (9.1)

Mintatételek, tételminták

Készítették: Lázárné Szanádi Csilla, Szent Benedek Általános Iskola és Gimnázium

Tóth Viktória, Szentgyörgyi Albert 12 évfolyamos Iskola

Wéber Katalin, II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló Közgazdasági Szakközépiskola.

A könyvtár funkcionális terei, használati és működési rendje. A hazai könyvtárak története és mai rendszere. (9.1)

Ismertesse a könyvtár elrendezését! Mutassa be a különböző könyvtári tevékenységek helyét a könyvtárban! Milyen szabályozók foglalkoznak a könyvtár használatával?

Melyek a hazai könyvtártörténet főbb állomásai? Különböztesse meg gyűjtőkörük alapján a hazai könyvtárakat!

Dokumentumok típusai, jellemzőik és felhasználásuk az ismeretszerzés folyamatában (9.2)

A nyomtatott dokumentumok fő típusainak milyen formai és tartalmi jellemzői vannak? Csoportosítsa a nem nyomtatott dokumentumokat a rögzítés technikája és a rögzített információk típusai alapján! Jellemez-

ze a digitális dokumentumokat az egyes típusaik szerint!

A rendelkezésre álló dokumentumok segítségével mutassa be az ismeretszerzés egyes fázisaiban használható dokumentumokat!

A tájékozódás indirekt eszközei a könyvtárban. A katalógus. A bibliográfia. (9.3)

Ismertesse a tájékozódás indirekt eszközeit a könyvtárban! Mutassa be a hagyományos cédulakatalógus típusait! Értelmezze a katalóguscédula adatait. Milyen lényeges különbségeket és hasonlóságokat mutat a hagyományos és nem hagyományos katalógus? Soroljon föl néhány nem hagyományos katalógust! Mi a bibliográfia? Ismertesse a bibliográfia egy tételének felépítését! Milyen típusait ismerjük a bibliográfiának?

Valamennyi tételhez szükséges elkészíteni a kulcsfogalmak alapján a pontozási táblázatot és a kommunikációs kérdéseket!

Forrás: www.om.hu

Mintatételek, tételminták

A könyvtár funkcionális terei, használati és működési rendje. A hazai könyvtárak története és mai rendszere. (9.1)

Ismertesse a könyvtár elrendezését! Mutassa be a különböző könyvtári tevékenységek helyét a könyvtárban! Milyen szabályozók foglalkoznak a könyvtár használatával?

Melyek a hazai könyvtártörténet főbb állomásai? Különböztesse meg gyűjtőkörük alapján a hazai könyvtárakat!

Dokumentumok típusai, jellemzőik és felhasználásuk az ismeretszerzés folyamatában (9.2)

A nyomtatott dokumentumok fő típusainak milyen formai és tartalmi jellemzői vannak? Csoportosítsa a

nem nyomtatott dokumentumokat a rögzítés technikája és a rögzített információk típusai alapján! Jellemezze a digitális dokumentumokat az egyes típusaik szerint!

A rendelkezésre álló dokumentumok segítségével mutassa be az ismeretszerzés egyes fázisaiban használható dokumentumokat!

A tájékozódás indirekt eszközei a könyvtárban. A katalógus. A bibliográfia. (9.3)

Ismertesse a tájékozódás indirekt eszközeit a könyvtárban! Mutassa be a hagyományos cédulakatalógus típusait! Értelmezze a katalóguscédula adatait. Milyen lényeges különbségeket és hasonlóságokat mutat a hagyományos és nem hagyományos kataló-

gus? Soroljon föl néhány nem hagyományos katalógust! Mi a bibliográfia? Ismertesse a bibliográfia egy tételének felépítését! Milyen típusait ismerjük a bibliográfiának?

Valamennyi tételhez szükséges elkészíteni a kulcsfogalmak alapján a pontozási táblázatot és a kommunikációs kérdéseket!

Készítették:

Lázárné Szanádi Csilla,

Szent Benedek Általános Iskola és

Gimnázium

Tóth Viktória,

Szentgyörgyi Albert

12 évfolyamos Iskola

Wéber Katalin,

II. Rákóczi Ferenc Fővárosi Gyakorló

Közgazdasági Szakközépiskola

IRA világkongresszus Budapesten

2006. augusztus 6–9.

Nagy örömmel tudatjuk minden tagtársunkkal, barátunkkal, érdeklődő kollégánkkal, hogy a Nemzetközi Olvasástársaság (International Reading Association) Igazgatótanácsa végleges döntést hozott:

A 2006. augusztus 6. és 9. közötti napokban Olvasási Világkongresszus lesz Budapesten.

Megnyitó ünnepség a Budapest Kongresszusi Központban, érdemi munka Bp. ELTE TTK Pázmány Péter sétány 1. Házigazda a Magyar Olvasástársaság.

A szervezés előkészületeiről honlapunkon folyamatosan tájékoztatunk majd minden kedves érdeklődőt.

A jelzett dátumot azonban már most érdemes az idei naptárak utolsó lapjára feljegyezni!

3. A HUNRA felhívása előadások tartására Budapest, 2006. augusztus 7–10.

Témák

1. A kulturális sokszínűség kezelése (kisebbségek, többnyelvű és multikulturális társadalmi közeg, migránsok)
2. Kutatási eredmények
3. Reform mozgalmak (az elszámoltathatóság, a nagyléptékű eredménymérések, az iskolai minőségbiztosítás követelményei, PISA/PIRLS)
4. RWCT: az olvasás és írás tanítása a kritikai gondolkodás fejlesztésének szolgálatában
5. Olvasástanítás (módszertani kérdések és tapasztalatok az óvodai, elemi és középfokú iskolai gyakorlatban, családközpontú olvasásra nevelés)
6. Értékelés az osztálytermi munkában
7. (Gyermek) irodalom, könyvtárak (könyv- és periodika kiadás, közkönyvtár és társadalmi integráció)
8. Magyar nyelvű szekció
9. Szabad dolgozatok (az előző témákba be nem sorolható előadások, műhelyek például: irodalomtanítás, olvasás és digitalizáció)

Ülésformák

– Előadások

Egy-egy ülésre két-három, hasonló témájú írott előadást csoportosít a Program Bizottság. A szerzők előadásuk rövidített változatát adják elő. Az ülés hossza: 1 ½ óra.

– Szimpózium

A javaslattevő szervezi: több előadó rövid beszédet tart egy közös témáról, ezt az előadók és a hallgatóság vitája követi. Az ülés hossza: 1 ½ óra.

– Kerekasztal-beszélgetés

Rövid előadás hangzik el egy vagy több előadó lehetséges, ezt szűk körben megvitatják. Az ülés hossza: 45 perc.

– Műhely

A műhely szervezője tevékenységeket olyan tevékenységeket szervez, amelynek során a résztvevők megismerhetnek egy specifikus eljárást, eszközt, módszert. A formális előadás (prezentáció) minimálisra korlátozott. Az ülés hossza: 45 perc vagy 1 ½ óra.

– Poszter

A javaslattevő kiállítható posztert készít, ezen mutatja be tanulmányát, projektjét, kísérletét. Az előadó a poszter mellett áll és az érdeklődőket egyénileg és informális keretek között tájékoztatja anyagáról. Az ülés hossza: 45 perc

Naptár

2005. november 30. Előadásra/műhelyre stb. jelentkezés határideje

2006. február 10. A Programbizottság visszajelzése a jelentkezés elfogadásáról.

A Nagy Könyv játékról általában és röviden

Annak, aki még nem, vagy nem pontosan ismeri

1. A játék célja és menete

A játék célja az olvasáskultúra fejlesztése, az olvasás népszerűsítése, a magyar közönség kedvenc regényének kiválasztása. A Nagy Könyv eseménysorozata 2005. március 1-jétől az év végéig tart, és három szakaszból áll.

Mire Önök ezt a kiadványt megkapják, a játék **első szakasza** befejeződött: április 23-ára az olvasók jelölési alapján kialakul a száz legnépszerűbb regény címét tartalmazó lista. Ezen az ötven legtöbb szavazatot kapott magyar regény és

az ötven legtöbb szavazatot kapott külföldi regény szerepel a szerzők nevének ábécé sorrendjében. A továbbiakban már csak ez a száz mű vesz részt A Nagy Könyv játékban.

A **második szakaszban** (2005. április 24–június 11.) az olvasók a 100 legtöbb jelölést kapott regényből (50 magyar és 50 külföldi) egy újabb szavazással választják ki azt a tizenkét regényt, amely bekerül a döntőbe.

A **harmadik szakaszban** (2005. október 25–december 17.) választják ki az olvasók „A Nagy Könyvet”, azaz a magyar olvasóközönség 2005-ben legkedvesebb regényét. Ebben az időszakban már kizárólag SMS-ben és vezeték telefonon lehet szavazni. A tizenkét legtöbb szavazatot kapott regény kilenc részről álló televíziós műsorsorozat keretében verseng.

Mindenkötés azonos feltételekkel mutatkozik be a képernyőn. A hat elődöntőben két-két regény páros mérkőzésére kerül sor, a középdöntőben a három-három továbbjutott regény verseng a képernyőn. A döntőben (2005. december 17-én) a két legtöbb szavazatot kapott és a kiesettek közül vigaszágon a közönség által visszajuttatott harmadik közül választhatják ki a nézők a kedvencüket, „A Nagy Könyvet”.

2. A Nagy könyv játékban résztvevő művekkel kapcsolatos egyes szabályok

A versenyben minden magyarul megjelent regény részt vehet. A jelöltek százas listájára egy szerző több regénye is bekerülhet.

A tizenkettes listán egy szerzőnek már csak egy (a legtöbb szavazatot kapott) műve szerepelhet.

A szabályok teljes terjedelemben a www.anagykonyv.hu weboldalon található meg.

3. A Nagy Könyv játékban való részvétel módja

A játékban egyéni szavazatokkal részt vehet bármely olvasó (gyermek, felnőtt). A közösségek (például olvasókörök, iskolai osztályok, családok) tagjai egyenként szavazhatnak.

TOP 100

A szavazni 2005. június 11-én az MTV Nagy Könyv adásának végéig lehet.

A regények kétjegyű kódját SMS-ben a 06-81-601-301-es számra kell elküldeni, vagy fel kell hívni a 06-81-601-301 számot és a telefon billentyűin be kell ütni a kódot. A hívás díja 120 Ft + áfa (30 Ft). A szavazásból befolyó bevételt a Nagy Könyv Programiroda a könyvtárak állománygyarapítására fordítja. Telefonos ügyfélszolgálat: 06-1-413-3720.

Cím	Szerző	Kód
1984	Orwell, George	00
A 22-es csapdája	Heller, Joseph	01
A Da Vinci-kód	Brown, Dan	02
A Diadalív árnyékában	Remarque, Erich Maria	03
A fekete város	Mikszáth Kálmán	04
A funtineli boszorkány	Wass Albert	05
A gyertyák csonkig égnek	Márai Sándor	06
A Gyűrűk Ura	Tolkien, John Ronald Reuel	07
A három testőr	Alexandre Dumas	08
A katedrális	Follett, Ken	09
A két Lotti	Kästner, Erich	10
A kis herceg	Saint-Exupéry, Antoine de	11
A kőszívű ember fiai	Jókai Mór	12
A láthatatlan ember	Gárdonyi Géza	13
A legyek ura	Golding, William	14
A lét elviselhetetlen könnyúsége	Kundera, Milan	15
A Mester és Margarita	Bulgakov, Mihail Afanaszjevics	16
A nap szerelmese	Dallos Sándor	17
A neveletlen hercegnő naplója	Meg Cabot	18
A nyomorultak	Hugo, Victor	19

A Pál utcai fiúk	Molnár Ferenc	20	Indul a bakterház	Rideg Sándor	61
A Pendragon legenda	Szerb Antal	21	Iskola a határon	Ottlik Géza	62
A rózsza neve	Eco, Umberto	22	Iszony	Németh László	63
A tizennégy karátos autó	Rejtő Jenő	23	Jadвига párnája	Závada Pál	64
A varázshegy	Mann, Thomas	24	Jane Eyre	Brontë, Charlotte	65
A vörös oroszlán	Szepes Mária	25	József és testvérei	Mann, Thomas	66
Ábel a rengetegben	Tamási Áron	26	Kard és kasza	Wass Albert	67
Abigél	Szabó Magda	27	Kincskereső kisködmön	Móra Ferenc	68
Adjátok vissza a hegyeimet!	Wass Albert	28	Lassie hazatér	Knight, Eric	69
Akiért a harang szól	Hemingway, Ernest	29	Légy hű magadhoz	Knight, Eric	70
Állítsátok meg Terézanyut!	Rácz Zsuzsa	30	Légy jó mindhalálig	Móricz Zsigmond	71
Anna Karenina	Tolsztoj, Lev Nyikolajevics	31	Malevil	Merle, Robert	72
Apák könyve	Vámos Miklós	32	Mesterségem a halál	Merle, Robert	73
Aranyecset	Dallos Sándor	33	Micimackó	Milne, Alan Alexander	74
Aranykoporsó	Móra Ferenc	34	Monte Cristo grófja	Dumas, Alexandre	75
Árvácska	Móricz Zsigmond	35	Ne féljetek	Jókai Anna	76
Az ajtó	Szabó Magda	36	Oroszlánkölykök	Shaw, Irwin	77
Az alkimista	Coelho, Paulo	37	PetePite	Nógrádi Gábor	78
Az arany ember	Jókai Mór	38	Pizskos Fred, a kapitány	Rejtő Jenő	79
Az öreg halász és a tenger	Hemingway, Ernest	39	Pokolbéli vig napjaim	Faludy György	80
Bezzeg az én időmben	Fehér Klára	40	Quo vadis	Sienkiewicz, Henryk	81
Bogáncs	Fekete István	41	Régimódi történet	Szabó Magda	82
Búcsú a fegyverektől	Hemingway, Ernest	42	Robinson Crusoe	Defoe, Daniel	83
Bűn és bűnhődés	Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics	43	Sorstalanság	Kertész Imre	84
Büszkeség és balítélet	Austen, Jane	44	Švejk	Hašek, Jaroslav	85
Édentől keletre	Steinbeck, John	45	Száz év magány	García Márquez, Gabriel	86
Édes Anna	Kosztolányi Dezső	46	Szent Péter esernyője	Mikszáth Kálmán	87
Egri csillagok	Gárdonyi Géza	47	Szerelem a kolera idején	García Márquez, Gabriel	88
Egy magyar nábob	Jókai Mór	48	Téli berek	Fekete István	89
Egy polgár vallomásai	Márai Sándor	49	Tóték	Örkény István	90
Elfújta a szél	Mitchell, Margaret	50	Tüskevár	Fekete István	91
Für Elise	Szabó Magda	51	Utazás és holdvilág	Szerb Antal	92
Galaxis útikalauz stopposoknak	Adams, Douglas	52	Utazás a koponyám körül	Karinthy Frigyes	93
Gergő és az álomfogók	Böszörményi Gyula	53	Üvöltő szelek	Brontë, Emily	94
Háború és béke	Tolsztoj, Lev Nyikolajevics	54	Virágot Algernonnak	Keyes, Daniel	95
Harmonia caelestis	Esterházy Péter)	55	Vörös és fekete	Stendhal	96
Harry Potter és a bölcsek köve	Rowling, Joanne Kathleen	56	Vuk	Fekete István	97
Harry Potter és a Főnix Rendje	Rowling, Joanne Kathleen	57	Winnetou	May, Karl	98
Harry Potter és a Titkok Kamrája	Rowling, Joanne Kathleen	58	Zabhegyező	Salinger, Jerome David	99
Harry Potter és az azkabani fogoly	Rowling, Joanne Kathleen	59			
Ida regénye	Gárdonyi Géza	60			

Forrás: www.anagykonyv.hu

A Nagy Bagoly országos diákvetélkedő

Játék a játékban középiskolásoknak

A cél, hogy a középiskolások közül is minél többen váljanak lelkes olvasóvá, minél többen ismerjék meg azt a borzongató érzést, hogy a jó regényt tényleg nem lehet letenni. A televízióban, interneten megindult viták, beszélgetések, élménybeszámolók sodróak – A Nagy Könyv rengeteg embert megmozgat, reméljük, a Nagy Bagoly is előcsalja a diákok olvasó- és játékkedvét. Reményeink szerint sok Nagy Olvasóval, igazi Nagy Baglyokkal találkozunk a nyári olvasótáborban és a televíziós döntőkben!

A Nagy Bagoly vetélkedő meghirdetői: Oktatási Minisztérium, Magyar Televízió, Könyvtárellátó Kht. Nagy Könyv Programiroda, Magyar tanárok Egyesülete, Suli-Nova Kht.

A Nagy Bagoly országos műveltségi diákvetélkedő két nagyobb egységből áll: a tavaszi fordulóból, melynek végpontja a nyári olvasótábor, és az őszi-téli fordulóból, melyet a novemberi-decemberi televíziós döntők zárnak.

A Nagy Bagoly tárgya az első, tavaszi fordulóban A Nagy Könyv játék-és rendezvénysorozat során a közönség által kiválasztott legnépszerűbb 100 regény. Az őszi-téli fordulókban és a televíziós döntőkben pedig már a Magyarországon 2005-ben 12 legkedveltebb regény, melyek listája – az országos kampány nyomán – 2005. június 11-én alakul ki.

A Nagy Bagolyvetélkedő játékos, ám ugyanakkor értő, alapos olvasást feltételező formában közelít a könyvekhez, az irodalmi élményhez. A vetélkedő során fontos szempont a szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése.

A vetélkedő mindvégig csapatverseny. A versenyzők 3 fős csapatokban indulhatnak.

A vetélkedőn minden középiskolás részt vehet. A vetélkedő tárgyát képező irodalmi anyagra való tekintettel elsősorban a hagyományos, 14–18 éves középiskolás korosztály jelentkezésére számítanak. Részt vehetnek azonban a hat és nyolcosztályos gimnáziumok alsóbb évfolyamainak diákjai is, abban az esetben, ha a három fős csapatban a csapattagok közül legalább egy a kilencedik vagy annál magasabb évfolyamra jár.

Tavaszi forduló: 2005. május 1-jétől május 13-ig. A tavaszi forduló befejezésének módosított határideje 2005. június 1.

A tavaszi forduló bemelegítőnek is tekinthető, összekötve azzal, hogy így a benevező csapatok versenyszerűen is részt vehetnek a legnépszerűbb 12 könyv kiválasztásában, kampányaikkal megnyerve társaik szavazatait is kedvenc regényüknek. A legtöbb iskolában március eleje óta található szavazóláda – a Nagy Könyv és a Nagy Bagoly tehát együtt hív játékokra, olvasásra, véleményformálásra minden diá-

kot. A tavaszi forduló egy emlékezetes kampányhét megszervezésével fontos színfoltja is lehet az iskolai életnek, ugyanakkor jó kiindulópont a nyári felkészülésre, a csapatok kialakítására és az őszi-téli fordulókra. Ebben a fordulóban a tét: részvétel a nyári olvasótáborban.

A játék rendje

A középiskolákban a vetélkedőre jelentkező 3 fős csapatok a legnépszerűbb 100 könyv listájáról kiválasztják kedvenc regényüket, és ahhoz egy két részből álló dolgozatot készítenek.

– Az első rész (max. 4 oldal) egy irodalmi elemzés, a választott regény értő, élvezetes műelemzése.

– A második rész egy kampányterv: hogyan népszerűsíténék, miért, kiknek stb. a választott regényt. E második részhez kapcsolódhat egy iskolai „fesztivál” – amely kampánynapok keretében valósítható meg. A jelentkező csapatok május 1–május 13. között kampányolnak választott, kedvenc regényük mellett.

Tevékenységükről készítik el a „kampánydolgozatot” (max. 3 ol-

dalban), mely tartalmazza terveiket, módszereiket, az események, ötletek leírását – külön megjelölve ötleteiknél, terveiknél azt, hogy azokból mi és hogyan valósult meg a kampányhét során.

Javaslatok, ötletek a kampányhét lebonyolításához

A háromfős csapatok megalakulása – egy-egy csapat köré valószínűleg több ember is szerveződik, a kampány különböző feladatainak megfelelően (osztályokból, baráti társaságokból), így elképzelhető, hogy 6-8 fő is dolgozik együtt.

Szerencsés lenne, ha iskolánként egy vagy több segítő tanár koordinálná a csapatok munkáját regény- és névválasztás: a csapat a könyv kiválasztása mellett esetleg ahhoz kapcsolódó hatásos nevet is kiötlölhet magának; mivel kampányról van szó, szlogenek is kellenek!

A kijelölt héten aktív munka, beosztva akár egyes szünetekre is:

– Az iskolarádió a szünetekben sugározhatja a csapatok reklámszövegeit, kérdéseit, felhívásait (melyeknek értékelése a hét utolsó napján, a nagy döntőben is lehet).

– A csapatok napilapokat készíthetnek a hét napjain.

– Plakátozás az iskolában és esetleg a környéken (megbeszélés alapján), jelvények készítése, amit aztán a „híveknek” osztogatni is lehet.

– Az iskola bejáratánál vagy fontos pontján elhelyezett Nagy Bagoly tábla: a benevező, kampányoló csapatok könyvcímeinek felsorolásával, mellette sok kis mosolygós vagy szomorkodó arc, amiket az egyes címek után fel lehet tűzni, aszerint, hogy aki olvasta a művet, szereti-e vagy sem (érdemes névvel ellátva kérni ezt).

– A csapatok a végső show műsorban esetleg sorsolhatnak híveik közt valamit, ez is lehet a kampány része, vagy meghívott-felkért vendéget választhatnak regényük ra-

jongói közül (persze, az ellentábor tagjai közül is kérhetnek vitapartnert!)

– Egy-egy nap egy-egy nagyobb szünete vagy akár egy órája is lehet egy-egy csapaté (egy óra 2 csapaté), amikor műsorukat bemutatgatják (rádióban, filmen, színdarabbal, zenével, vitával, bármi ötlettel, kb. 20 percben)

– Nyilvános helyen, fórumon is lehet kampányolni, szimpatizálókat gyűjteni (pl. könyvfesztivál, könyvesbolt, mozi, tér stb.)

– A hét zárásaként megszervehető egy nagy közös esemény – pl.: teadélután kortesbeszédekkel, vitákkal, felolvasásokkal, ha az elején meghirdettek ilyet, akkor egy végső szavazással is egybekötte

– Éjszakai bentlálás az iskolában, a kedvenc regényekből felolvasó és beszélgetős éjszaka – találkozó megszervezése híres íróval, olvasóval, könyvbaráttal; beszélgetés a könyvekről.

A dolgozat lényege, hogy meggyőző irodalmi elemzés alapján és a kidolgozott, (remélhetőleg, de nem feltétlenül) megvalósított kampányterv alapján az adott regény mint kedvenc könyv mellett érveljen.

Középiszolánként a legjobb dolgozatot az iskolák a megyei pedagógiai intézethez továbbítják. A megyei pedagógiai intézet bíráló bizottsága 2005. június 6-ig választja ki megyénként a legjobb, Budapesten pedig a 6 legjobb dolgozatot. A győztesek meghívást kapnak a Nagy Bagoly nyári olvasótáborba.

Eredményhirdetés legkésőbb 2005. június 10-ig, a www.anagykonyv.hu honlapon. A győztesek külön értesítést kapnak, amely egyben meghívás a nyári Nagy Bagoly olvasótáborba.

Nyári felkészülés

A Nagy Bagoly vetélkedő további fordulójának témája már A Nagy

Könyv játék 12 legkedveltebb regénye. Ezeket a közönség június 11-én egy televíziós műsor keretében választja ki. A további sikeres felkészülés és versenyzés érdekében a legnépszerűbb 12-es lista ismeretében a Versenybizottság Segédkönyvet készít majd a versenyzők számára, amelyet legkésőbb 2005. június 30-án jelentet meg a www.anagykonyv.hu honlapon.

A Segédkönyv javaslatokat, tanácsokat, megközelítési módokat ad a 12 legnépszerűbb regény feldolgozásához, valamint feladat és kérdéstípusokat, illetve konkrét kérdésköröket tartalmaz majd, melyek a következő fordulókra való felkészülést segítik.

A Nagy Bagoly olvasótábor

Az olvasótáborban a tavaszi forduló győztesei vehetnek részt. Fontos azonban, hogy az olvasótábor nem kötelező és nem is feltétele a további versenyzésnek!

Őszi-téli fordulók

A második fordulóbeli sikeres részvételhez a jelentkezőknek jól kell ismerniük a tizenkét irodalmi alkotást, azok cselekményét, szereplőit, struktúráját, valamint szerzőiket és a művek helyét az életműben. Fontos az irodalmi műveltség, az elemző és összehasonlító képesség, a kommunikációs készség. Megbízható és alkotóan, kreatívan felhasználható ismeretanyag kell rendelkezniük e művek irodalmi és más művészeti ágbeli vonatkozásaival, filmes, színházi és zenei feldolgozásaival, képzőművészeti kapcsolódásaival, befogadástörténetével kapcsolatban. Kiemelkedő szerepet játszik a jó szóbeli és írásbeli kifejezőkészség, valamint a fantáziadús, játékos gondolkodás.

1. Iskolai válogató: 2005. szeptember 1–október 1.

A nevezés feltétele egy újabb „kampánydolgozat” elkészítése. A versenyző 3 fős csapatoknak (melyek lehetnek a tavaszi forduló csapatai is, ám alakulhatnak újak is, hisz nem épül a második rész ilyen értelemben az elsőre, így új olvasók is bevonhatók) ezúttal már a legkedveltebb 12 regény listáján szereplő egyik művet kell kiválasztaniuk dolgozatuk témájául. E feladathoz az egész nyár folyamán használhatják a www.anagykonyv.hu honlapon június 30-án megjelenő Segédkönyvet. A www.anagykonyv.hu honlapon 2005. június 30-án megjelenő Segédkönyv elvei és gyakorlati ajánlásai nyomán a csapatok készítik kampánydolgozatukat. A középiskolák a kampánydolgozatok alapján iskolánként egy csapatot neveznek a versenyre. A nevezést a dolgozat csatolásával a megyei pedagógiai intézetnek küldik meg.

Nevezési határidő: 2005. október 1. (szombat)

2. Megyei döntők –2005. október 8. (szombat)

Megyeszékhelyeken, azonos időben; időtartam: 4 óra.

Lebonyolító és szervező: megyei pedagógiai intézetek, Magyar tanárok Egyesülete.

Feladat: írásbeli teszt és esszé-kérdések A Nagy Könyv játék legnépszerűbb 12 regényéből.

A központilag kidolgozott tesztsorokat, valamint az esszé-kérdéssort, amelyből a megyei versenybizottságok saját döntés alapján választanak ki három-három címet, szeptember 15-ig kapják meg a megyei szervezők.

A megyei bírálóbizottság részben a csapatok iskolai kampánydolgozata, részben pedig a megyei írásbeli fordulón nyújtott teljesítmény alapján kijelöli a megyénként továbbjutó 2 legjobb csapatot, illetve Budapest főváros esetében a 8 legjobb csapatot.

A továbbjutókról a megyei pedagógiai intézetek írásban értesítik a Versenybizottságot, illetve egyidejűleg a csapatokat is, azok iskolaigazgatói útján.

Értesítési határidő: 2005. október 14. (péntek).

3. Országos írásbeli forduló – 2005. október 22. (szombat).

Lebonyolító és szervező: Könyvtárellátó Kht. Nagy Könyv Programiroda

Résztevők: a megyei, illetve fővárosi fordulókból továbbjutó 46 legjobb csapat.

Helyszín: Budapest.

Feladat: írásbeli esszé- és teszt-kérdések A Nagy Könyv játék legkedveltebb 12 regényéből, illetve azok kapcsán.

A feladatokat a versenybizottság állítja össze.

A feladatokat a csapattagok közösen dolgozzák ki.

A dolgozatokat a Versenybizottság bírálja el és kiválasztja a továbbjutó 18 legjobb csapatot.

Értesítési határidő: 2005. október 28. (péntek).

4. Országos szóbeli forduló – 2005. november 5. (szombat).

Lebonyolító és szervező: Könyvtárellátó Kht. Nagy Könyv Programiroda

Helyszín: Budapest.

Résztevők: az országos írásbeli fordulókból továbbjutó 18 legjobb csapat.

Feladat: szóbeli meghallgatás a Nagy Könyv játék legkedveltebb 12 regényéből, illetve azok kapcsán.

Bíráló bizottság: 3 fős, tanár-irodalmár zsűri. Továbbjut: a 8 legjobb csapat.

Eredményhirdetés a helyszínen.

5. Televíziós forduló: 2005. november 20. és december 11. között hetente.

Két elődöntő, egy középdöntő és döntő.

Versenyforma: fordulónkénti kieséses vetélkedő.

A feladatok témája A Nagy Könyv játék legkedveltebb 12 regénye.

Események, időpontok

– összefoglaló

TOP 100 lista A Nagy Könyv játékban: április 23.

A Nagy Bagoly tavaszi, iskolai fordulója, kampányhét (irodalmi dolgozat + kampánydolgozat): május 1–június 1.

Irodalmi + kampánydolgozat leadási határideje június 1.

Eredményhirdetés a tavaszi fordulóban június 10.

TOP 12 lista A Nagy Könyv játékban: június 11.

A Nagy Bagoly játék Segédkönyv megjelenése a honlapon az őszi-téli fordulókhöz: június 30.

Folyamatos nyári felkészülés, internetes kapcsolat: június 30–szeptember 1.

Nagy Bagoly olvasótábor: július 2. fele (1 hét).

Nagy Bagoly őszi-téli forduló 1. iskolai válogatók: szeptember 1–október 1.

Őszi-téli forduló 2. megyei írásbeli döntők (Értesítés): október 8., október 14.

Őszi-téli forduló 3. országos írásbeli (Értesítés): október 22., október 28.

Őszi-téli forduló 4. országos szóbeli: november 5.

Televíziós elődöntő 1.: november 20.

Televíziós elődöntő 2.: november 27.

Televíziós középdöntő: december 4.

Nagy Bagoly televíziós döntő: december 11.

A Nagy Könyv döntő december 17.

Forrás: www.nagybagoly.hu

XII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

2005. április 21–24.

A hagyományosan a Könyv és a Szerzői Jog Világnapjához, április 23-ához, Szent György napjához kapcsolódó Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon idén valóban a Könyv, a minőségi irodalom és az olvasás szeretete kerül a középpontba.

A Világnapon, s a könyvfesztiválon indult a szavazás a magyar anyanyelvű és a világirodalom legkedveltebb regényeinek kiválasztására. Nemcsak az időpont, de az alkalom is méltó volt a remélhetőleg az olvasáskultúra reneszánszát hozó Nagy Könyv akciósorozathoz, hiszen több száz újdonság megjelenése okán a fesztivál vendége volt a magyar irodalom, művészet és tudomány szinte minden számottevő alakja.

Budapestre látogatott a földkerekség egyik legolvasottabb írója, s Franciaország, Olaszország és Németország nagyszerű vendégszerzése után a kortárs orosz irodalom jelesei mutatkoznak be magyar olvasóinknak.

A könyvvásár négy napját végigkísérő Könyvtáros Klub – melyen jelen voltak a könyvtárostanárok is – rendezvénysorozata ugyancsak az olvasáskultúrával, annak minőségével foglalkozott.

9.30 – 12.30: Könyvtáros Klub Könyvtármenedzsmet informatikával. Előadó: *Lázárné Szanádi Csilla* könyvtáros tanár

15.30 – 17.00: Könyvtáros Klub „Az olvasó könyvtáros A Nagy Könyvért”. Moderátor: Nagy Anikó, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének főtítkára

Kerekasztal-beszélgetés irodalmi kötelező olvasmányokról A Nagy Könyv kapcsán

Résztevők: könyvtáros tanárok: Hock Zsuzsa, Bondor Erika és magyar tanárok A hazai és a határon túli könyvpiac minden számottevő szereplője, az Európai Unió és a tengerentúl jelentős könyvkultúrájú országai részvételével zajló szakmai rendezvények, üzleti tárgyalások mellett több mint 200 fesztiválprogrammal, könyvbemutatókkal, irodalmi estekkel, felolvasásokkal, kiállításokkal és bemutatókkal várták a több tízezernyi látogatót, a hűséges olvasókat.

Minden korábbi látogatói csúcsot megdöntve zárult a XII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. A négynapos rendezvényre 61 ezren látogattak el. A zárónapon adták át a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése díjait.

Az Év Kiadója díj nyertese a **Vinice Kiadó** lett, az Év Kereskedője pedig a **Libri Kereskedelmi Kft.** Az idén Spiró György monumentális regényét, a *Fogságot* kísérte megkülönböztetett figyelem. Az **Év Gyermekkönyve Lackfi János A buta felnőtt** című könyve lett, amelyet a Móra Kiadó gondozott. A **legjobb oktatásban használható könyv**, illetve CD-ROM díját a D Ft Hungária által kiadott **Érettségizők nagy tesztkönyve** – Honfog-

láló érettségiző kiadás (a kétszintű érettségi társasjátéka), illetve a **Wass Albert** összes munkáit tartalmazó DVD kapta, amely az Arcanum Műhely Kft. és a Kráter Műhely Egyesület gondozásában jelent meg.

A zsűri az **illusztrátori** kategóriában két művésznek, Szegedi Katalinnak és Kállai Nagy Krisztának ítélte oda a díjat. Az év legjobb **gyermekkönyv-fordítója Tótfalusi István** lett Henning Mankell skandináv író ifjúsági műveinek fordításáért. **Boldizsár Ildikó** mesekutató az elemzéseket, könyvkritikákat és recenziókat tartalmazó **Mesepoétika** című munkájáért kapott elismerést.

Nagyon sokan voltak kíváncsiak a fesztivál idei díszvendégére: **Paulo Coelho brazil író** programjain egy gombostűt sem lehetett leejteni. Szembetűnő volt, hogy mindenekelőtt a húsz év körüli lányok rajongták körül az ismert író. A 14-15 évesek generációját megszólító **ír ifjúsági író, Darren Shan** dedikálása ugyancsak ezreket vonzott.

Békés Pál szekcióelnök elképesztőnek és meghökkentőnek nevezte, hogy A nagy könyv című televíziós játék szombaton véget ért első fordulóján után az első száz könyv között körülbelül harminc gyermek- és ifjúsági kötet szerepel. – Ez végre észreveteti a gyermekkönyvek fontosságát, mert ennek a műfajnak Magyarországon eddig nem volt különösebb sztárpozíciója – hangsúlyozta.

(forrás: radio.hu, Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése)

70 éves a Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Vándorgyűlés 2005. – 20 év után újra Gödöllőn

Hívja, várja Önt és érdeklődő barátait, munkatársait a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, az MKE Pest Megyei Szervezete, a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ, a Szent István Egyetem Gödöllői Tudományos Könyvtára és a Pest Megyei Könyvtár a **37. Vándorgyűlésre**.

A Vándorgyűlés témája: Hivatása könyvtáros. A könyvtáros szerepe a társadalomban könyvtáros hivatás, könyvtáros etika, szakmai etikai kódex, adatvédelem, szerzői jog, szakmai etikai képzés.

Időpont: 2005. július 21–22–23.

Helyszínek: Szent István Egyetem, Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ.

Elérhetőségek: Honlap: vandorgyules.gvik.hu

A 37. vándorgyűlés részletes programja

2005. július 21., csütörtök

- 9.00-tól regisztráció, helyszín: Szent István Egyetem
13.00 kiállítás megnyitója, helyszín: Szent István Egyetem
13.30 cégbemutatók: EBSCO Information Services, Elsevier B.V., Springer Verlag GmbH., Swets Information Services, 3M Hungária Kft., helyszín: Szent István Egyetem
15.00 plenáris ülés, helyszín: Szent István Egyetem, Aula
18.00 könyvtárosok kosárlabda tornája, helyszín: Szent István Egyetem, Sportcsarnok
19.30 Alkotó könyvtárosok kiállításának megnyitója helyszín: Gödöllői Városi Könyvtár és Inf. Központ
20.30 A Hot Jazz Band együttes koncertje, helyszín: Gödöllői Királyi Kastély díszudvara
20.30 A L'art pour l'art Társulat „Tyúkszínházának” műsora, helyszín: Gödöllői Városi Könyvtár udvara

2005. július 22., péntek

- 9.00–9.30 Kisplenáris ülés, helyszín: Szent István Egyetem

9.00–12.30 szekcióülések, helyszín: Szent István Egyetem előadói, Gödöllői Városi Könyvtár és Inf. Központ

14.00–16.30 szekcióülések, helyszín: Szent István Egyetem előadói Gödöllői Városi Könyvtár és Inf. Központ

19.00 baráti találkozó helyszín: a Lázár testvérek lovasparkja, Domonyvölgy

2005. július 23., szombat

8.00-tól kirándulások

- zsámboki lakodalmas
- kastélytúra: Gödöllő környéki kastélyok
- Vác
- Márianosztra, Nagybörzsöny
- Szentendre, Visegrád
- Érd, Százhalombatta

Várható szekcióülések

- Gyermekkönyvtáros szekció**
Számítógép a gyermekkönyvtárban
A gyermekolvasói szolgáltatások etikája
- MKE-MISZK Informatikus Könyvtáros Szekció**
Az elektronikus információszolgáltatás etikája
Az információk értéke, hitelessége, szerzői jog
- Társadalomtudományi szekció**
Innováció és mindennapok
- MKE Pest Megyei Szervezet**
Közkönyvtári szekció
A könyvtáros személyisége
- Zenei Könyvtárosok Szervezete**
Hivatása: zenei könyvtáros
- Könyvtárostánárok Egyesülete**
A könyvtárostánári munka etikája
- Bibliográfiai Szekció**
A humán szakirodalmi cikkadatbázis helyzete
- Műszaki Könyvtáros Szekció**
Könyvtárak a könyvtárakért

Az iskolai könyvtár működése: Működési szabályzat és mellékletei

Összeállította: Gényi Ferencné. Bp.: Kiadvány Kft., 2004.

Kár, hogy nem korábban jelent meg ez a kiadvány! – sóhajtottam fel, amikor kezembe kaptam a szerzőtől a Modinfo Módszertani Füzetek sorozatának e darabját. Óriási segítség lett volna könyvtárostánárnak, szakértőnek a tavaly őszi iskolai könyvtári szakmai ellenőrzési és szakfelügyeleti kampányban, mivel tartalmazza az iskolai könyvtárra vonatkozó legfontosabb kritériumokat.

A kötet az iskolai könyvtár meghatározásával indul. A definíció megalkotásánál kitér a szerző az iskolai pedagógiai programjának, a könyvtári rendszer egészének való megfelelési elvárásra, továbbá a szakszerűen feltárt gyűjteményre és a forrástájékoztató funkcióra.

Ezt követően az iskolai könyvtárak irányítási, fenntartási és ellenőrzési jogszabályai kerülnek terítékre. A jogi körképnek megfelelően következik a működési dokumentumok számbavétele. Az alap- és kiegészítő dokumentumokról egyaránt közöl a kötet rövidebb - hosszabb tudnivalót.

A sort az iskolai könyvtár működési szabályzata nyitja valamennyi kötelező melléklet felsorolásával. Itt olvashatunk a „Könyvtári házirend” valamint az önálló „Iratkezelési Szabályzat” igényéről. Azt gondolom, hogy e két melléklet esetén az iskola közös – valamennyi oktatási területre kiterjedő - szabályrendszerét kellene alapul venni, és csak speciálisan könyvtárra vonatkozó kiegészítésekkel ellátva pontosítani a könyvtári szabályzatot.

A „Könyvtári Pedagógiai Program” – mint alapidokumentum – annál inkább önálló szabályzat, ugyanis ebben tervezi meg a könyvtárostánár a könyvtárismereti órákat és a könyvtárra épülő szakórákat. Tehát az e dokumentumban feltüntetett évi 4–8 óra részletes tantervét az iskolai pedagógiai programra építve készíti el az iskolai könyvtáros, tehát

nem az iskolai pedagógiai program épül a könyvtárra, hanem fordítva. Bár erről kevés szó esik a kötetben, ugyanis tervezi a kiadó a Könyvtárpedagógiai program önálló kiadványként való megjelentetését.

A Könyvtári Minőségirányítási Program része az intézményi minőségirányítási programnak, de foglalkozik a csak könyvtárra vonatkozó minőségmutatókkal. Sajátos részeként említi a kötet összeállítója a „Könyvtárfejlesztési terv”-et, mely a tárgyi- személyi-anyagi feltételek, a szolgáltatások, az állomány fejlesztésének lépéseit határozza meg.

A bevezető elméleti háttér után mintaszabályzatokat ad közre a kiadvány összeállítója. Találunk itt min-
 tául szolgáló

1. Működési szabályzatot,
2. Könyvtárhasználati szabályzatot
3. Gyűjtőköri szabályzatot,
4. Munkaköri leírási mintát,
5. Selejtezési jegyzőkönyvet,
6. Leltározási ütemtervet,
7. Állományfejlesztési mutatókat.

Valamennyi szabályzati terv figyelembe veszi a könyvtári jogszabályokat, de közli és követi a vonatkozó oktatási jogszabályokat is. Már az iskolai könyvtár feladatának megfogalmazásánál, majd a gazdálkodása megállapításánál a kimondottan az iskolai könyvtárakra vonatkozó elemeket említi a kiadvány. Az állománygondozási fejezetben rövid hivatkozást találunk a sajátosan iskolai könyvtári dokumentumtípus- a tankönyvek és taneszközök- munkáira. Meggyőződésem, hogy erre nagyobb hangsúlyt kell fordítani, mint amennyit a kötet sugall, ugyanis ebben nincs központi segítsége az iskolai könyvtárat gondozó pedagógusnak.

A „Könyvtárhasználat rendje és a szolgáltatások” fejezet egyik erőssége a tankönyvek kezelésére vonatkozó jogi szabályozók és alkalmazási ötletek megjelenése, ugyanis az

egyik legvitatottabb témakör az iskolai könyvtárakban a tartós tankönyvek nyilvántartása és tanulói kölcsönzése. A mintául javasolt használati szabályzat kitér a beiratkozás és a kölcsönzés szabályaira, de nem szól a csoportos használat alapelveiről.

A kötet második egységként a működési dokumentumok mellékleteiről olvashatunk. Először a gyűjtőköri szabályzat kötelező pontjait rögzíti a kötet:

- gyűjtőkör meghatározása,
- a gyűjtés terjedelme, mélysége,
- a gyűjtendő dokumentumtípusok kiválasztása,
- az állományegységenkénti részletes gyűjtési leírás.

A továbbiakban az iskolai könyvtáros munkaköri leíráshoz ad segítséget a szerző a könyvtárostánári, könyvtáros-asszisztensi, könyvtárkezelői, és oktatástechnikus munkakörök részletezésével. Kitér a könyvtári dolgozók – sokat vitatott, gyakran módosított - létszámára is, ahol egy áttekintő táblázat segítségével segíti a létszámgazdálkodást. A könyvtárostánárok munkaidő-struktúráját szabályozó rendeleteket figyelembe véve ad mintát a közreadó munkaköri leírás elemeire.

A mű végén néhány egyéb segédlet- állományellenőrzési minta és állományfejlesztési irányszámokat tartalmazó táblázat teszi teljessé a kötetet.

A korábbi évek alapirodalomnak számító iskolai könyvtári szakkönyveinek ötvözésével, a megváltozott tartalmak aktualizálásával jól hasznosítható kiadványt alkotott Gényi Ferencné. Bízom abban, hogy folytatja e tevékenységet a könyvtárpedagógiai és a könyvtári minőségirányítási program elkészítésével. Nagyon várjuk!

Emmer Gáborné

Visszatekintő: Harmincéves az MKE Olvasószolgálati szekció

Szerk.: Nemes Erzsébet, Kocsis István. Bp.: 2004.

Mivel egyesületünk – a Könyvtárostanárok Egyesülete jövőre tölti be 20. életévét, kíváncsian vettem kézbe a társszervezet ünnepi kötetét. Átlapozva a kiadványt sok ismerős nevet találtam:

Balogh Ferencné nevét, aki a befogadta, hívta, várta a veszprémi iskolai könyvtárosokat a megyei szervezetbe.

Nagy Attila nevét, aki tapasztalataival, előadásaival gyakran volt vendége a könyvtárostánári szervezetnek.

Ugrin Gáborné nevét, aki minden lehetséges fórumon védte az iskolai könyvtárakat, és szót emelt érdeklükben.

Balogh Mihály nevét, akit a Könyvtárostanárok Egyesületének vezetőségi tagjaként, elnökeként ismertem meg.

Így még nagyobb affinitással fogtam hozzá a kötethez.

Lelkesedésem később egyre fokozódott, amikor **Baloghné Marika** „szabálytalan emlékezésében” kitért az Ifjúsági Szekció iskolai és közművelődési könyvtárostáborának összefogását megerősítő „Irányelvek a 18 éven aluli ifjúság könyvtári ellátásának javítására” dokumentum hatására. Írásában felidéződtek az általam is megélt továbbképzések, közös tanácskozások, olvastam kollégái iskolai könyvtárakat segítő írásait. Most úgy érzem, ugyanazok a problémák foglalkoztatják az iskolai könyvtárosokat, mint 25- 20 évvel ezelőtt, de már nyomai sincsenek az egyes könyvtárosi szervezetek együttműködésének.

Nagy Attila „visszatekintésében” már tudatosan kerestem az iskolai könyvtárakra a könyvtárostánárokra utaló emlékfoszlányokat. Találtam 1978-as szegedi tanácskozást a szakmunkástanulók olvasási szokásairól, ugyancsak szegedi helyszínnel 1984-

es könyvtárosképzési változásokat előkészítő ülést, 1988-ban szekszárdi közoktatást érintő konferenciát, 1990-ben az OSZK-ban „Iskola és könyvtár az ezredforduló küszöbén” címmel rendezett szimpóziumot, még szekcióelnökségi tagságot is.

Ugrinné Márta „Kettős indítás” című írásában felleltem az Ifjúsági szekció – szinte törvényszerű- kettészakadásának okait a gazdag programmal eltelt 13 év után. Magam is osztom Márta nézetét: „*Iskola és könyvtár együtt járva tud maradandó eredményt elérni!*”, tehát fontosnak tartom, hogy a Könyvtárostanárok –immár önálló – Egyesülete keresse meg a régi és új közös kapcsolódási pontokat a többi könyvtáros szervezettel.

„Az idős daliák egyikének – **Balogh Mihálynak** – (össze)-visszámélekezése” már egy könyvtárostánári lelkületű vallomás. Ma is hálás vagyok Mihálynak, hogy 1986-ban az iskolai könyvtáros szekció mellett döntött és elhozta nekünk az olvasószolgálati szekció tapasztalatait, lendületét, sőt felvállalta az alakuló szervezet irányítását. Mái hiányzik egyesületünkől az elnök úr mély érzéseivel, melyet sajátos humorával igyekezett mindig palástolni.

Bevallom, a fenti szerzők írásainak elolvasása után hátralapoztam a fényképekhez, hátha újabb ismerősöket találok. S lám így is lett.: **Nagy Eörsné Magdi, Rónyai Ibolya, Kereki Judit, Suppné Györgyi, Kovács Emil, Bartos Éva** fényképét találtam meg. Valamennyiük kedves, jó kollégám, s kíváncsi lettem rájuk is. Megtaláltam őket a „a csurgói mentorképző olvasótábor '97 lapja első/utolsó évfolyam első/utolsó szám.” vagy a „Torockódex” 1999. június 20-26. Első és utolsó szám” című fejezetekben. A mentorképző olvasótáborok alkalmi tábori lapjain a „múltat te-

remtették meg” a szekció tagjai azal, hogy megírták.

A vidám – kirándulást, szórakozást idéző – oldalak után ismét a munka kronológiája következik. Beszámolóit olvashatunk az Olvasás éve apropóján rendezett hatvani szekciófoglalkozásról, a projekt előkészítéséről és segítő ötletekről, majd a mártélyi szakmai olvasótábor programjáról, végül az olvasás éve Zala megyei sikereiről.

A szekció határon túli kapcsolatai tekintélyes helyet foglalnak el a kötetben. A kiadvány arany metszési pontjában elhelyezkedő fejezet megemlékezik az erdélyi, a kárpátaljai, a vajdasági, a felvidéki tanulmányutakról. Nemes Erzsébet publikációi alapján képet kap az olvasó a nyelvébe kapaszkodó határon túli magyarság könyvtárainak nehéz helyzetéről.

Kocsis István írása vezet be a kötet Világjárás című fejezetét, melyben Norvégia, Spanyolország, Marokkó könyvtárai nyílnak meg. Szakmai fórumokról, könyvkiadó találkozásokról, családi könyvtárakat vizsgáló kutatásról számol be a könyv végén a kötet egyik szerkesztője: Nemes Erzsébet.

A kiadványt Balogh Ferencné és Nemes Erzsébet által összeállított – az olvasószolgálati szekció rendezvényeink – kronológiája zárja, és ismét a fényképeknél vagyunk.

Végiglapozgatva a kötete, megnyugtathatom Kocsis Istvánt: „megörökölheto szellemi és szakmai vagyónként” fogadjuk az írásokat, és bízom abban, hogy a Könyvtárostanárok Egyesülete 20 éves emlékkönyvében mi is ilyen gazdag múltat idézhetünk fel. Kérem, keressék meg majd e könyvben ismerőseiket, szellemi utódaikat

Emmer Gáborné

Iskolakönyvtáros CD változat 1993-2004

Emlékeznek még dr. Tölgyesi József, a korábbi főszerkesztő beköszöntő szavaira? Nos ideidézünk őt a folyóirat CD változatáról azért, hogy szavai nyomán megvizsgáljuk teljesült-e eddig a lap küldetése. Akik nem tudták folyamatosan figyelemmel kísérni lapunkat, vagy későbbi években ismerték meg, azok a CD segítségével felidézhetik a korábbi írásokat.

A szerkesztő jegyzete

**Köszöntöm az Olvasót
a folyóiratot kiadó ECHO PR Kft. és a szerkesztőség nevében!**

Ismét van lapja az iskolakönyvtárosoknak, amely a korábbi, kökedvelti könyvtároslapoknak, -folyóiratoknak nemcsak méltó követője kíván lenni, hanem olyan folytatása, amely őrizi azok eredményeit, segítségességét, tájékoztatósi feladatukat, a szellemi örökség nyújtásának ígérését és alkalmait. Hízet tesz amellett, hogy a nevelési-oktatási intézményekben a könyvtár a pedagógiai munkának nemcsak eszköze, hanem nélkülözhetetlen bázisa, amelyben a könyvtárosok felelősséggel és szakmai tudással, szívvel-lélekkel végzett tevékenységük dőmő módon befolyásolja a nevelés és oktatás hatékonyságát, minőségét.

vezető forrásközpontot, amelyek továbbképzések, különböző szakmai rendezvények, tanterületi tanácskozások, tapasztalatcserék során tanulmányozhatók. Nem kevésbé fontos, hogy egy-egy nagyobb fejlesztés előtt az érdeklő szakmai vezetők megismerhessék, tanulmányozhassák azt a könyvtári szakmai irrodalmat, amely nemcsak orientáló, hanem ösztönző is lehet.

Szakközvetítő révén kollégáink megismerkedhetnek kiadókkal, ezek munkájával, kiadványaikkal, terveikkel, bemutatjuk azokat az irodalmi jellegű műveket, amelyek helyei lehetnek egy-egy tanulmányi célú látogatásnak, olvashatnak

nagy hagyományú iskolák könyvtártörténelg is jelentős gyűjteményeiről, s köztük olyan írásokat is, amelyek egy-egy tanárgy tanítása és a könyvtár kapcsolatát dolgozzák fel.

Természetesen az iskolai könyvtárosok sajátos pedagógiai, könyvtártechnikai munkájáról sem feledkezünk meg. Bár a lap nem kizárólag nekik készült, mégis, szeretnénk, ha éreznék: idárrszuk vagyunk, leszünk abban a mindennapos – hol küszködéssel, hol szellemi-lelki örömmel végzett – munkában, amely rájuk hárul.

Bemutatjuk a könyvtáros-egyesületeket, működésüket, hírt adunk szakmai programjaikról, s közöljük a legfontosabb országos (és szívesen, ha elfut hosszánk: a helyi vagy regionális) versenyek, vetélkedők kiírásait, mert a „háttér-munkában” a könyvtáros(ok)ra e téren is sok teendő hárul.

Aki részt vett a Hungarodidakt '93 kiállításán, láthatta mennyi továbbfejlesztett új technikai eszköz áll rendelkezésre, amelyeknek ott lenne a helyük a könyvtárakban. Ezekről is hírt adunk.

A lap tartalma Önök is befolyásolhatják. Remélem, hogy a könyvtári, könyvtárosi munkáról, valamely problémáról vagy sikerről megírják gondolataikat, hogy másoknak tanulságot szolgáljanak.

Eredményes munkát kívánok minden kollégának!

Tölgyesi József

Dr. Tölgyesi József

Az iskolakönyvtáros célja, hogy gyakorlati segítője legyen a könyvtárosoknak, valamennyi tanítónak és tanárnak, s nem kevésbé: az iskolákat irányító vezetőknek.

Köztudott, hogy iskoláink könyvtári helyzete nagyon különböző. Helyiségük, állományuk, technikai felszereltségük és könyvtáros-ellátottságuk mértéke is jelesül különbözőket mutat még az azonos tanulólétszámúak esetében is. Mindezek felől annak, hogy egy-egy intézmény vezetése, tanterületi menynyben tekinti fontosnak, hogy médiaközpontja segítse a tanítást és a tanulást.

Az új oktatási törvény – szerencsére – még ebben a pénzügyi forrásokban nem társágosan bővelkedő időszakban is módot ad a vezetőknek ahhoz, hogy ki-ki a maga mértéke, érdekeire, a felismeri szükségesség szerint teremtesse meg annak anyagi lehetőségét, hogy a könyvtáros (és a tanterület) olyan forrásközponttal rendelkezzon, amelyben a pedagógiai folyamatok (elsősorban a nevelőmunka és az oktatás) sikerrel legyenek megoldhatók.

Természetesen szükség lenne könyvtári törvényre is, s az iskolákra vonatkozó végrehajtási utasításra, amely minden érdeklő számára egyértelműen rögzítené, mi az iskolai könyvtár funkciója, s ehhez milyen tárgyi, személyi, pénzügyi feltételeknek kell megfelelni. Igaz, ez csak feltétel lehet ahhoz, hogy az iskola pedagógiai programja alapján, amelynek kidolgozásában a könyvtáros(ok)nak is részt kell venniük, valóban műhelymunka folyjon, s alkalmat teremtsen a tanárai és az azokon kívüli tanári-tanulói tevékenységekhez.

Az Iskolakönyvtáros éppen ezért, ezek segítésére közöl majd olyan tanulmányokat, cikkeket, amelyek tapasztalati anyagot, modellt adhatnak e tevékenységekhez. Az ország számos iskolájában hoztak létre minakönyvtárnak is ne-

Az Oktatási Minisztérium anyagi támogatásával elkészült az Iskolakönyvtáros eddigi számainak digitális változata. A CD-n megtalálható a lapban valamennyi 1993-2004 között megjelent írás. A tájékoztató cím és szerzői mutató segíti, valamint évfolyamonként lap számonként is kereshetők a cikkek. A korábbi lap számok szkennelt formában, míg a frissebbek .pdf formátumban kerültek fel a CD-re. Lehetőség van böngészésre, keresésre, nyomtatásra is.

A CD megrendelhető a lap kiadójánál, 8200 Veszprém, Bartók Béla u. 12. Tel: 88/421-080

Iskolakönyvtáros folyóirat tartalomjegyzéke 1994–2004-ig

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
1. évfolyam, 1. szám, 1993. 1. szám			
	A szerkesztő jegyzete	I. évf.-1993/1-1	3
Dr. Tóth Dezső	Az iskolai forrásközpont	I. évf.-1993/1-1	4
Kalmárné Morcsányi Rozália	Bemutatjuk a Könyvtárostanárok Szervezetét	I. évf.-1993/1-1	7
Tolnai Valéria	Huszonhárom éve pedagógiai szakkönyvtár	I. évf.-1993/1-1	10
Püski Anikó	Bemutakozik a Petőfi Irodalmi Múzeum	I. évf.-1993/1-1	12
Dr. Ábrahám István	Változások a tankönyvkiadásban a Tankönyvkiadónál	I. évf.-1993/1-1	16
T. J.	Kiadói műhely a közoktatás szolgálatában	I. évf.-1993/1-1	18
Bontó Józsefné	Új idők – új taneszközök	I. évf.-1993/1-1	20
Emmer Gáborné	Megújul(t) a Móra Könyvklub	I. évf.-1993/1-1	20
	Könyvismertető	I. évf.-1993/1-1	21
1. évfolyam, 2. szám, 1994. 2. szám			
Kalmárné Morcsányi Rozália	Az iskolai könyvtári hálózat gondozása és a könyvtári szaktanácsadás Jász-Nagykun-Szolnok megyében	I. évf.-1994/2-2	2
Hamar Imre	Amilyen a könyvtár, olyan az iskola. Portrévázlat Schenk Róbertnéről	I. évf.-1994/2-2	6
Emmer Gáborné	(Tan)könyvsegély a könyvtáraknak	I. évf.-1994/2-2	9
	Pályázat a könyvtári szolgáltatások fejlesztésére	I. évf.-1994/2-2	10
T. D.	Mítosz és történelem	I. évf.-1994/2-2	11
Berényiné Szilágyi Márta	A Reflektor Video az oktatás szolgálatában	I. évf.-1994/2-2	12
	Oktatófilmek a Reflektor Videotól	I. évf.-1994/2-2	13
T. J.	Bemutatjuk az Apáczai Kiadót	I. évf.-1994/2-2	15
T. J.	Bemutatjuk a Calibra Kiadót	I. évf.-1994/2-2	18
	Könyvismertetés	I. évf.-1994/2-2	20
Tóth István Gábor	Egy iskola könyvgyűjtési akciója a moldvaiakért	I. évf.-1994/2-2	21
	Hírek, adatok, közlemények	I. évf.-1994/2-2	23
1. évfolyam, 3. szám, 1994. 3. szám			
Dr. Tölgyes József	A szerkesztő jegyzete. Új feladatok előtt	I. évf.-1994/3-3	2
Bocsák Veronika	A tantárgyközi feladatok alapozása az alsó tagozatban	I. évf.-1994/3-3	3
Dr. Tóth Dezső	Konferencia az olvasásról	I. évf.-1994/3-3	4
Szűcs Anna	Feladatok az általános iskolai kötelező olvasmányok könyvtári csoportos feldolgozásához	I. évf.-1994/3-3	5
Oporné Fodor Mária	Fizikaóra a könyvtárban	I. évf.-1994/3-3	10
	Információk a NYKIT-programról	I. évf.-1994/3-3	12
Emmer Gáborné	Könyvtárosok – továbbképzésen I.	I. évf.-1994/3-3	13
Dr. Karlovitz János	Nyilatkozat	I. évf.-1994/3-3	14
Fenyves Zoltánné Boros Valéria	Mesekönyv – kisdíák szerzőkkel	I. évf.-1994/3-3	15
Kalmárné Morcsányi Rozália	Állománygondozás az iskolai könyvtárakban	I. évf.-1994/3-3	16
	Iskolai könyvtáraink múltjából	I. évf.-1994/3-3	17
Hamar Imre	Sümegei Bátyák – Az értelem és az érzelem forrásai	I. évf.-1994/3-3	18
	Könyvismertetések	I. évf.-1994/3-3	21
	Hírek, adatok, közlemények	I. évf.-1994/3-3	24
	„Édes anyanyelvünk”-verseny	I. évf.-1994/3-3	24
1. évfolyam, 4. szám, 1994. 4. szám			

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Kalmárné Morcsányi Rozália	A könyvtárostanárok szervezetének vezetőségválasztó taggyűlése	I. évf.-1994/4-4	2
Balogh Mihály	Tények, események két választás között (1991-1994)	I. évf.-1994/4-4	3
Nagy Attila	A Magyar Olvasástársaság tevékenységéről	I. évf.-1994/4-4	6
Emmer Gáborné	Könyvtárosok – továbbképzésen II.	I. évf.-1994/4-4	10
Sinkovics Eta	„Könyvre nem sajnáljuk a pénzt”	I. évf.-1994/4-4	13
Dr. Karlovitz János	Mit nyújt a Tankönyvesek Országos Szövetsége (TANOSZ) tagjai számára?	I. évf.-1994/4-4	15
Erdősné Márta Mária	Könyvtárosként Dániában	I. évf.-1994/4-4	18
	Könyvismertetések	I. évf.-1994/4-4	20
	Hírek, adatok, közlemények	I. évf.-1994/4-4	23

1. évfolyam, 5. szám, 1995. 5. szám

	A szerkesztő jegyzete: Az elszürkülés újabb veszélye?	I. évf.-1995/5-5	2
Mészáros István	Iskolai könyvtárak a magyar neveléstörténetben	I. évf.-1995/5-5	3
Zaharia Etelka	Tájékoztató-tanítás a kolozsvári „Babes-Bolyai” Egyetemen, illetve a kolozsvári egyetemi könyvtárban	I. évf.-1995/5-5	8
Suppné Tarnay Györgyi	Könyvtárostanárok egyetemi képzése	I. évf.-1995/5-5	10
Tóth Dezső	Tájékoztató a veszprémi Vetési Albert Gimnázium könyvtárában	I. évf.-1995/5-5	12
	Pályázat	I. évf.-1995/5-5	13
Emmer Gáborné	Könyvtárosok továbbképzésen III.	I. évf.-1995/5-5	14
Orosz Sándor	A tankönyvek objektív értékelése	I. évf.-1995/5-5	16
Szabadi László– Tóth István Gábor	A Bagoly V 1.0 könyvtári adatbázis-kezelő programcsomag	I. évf.-1995/5-5	18
T. J.	Iskola a Szent Mihály-völgyben	I. évf.-1995/5-5	20
	Könyvismertetések	I. évf.-1995/5-5	15
	Könyvismertetések	I. évf.-1995/5-5	22
	Hírek, adatok, közlemények	I. évf.-1995/5-5	23

II. évfolyam, 1. szám, 1997. 6. szám

	A szerkesztő jegyzete: Az iskolakönyvtárosok felelőssége	II. évf.-1997/1-6	2
Kiss Jenő	Magyarország könyvtárai (I.)	II. évf.-1997/1-6	3
Szűcs István	Vizuális nevelés és könyvtár a zirci III. Béla Gimnáziumban	II. évf.-1997/1-6	8
Pap Józsefné	Amíg a hálónak létszó fonat sűrű szövetté lesz	II. évf.-1997/1-6	12
Durst Győző	Tankönyvellátás és a jövő tankönyvei	II. évf.-1997/1-6	14
Bontó Józsefné	A könyvtár, a könyvtárhasználat fogalmának kialakítása	II. évf.-1997/1-6	15
Tölgyesi József	Mészáros István művelődéstörténetész jubileuma	II. évf.-1997/1-6	16
Tóth Dezső	A honismeret tanítása és a könyvtárak	II. évf.-1997/1-6	18
Emmer Gáborné	„A könyvtárak a rendszerváltás nagy túlélői”	II. évf.-1997/1-6	20
	Könyvismertetések	II. évf.-1997/1-6	19
	Könyvismertetések	II. évf.-1997/1-6	22
	Könyvismertetések	II. évf.-1997/1-6	23
	Hírek, adatok, közlemények	II. évf.-1997/1-6	11
	Hírek, adatok, közlemények	II. évf.-1997/1-6	24

II. évfolyam, 2. szám, 1998. 7. szám

	A szerkesztő jegyzete	II. évf.-1998/2-7	2
Kiss Jenő	Magyarország könyvtárai (II.)	II. évf.-1998/2-7	3
Tölgyesi József	Diákok integrált könyvtári ellátása Devecserben	II. évf.-1998/2-7	7
Emmer Gáborné	Tantervek, tankönyvek	II. évf.-1998/2-7	10
Horváth Tibor	Új galaxis – de milyen áron?	II. évf.-1998/2-7	13
Dorosmai Imre	A magyarok származása	II. évf.-1998/2-7	14
	A „könyvtár” szócikk a pedagógiai lexikonokban	II. évf.-1998/2-7	16

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Riederné Fenyvesi Bernadett	Bemutakozik az ajkai Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Gimnázium könyvtára	II. évf.-1998/2-7	18
Bontó Józsefné	A tanórán kívüli könyvtárhasználat	II. évf.-1998/2-7	20
	Könyvismertetések	II. évf.-1998/2-7	21
	Hírek, adatok, közlemények	II. évf.-1998/2-7	23

II. évfolyam, 3. szám, 1998. 8. szám

	A szerkesztő jegyzete	II. évf.-1998/3-8	2
Czirákyné Kiss Edit, Kocsisné Dancsó Julianna	Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc (Könyvtári óra)	II. évf.-1998/3-8	3
Tölgyesi József	Iskolák és iskolakönyvtárak Dániában	II. évf.-1998/3-8	7
	A „könyv, tankönyv” és a velük kapcsolatos szócikkek a pedagógiai lexikonokban	II. évf.-1998/3-8	11
E. Bart Margit	Bemutatjuk a veszprémi Medgyaszay István Szakképző Iskola könyvtárát	II. évf.-1998/3-8	20
Ugrin Gáborné	Három gondolatom Salgótarjánban	II. évf.-1998/3-8	21
Bontó Józsefné	Önképzés a könyvtárban	II. évf.-1998/3-8	22
	Könyvismertetések	II. évf.-1998/3-8	23
	Hírek, adatok, közlemények	II. évf.-1998/3-8	24

II. évfolyam, 4-5. szám, 1998. 9-10. szám

	A szerkesztő jegyzete	II. évf.-1998/4-5-9-10	2
Sárané dr. Lukátsy Sarolta	Kultúra alulnézetben	II. évf.-1998/4-5-9-10	3
Ugrin Gáborné	Könyvtárostánárok az iskolában	II. évf.-1998/4-5-9-10	8
Versné Bolla Nikolett	A kertai Körzeti Általános Iskola könyvtárának fejlesztési lehetőségei	II. évf.-1998/4-5-9-10	12
Szlávik Jánosné	Könyvtárhasználati ismeretek és bemutató óra a NAT szellemében	II. évf.-1998/4-5-9-10	22
Benkő Ilona	Digitális órák a könyv- és médiatárban	II. évf.-1998/4-5-9-10	27
Bencsik Józsefné	Önművelési szokások a veszprémi Nagy László Általános Iskolában	II. évf.-1998/4-5-9-10	29
Emmer Gáborné	Soros informatikai konferencia	II. évf.-1998/4-5-9-10	31
Bontó Józsefné	A könyv mint tanítómester	II. évf.-1998/4-5-9-10	34
Jurics Imre	Adatbázisok újra meg újra	II. évf.-1998/4-5-9-10	35
Tölgyesi József	Bemutatjuk a 70 éves dr. Tóth Dezsőt	II. évf.-1998/4-5-9-10	36
Tóthné Kunstár Judit	Számítógéppel segített könyvtári munka a Györgyi Dénes Általános Iskolában	II. évf.-1998/4-5-9-10	39
Ugrin Gáborné	Gondolatok a módszertani kiadványokról	II. évf.-1998/4-5-9-10	41
	A Kossuth Kiadó oktatást, tanulást segítő CD-ROM kiadványai	II. évf.-1998/4-5-9-10	43
	Könyvismertetések	II. évf.-1998/4-5-9-10	7
	Könyvismertetések	II. évf.-1998/4-5-9-10	40

III. évfolyam, 1. szám, 1999. 11. szám

	A szerkesztő jegyzete	III. évf.-1999/1-11	2
Emmer Gáborné	A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 30. vándorgyűlése	III. évf.-1999/1-11	3
	Könyvtáraink múltjából	III. évf.-1999/1-11	5
Celler Zsuzsanna	Konferencia Esztergomban	III. évf.-1999/1-11	6
	Hírek	III. évf.-1999/1-11	7
Ugrin Gáborné	Ünnepi ülés az OPKM tiszteletére	III. évf.-1999/1-11	8
Oporné Fodor Mária	Mit jelent nekem a könyvtár...?	III. évf.-1999/1-11	10
Emmer Gáborné	Szakértői tapasztalatok az iskolai könyvtárak gyűjtőköri szabályzatairól	III. évf.-1999/1-11	12
Halmi Erzsébet	Az iskolai könyvtár szervezeti és működési szabályzatának felépítése	III. évf.-1999/1-11	14
Kovácsné Németh Mária	Általános iskolai könyvtár gyűjtőköri szabályzata	III. évf.-1999/1-11	16

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Emmer Gáborné	A Veszprém Megyei Pedagógiai Intézet pedagógiai szakkönyvtárának szolgáltatásai	III. évf.-1999/1-11	19
Lányi Katalin	Emlékezés egy múltbéli iskolai könyvtárra	III. évf.-1999/1-11	20
	Könyvismertetések	III. évf.-1999/1-11	23

III. évfolyam, 2. szám, 1999. 12. szám

	A szerkesztő jegyzete	III. évf.-1999/2-12	2
Mezei Zsolt	Ósi iskola – ősi könyvtár	III. évf.-1999/2-12	3
Vargáné Ládonyi Erzsébet	Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár gyermekkönyvtára	III. évf.-1999/2-12	7
Wagner Lászlóné	Könyvtáros voltam a veszprémi Bem iskolában	III. évf.-1999/2-12	11
Bajtai Mária	A Bányai Júlia Gimnázium iskolai könyvtára	III. évf.-1999/2-12	14
Császár Miklós	NATtal vagy NATtalanul, de a könyvtárra szükség van	III. évf.-1999/2-12	16
Ugrin Gáborné	A közoktatási intézmények könyvtáiról	III. évf.-1999/2-12	19
Lányi Katalin	Időszerű gondolatok a tankönyvekről	III. évf.-1999/2-12	23
Ugrin Gáborné	Iskolai könyvtári kérdések a közoktatási törvény módosításakor	III. évf.-1999/2-12	24
	Könyvismertetések	III. évf.-1999/2-12	18
	Könyvismertetések	III. évf.-1999/2-12	22

III. évfolyam, 3. szám, 1999. 13. szám

	A szerkesztő jegyzete	III. évf.-1999/3-13	2
Balogh Mihály	Mi az OPKM dolga?	III. évf.-1999/3-13	3
Emmer Gáborné	A könyvtáros révész, tudásmenedzser, motivátor	III. évf.-1999/3-13	4
Fáykissné Marillai Zsuzsanna	Az iskolai könyvtár munkarendje	III. évf.-1999/3-13	9
Benkő Ilona	Menedzsmet és PR-tevékenység az iskolai könyvtárban	III. évf.-1999/3-13	15
Kovácsné Garanszegi Marianna	Konfliktusok, kapcsolatok az iskolai könyvtárban	III. évf.-1999/3-13	20
	Könyvismertetések	III. évf.-1999/3-13	14
	Könyvismertetések	III. évf.-1999/3-13	24

III. évfolyam, 4. szám, 2000. 14. szám

	A szerkesztő jegyzete	III. évf.-2000/4-14	2
Emmer Gáborné	Kerettantervek – tankönyvek – könyvtár	III. évf.-2000/4-14	3
Tóth Dezső	Honismeret az iskolában	III. évf.-2000/4-14	5
	Folyóirat-tallózó	III. évf.-2000/4-14	6
	Folyóirat-tallózó	III. évf.-2000/4-14	14
Patona Ferencné	Hagyományteremtés a megyei szintű Bod Péter könyvtárhasználati versenyeken Veszprém megyében	III. évf.-2000/4-14	7
Tölgyesi József	Könyvtár a Nivegy-völgy iskolájában	III. évf.-2000/4-14	9
Sáráné Lukátsy Sarolta	Trükkök az olvasás megszerettetéséhez	III. évf.-2000/4-14	12
Bontó Józsefné	Jegyzetek a könyvvel, könyvtárral kapcsolatos gondolataimról	III. évf.-2000/4-14	15
Ugrin Gáborné	Lesz-e könyvtára az Oktatási minisztériumnak	III. évf.-2000/4-14	17
Bontó Józsefné	A könyvtár szerepe a nevelésben	III. évf.-2000/4-14	18
Ugrin Gáborné	Elköszönés és köszönet	III. évf.-2000/4-14	19
	Mit kínál a magyar elektronikus könyvtár	III. évf.-2000/4-14	20
	Könyvismertetések	III. évf.-2000/4-14	21

IV. évfolyam, 1. szám, 2000. 15. szám

	A szerkesztő jegyzete	IV. évf.-2000/1-15	2
Kovácsné Garamszegi Marianna	Minőségbiztosítás az iskolai könyvtárban	IV. évf.-2000/1-15	3
Tengeri Lászlóné	A tanulók iskola- és könyvtárképe	IV. évf.-2000/1-15	5
Lányi Katalin	Egy „rakományi” tudás – könyv, művelődés, nevelődés	IV. évf.-2000/1-15	11
	A DYSLEX számítógépes olvasási készséget és helyesírást fejlesztő korrekciós programcsalád	IV. évf.-2000/1-15	14
Ugrin Gáborné	A Bod Péter Társaság szakmai tevékenysége	IV. évf.-2000/1-15	21

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Décsi Anna	Az OPKM és az iskolai könyvtárak	IV. évf.-2000/1-15	24
	Könyvismertetések	IV. évf.-2000/1-15	4
	Könyvismertetések	IV. évf.-2000/1-15	23

IV. évfolyam, 2. szám, 2000. 16. szám

	A szerkesztő jegyzete	IV. évf.-2000/2-16	2
Patona Ferencné	„Az iskola lelke a könyvtár, a könyvtár lelke a könyvtárostánár”	IV. évf.-2000/2-16	3
Emmer Gáborné	Minőségbiztosítás az iskolai könyvtárban	IV. évf.-2000/2-16	9
Varga Károlyné	Iskolai könyvtárak megújuló szerepkörben	IV. évf.-2000/2-16	12
Gálné Farkas Irén	Könyvtári számítógépes adatbázis (katalógus) kialakítására egy lehetőség a sok közül	IV. évf.-2000/2-16	15
Bajtai Mária	A helyi irodalom tanítása könyvtárhasználattal	IV. évf.-2000/2-16	17
Sárané Lukátsy Sarolta	(e)SZ (e)M(e) SZ(em) a zúzóját! Tapasztalatok a szabályzatokról	IV. évf.-2000/2-16	20
	Könyvismertetések	IV. évf.-2000/2-16	16
	Könyvismertetések	IV. évf.-2000/2-16	22

IV. évfolyam, 3-4. szám, 2001. 17. szám

	A szerkesztő jegyzete (Pedagógus magánkönyvtárak II.)	IV. évf.-2001/3-4-17	3
Emmer Gáborné	Nyilvános könyvtár és iskolai könyvtár	IV. évf.-2001/3-4-17	4
Emmer Gáborné	Szükség van-e tankönyvbemutató helyre a kerettantervek implementációja során?	IV. évf.-2001/3-4-17	8
Sárosy Kálmánné	Bemutatjuk a Megyei Pedagógiai, Közművelődési Intézet és Továbbképző Központ (Nyíregyháza) tankönyvbemutató termét	IV. évf.-2001/3-4-17	10
Telegdiné Tóth Mária– Réthy Ákosné	Tájékoztató az Erzsébetvárosi Pedagógiai Szolgáltató Központ tankönyvbemutató helyéről	IV. évf.-2001/3-4-17	11
Bencsik Józsefné	Könyvtárostánárok informatikai továbbképzése Veszprémben	IV. évf.-2001/3-4-17	11
Emmer Gáborné	„Esély? Egyenlőség? Iskolai könyvtárügy 2000.”	IV. évf.-2001/3-4-17	12
Ugrin Gáborné	Irányelvek (javaslatok) a könyvtárostánári munkaórák számával kapcsolatban	IV. évf.-2001/3-4-17	13
Ugrin Gáborné	A könyvtárpedagógiai munka fejlesztési terve (Vitaanyag)	IV. évf.-2001/3-4-17	15
Bara Zsuzsa	A vakok és gyengénlátók könyvtári ellátása	IV. évf.-2001/3-4-17	17
Csiszár Miklós	Dedikált könyvek Veszprémben Veszprémről	IV. évf.-2001/3-4-17	19
Tóth Ildikó	„Nem fecskemódra kell átsurranni a könyvön”	IV. évf.-2001/3-4-17	21
Fábiánné Sály Anna	Az iskolai könyvtáros magányos fajta	IV. évf.-2001/3-4-17	22
Törkencziné Horváth Beáta	Az én könyvtáram – a mi könyvtárunk	IV. évf.-2001/3-4-17	23
Melykóné Tőzsér Judit	Könyvtárostánári pályaképen	IV. évf.-2001/3-4-17	26
Zsoldos Jánosné	Visszapillantás	IV. évf.-2001/3-4-17	28
P. Miklós Tamás	Könyvtár a változó világban (Bemutakozik a Zánkai Ifjúsági Centrum könyvtára)	IV. évf.-2001/3-4-17	29
Kovács Emilné	A könyv részei (Foglalkozás 3. osztályosoknak)	IV. évf.-2001/3-4-17	32
Bajtai Mária	Könyves totók iskolai versenyekhez	IV. évf.-2001/3-4-17	34
Pappné Vőneki Erzsébet	Könyvtári betűrend (Rejtélyes feladatok)	IV. évf.-2001/3-4-17	36
Lányi Katalin	Szemléltetés az iskolában	IV. évf.-2001/3-4-17	38
Cs. Bányai György	Egy pedagógus magánkönyvtár évtizedei	IV. évf.-2001/3-4-17	40
	Könyvismertetések	IV. évf.-2001/3-4-17	9
	Könyvismertetések	IV. évf.-2001/3-4-17	14
	Könyvismertetések	IV. évf.-2001/3-4-17	33
	Könyvismertetések	IV. évf.-2001/3-4-17	37
	Könyvismertetések	IV. évf.-2001/3-4-17	44

V. évfolyam, 1. szám, 2001. 18. szám

	A szerkesztő jegyzete	V. évf.-2001/1-18	2
Tölgyesi József	Pedagógus magánkönyvtárak (III.)	V. évf.-2001/1-18	3

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Csüllögné Bogyó Katalin	Technika óra a könyvtárban – CD-ROM használatával, avagy növénytermesztés számítógéppel	V. évf.-2001/1-18	4
Zsoldos Jánosné	Kölcsey szellemében a könyvtárban	V. évf.-2001/1-18	6
Jákliné Tilhof Ágnes	A könyvtárhasználati verseny tapasztalatai	V. évf.-2001/1-18	8
Fazakas Tamásné	Szüksége van-e a magyartanárnak az iskolai könyvtárra	V. évf.-2001/1-18	9
Wágnerné Horváth Emőke– Gombos Antalné	A veszprémi Március 15. úti Klubkönyvtár a gyerekekért	V. évf.-2001/1-18	11
Solymosiné Kajtár Márta	„A könyvtárhasználat váljon minőségi mutatójává az iskolának!”	V. évf.-2001/1-18	13
Dr. Tölgyesi József	Lapok az iskolai könyvkultúra történetéből	V. évf.-2001/1-18	15
Vidókné Pataky Mónika	Minőségbiztosítás, avagy a „Zöld posztó” titka	V. évf.-2001/1-18	18
Czeidlí József	Könyvtár és iskola kapcsolata a nevelés sikeréért	V. évf.-2001/1-18	19
Laczkó Marianna	Információs társadalom – tudás alapú társadalom	V. évf.-2001/1-18	21
	A KTE elnökségi tagjai: Szakmári Klára	V. évf.-2001/1-18	22
	„Szép képekben kis világ”	V. évf.-2001/1-18	23
	Könyvismertetések	V. évf.-2001/1-18	7
	Könyvismertetések	V. évf.-2001/1-18	10
	Könyvismertetések	V. évf.-2001/1-18	17

V. évfolyam, 2-3. szám, 2001. 19. szám

Benkő Ilona	A Kommunikációs és Információs Technológiák (KIT) szerepe az oktatásban	V. évf.-2001/2-3-19	3
Emmer Gáborné	Mit ér az ember, ha olvasó	V. évf.-2001/2-3-19	7
	Uj továbbképzés	V. évf.-2001/2-3-19	42
Ugrin Gáborné	A 11-12. osztályosok és tanáraik olvasásáról	V. évf.-2001/2-3-19	9
Jobbágyiné András Katalin	Az olvasásról	V. évf.-2001/2-3-19	10
Oporné Fodor Mária	Olvasási szokások a 17-18 évesek és a tantestület körében	V. évf.-2001/2-3-19	12
	Ajándékozz könyvet, hogy mások is olvashassanak!	V. évf.-2001/2-3-19	14
Emmer Gáborné	Könyvtárhasználati ismeretek a tantárgyi kerettantervekben	V. évf.-2001/2-3-19	15
Bencsik Józsefné	A betű szeretetére nevelnek	V. évf.-2001/2-3-19	21
	Szülők kérdezik – az olvasásról	V. évf.-2001/2-3-19	21
	Egy könyvbemutató tanulságai	V. évf.-2001/2-3-19	26
	Könyvtárostanárok Levelező Fóruma alakult	V. évf.-2001/2-3-19	28
Sáráné Lukátsy Sarolta	Mintaszabályzat vagy másolás	V. évf.-2001/2-3-19	29
Hideg Ágnes	Gondolatok a gyűjtőköri szabályzatról	V. évf.-2001/2-3-19	30
	Versenyszabályzat – Bod Péter Könyvtárhasználati verseny	V. évf.-2001/2-3-19	31
	A Könyvtárostanárok Egyesülete vezetőségi tagjai: Kovácsné Garamszegi Marianna	V. évf.-2001/2-3-19	32
Emmer Gáborné	Könyvtárfejlesztés közalapítványi támogatással	V. évf.-2001/2-3-19	33
	Elképzeléseink az intézmény könyvtári állományának fejlesztésére (Csabrendek, óvoda)	V. évf.-2001/2-3-19	34
	A balatonfüredi Radnóti Miklós Általános Iskola könyvtárának pályázata	V. évf.-2001/2-3-19	35
	A veszprémi Nagy László Általános Iskola részletes könyvtárfejlesztési terve	V. évf.-2001/2-3-19	36
	A veszprémi Cholnoky Jenő Általános Iskola és Gimnázium könyvtára a „Veszprém Megye Közoktatásáért Közalapítvány” könyvtárfejlesztési támogatásának elnyerésére	V. évf.-2001/2-3-19	38
	A tapolcai Batsányi János Gimnázium könyvtárfejlesztési programja	V. évf.-2001/2-3-19	39
	A Veszprémi Középfiskolai Kollégium könyvtárának bemutatása	V. évf.-2001/2-3-19	41
Emmer Gáborné	„Iskola a könyvtárban, könyvtár az iskolában”	V. évf.-2001/2-3-19	43
Tóth Józsefné	Egy iskolai könyvtáros egy napja	V. évf.-2001/2-3-19	45
	Mi vagyok én?	V. évf.-2001/2-3-19	47

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
	Tankönyvfesztivál – 2001	V. évf.-2001/2-3-19	48
	Könyvismertetések	V. évf.-2001/2-3-19	13
	Könyvismertetések	V. évf.-2001/2-3-19	27

V. évfolyam, 4. szám, 2001. 20. szám

Emmer Gáborné	Emléklés a Könyvtárostánárok Egyesülete 15 éves születésnapján	V. évf.-2001/4-20	2
Körösne dr. Mikis Márta	Az Internet szerepe az oktatásban	V. évf.-2001/4-20	4
Melykóné Tózsér Judit	Gondolatok a könyvtárhasználati ismeretek tanulásához-tanításához	V. évf.-2001/4-20	9
Szadmári Klára	A könyvtárhasználati ismeretek megvalósulása a középiskolai szaktárgyakban	V. évf.-2001/4-20	14
Tölgyesi József	A hon- és népismeret tanítása (...és hogyan segítheti az iskolai könyvtár?)	V. évf.-2001/4-20	19
	„Állati jó könyvek” – pályázat	V. évf.-2001/4-20	21
	Harry Potter és más barátaink című levelezős vetélkedő	V. évf.-2001/4-20	24
	A Könyvtárostánárok Egyesületének tagjai: Tóth Viktória	V. évf.-2001/4-20	24
	Helyreigazítás	V. évf.-2001/4-20	24

VI. évfolyam, 1. szám, 2002. 21. szám

	„Az iskolai könyvtár, az iskola szíve!”	VI. évf.-2002/1-21	2
Emmer Gáborné	Minőségmenedzsment az iskolai könyvtárban	VI. évf.-2002/1-21	4
Gérnyi Ferencné	Keresd a választ a könyvtárban	VI. évf.-2002/1-21	8
	Bod Péter születésének 290. évfordulóját ünnepeltük	VI. évf.-2002/1-21	10
Lukács Emília	Mesélnek a ferencvárosi utcák	VI. évf.-2002/1-21	12
	Könyvtári informatika I-II.	VI. évf.-2002/1-21	17
	Hírek, információk, közlemények	VI. évf.-2002/1-21	18
	Számítógépes könyvtári programok	VI. évf.-2002/1-21	19
	Könyvajánlás	VI. évf.-2002/1-21	20
	Kedvenc könyveink – szavazás az Olvasás Éve alkalmából	VI. évf.-2002/1-21	20
	Pályázzunk jól!	VI. évf.-2002/1-21	21
	A Könyvtárostánárok Egyesülete rendezvényterve 2002-ben	VI. évf.-2002/1-21	22
	Pályázati felhívás – Az Olvasás Tanéve	VI. évf.-2002/1-21	24

VI. évfolyam, 2-3. szám, 2002. 22. szám

	A szerkesztő jegyzete	VI. évf.-2002/2-3-22	2
Emmer Gáborné	Könyvtárostánárok IX. Nyári Akadémiája	VI. évf.-2002/2-3-22	3
Lupkoviczné Major Edit	Az iskolai könyvtár új modellje a gyakorlatban	VI. évf.-2002/2-3-22	15
	Az olvasás tanéve pályázat	VI. évf.-2002/2-3-22	16
Nagyné Félix Anna	Az iskolai könyvtár és a könyvtáros szerepe az olvasóvá nevelésben	VI. évf.-2002/2-3-22	17
Kiss Anikó	„A könyv az az embernek, mint ami a szárny a madárnak”	VI. évf.-2002/2-3-22	25
Zseli Klára	Az olvasás éve alkalmából	VI. évf.-2002/2-3-22	31
Hevesi Mária	Az olvasás éve programja a gyöngyösi Kálváriaparti Általános Iskolában	VI. évf.-2002/2-3-22	34
Vidókné Pataky Mónika	Kiskönyvbarát-verseny az Olvasás éve jegyében	VI. évf.-2002/2-3-22	35
Jaross Jánosné	Olvasói szokások vizsgálata az iskolai könyvtárban	VI. évf.-2002/2-3-22	38
	„Olvasni jó” országos pályázat	VI. évf.-2002/2-3-22	39
Bariczné Rózsa Mária	Egyéves (volt) a Kódex Könyvtáros Klub	VI. évf.-2002/2-3-22	40
	Gondolatok a könyvről	VI. évf.-2002/2-3-22	40
	Könyvismertetések	VI. évf.-2002/2-3-22	41
	Nemzet és könyvtára	VI. évf.-2002/2-3-22	43
	14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet a könyvtári szakfelügyeletről	VI. évf.-2002/2-3-22	45

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
	Hírek	VI. évf.-2002/2-3-22	47
VI. évfolyam, 4. szám, 2002. 23. szám			
Emmer Gáborné	A szerkesztő jegyzete	VI. évf.-2002/4-23-1	1
	Az OPKM és az iskolai könyvtárak	VI. évf.-2002/4-23-1	2
Csiszár Miklós	Pedagógiai információ – határok nélkül	VI. évf.-2002/4-23-1	3
Tóth Viktória	Az esélyteremtés módszerei és eszközei az iskolai könyvtárban	VI. évf.-2002/4-23-1	7
Kovácsné Garamszegi Marianna	Sulinet Expressz	VI. évf.-2002/4-23-1	10
Csernyánszky Erzsébet	Van-e szükség az iskolai könyvtárra – Egypercesek az iskolai könyvtárról	VI. évf.-2002/4-23-1	11
	Minőségbiztosítás az iskolai könyvtárban könyvtárra – Egypercesek az iskolai könyvtárról	VI. évf.-2002/4-23-1	12
	Az iskolai könyvtár egyik lehetősége – Egypercesek az iskolai könyvtárról	VI. évf.-2002/4-23-1	13
Hock Zsuzsanna	Köszöntés helyett	VI. évf.-2002/4-23-1	14
Valakoviczné Lakatos Marianna	Segítség, Könyvtár!	VI. évf.-2002/4-23-1	15
Lányi Katalin	Az élvezetes olvasásért	VI. évf.-2002/4-23-1	16
Horváthné Szandi Ágnes	Negyvenéves a szombathelyi könyvtárképzés	VI. évf.-2002/4-23-1	17
Szabóné Vörös Györgyi	A veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár 50 éve	VI. évf.-2002/4-23-1	18
Lányi Katalin	Bonyolult dolgokról egyszerűen	VI. évf.-2002/4-23-1	20
Szőke Tiborné	Mit nyújt a könyvtárnak a könyvkereső?	VI. évf.-2002/4-23-1	22
VII. évfolyam, 1-2. szám, 2003. 23. szám			
	A szerkesztő jegyzete: „Múltidéző – jelenkísértő – jövőálmom”	VII. évf.-2003/1-2-23	2
Patona Ferencné	A holnap sikere és a múlt gyökere	VII. évf.-2003/1-2-23	3
Bényei Miklós	Az iskolai könyvtárak helyismereti gyűjteményei	VII. évf.-2003/1-2-23	9
Dr. Sági Zsolt	Fejlesztési lehetőségek a Nemzeti Fejlesztési Terv tükrében	VII. évf.-2003/1-2-23	15
Tölgyesi József	Tankönyvkritika – avagy: mikor jó egy tankönyv?	VII. évf.-2003/1-2-23	18
Dr. Lányi Katalin	A Kossuth-évfordulóhoz	VII. évf.-2003/1-2-23	21
Dr. Lányi Katalin	Előszó – történeti visszatekintés	VII. évf.-2003/1-2-23	21
	Könyvtárostanárok I. Országos konferenciája	VII. évf.-2003/1-2-23	24
Emmer Gáborné	Az iskolai könyvtárak könyvtári szakfelügyelete	VII. évf.-2003/1-2-23	26
	Kérdőív az iskolai könyvtári szakfelügyeleti vizsgálathoz	VII. évf.-2003/1-2-23	28
Lipcsey-Magyar Emese	A Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny és egy résztvevője	VII. évf.-2003/1-2-23	31
	Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny 2002/2003	VII. évf.-2003/1-2-23	33
	Könyvajánlat: Zselinszky Jánosné: Az Országos Bod péter Könyvtárhasználati verseny Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében	VII. évf.-2003/1-2-23	34
Emmer Gáborné	Az „Olvasás éve” hatása az iskolakönyvtárak minőségére	VII. évf.-2003/1-2-23	35
Emmer Gáborné	Minőségbiztosítás és iskolai könyvtár	VII. évf.-2003/1-2-23	37
	Könyvismertetés	VII. évf.-2003/1-2-23	40
	X. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál	VII. évf.-2003/1-2-23	41
	A könyvtár – kapu a világra	VII. évf.-2003/1-2-23	43
	A könyvtárostanárok Egyesületének állásfoglalása a könyvtárostanárok alkalmazására vonatkozó rendelkezések módosulásáról és annak értelmezéséről	VII. évf.-2003/1-2-23	45
	A Könyvtárostanárok egyesülete feladatterve – 2003.	VII. évf.-2003/1-2-23	47
VII. évfolyam, 3-4. szám, 2003. 24. szám			
Emmer Gáborné	Kedves Olvasóink!	VII. évf.-2003/3-4-24	2
	KTE-vélemény a NAT 2003 tervezetéről	VII. évf.-2003/3-4-24	3
Emmer Gáborné	KTE-vélemény a közoktatási fejlesztési stratégiáról	VII. évf.-2003/3-4-24	4
Bakos Klára	Vitaanyag véleményezése a könyvtárhasználat (könyvtári informatika) területén	VII. évf.-2003/3-4-24	5

Szerző	Cikk címe	Megjelenés	Oldalszám
Némethné Kapus Krisztina– Regéci Márta	A kölcsönzőpulton innen és túl	VII. évf.-2003/3-4-24	9
Budavári Klára	Igaz mese	VII. évf.-2003/3-4-24	11
Goda Marietta	Internethasználat a középiskolások körében	VII. évf.-2003/3-4-24	12
Tóth Viktória	A könyvtárhasználati ismeretek mérése	VII. évf.-2003/3-4-24	23
	Iskolai könyvtárak 5. világnapja	VII. évf.-2003/3-4-24	25
	Olvass Velünk! – országos olvasási levelezős verseny	VII. évf.-2003/3-4-24	26
Rimóczi Andrea	Könyvmolyok a Tátrában	VII. évf.-2003/3-4-24	33
Horváth Elvira	Bereczky Gábor: Krúdy Gyula: Szindbáb	VII. évf.-2003/3-4-24	37
Sáráné Lukátsy Sarolta	Klenelsberg Kunó öröksége avagy problémacsokor az iskolai könyvtárakról	VII. évf.-2003/3-4-24	39
	Esszék a magyar irodalom és a nemzeti önismeret kötődéseiről	VII. évf.-2003/3-4-24	40
Sáráné Lukátsy Sarolta	Lyukak az „életrajzban”	VII. évf.-2003/3-4-24	41
Emmer Gáborné	A pesterzsébeti iskolai könyvtárak számítógépes hálózati rendszere	VII. évf.-2003/3-4-24	44

VIII. évfolyam, 1-2. szám, 2004. 25. szám

Emmer Gáborné	A szerkesztő jegyzete	VIII. évf. 2004/1-2-25	2
Erdősné Márta Mária	Az iskolai könyvtár minősége	VIII. évf. 2004/1-2-25	3
Valakovicsné Lakatos Marianna	Humán erőforrás az iskolai könyvtárban	VIII. évf. 2004/1-2-25	13
Kelemenné Farkas Zsuzsa	Szabadidős könyvtári foglalkozások	VIII. évf. 2004/1-2-25	22
Tölgyesi József	A pedagógiai szemináriumi könyvtárak múltja	VIII. évf. 2004/1-2-25	23
Tölgyesi József	Esszék a magyar irodalom és nemzeti önismeret kötődéseiről – könyvismertetés	VIII. évf. 2004/1-2-25	25
Lukács Emília	Az információ és a dokumentumokhoz való hozzáférés biztosítása...	VIII. évf. 2004/1-2-25	26
Kiss Anna	KLF (Könyvtárostánárok Levelező Fóruma)	VIII. évf. 2004/1-2-25	38
Oporné Fodor Mária	Bemutatjuk Ugrin Gábornét	VIII. évf. 2004/1-2-25	39
Varga Lászlóné	Könyvtári program	VIII. évf. 2004/1-2-25	41
Horváth Viktória	Egy iskolai könyvtáros Rómában	VIII. évf. 2004/1-2-25	50

VIII. évfolyam, 3-4 szám, 2004. 26. szám

Emmer Gáborné	Informatika-kompetencia-iskolai könyvtár	VIII. évf. 2004/3-4-26	2
Szakmári Klára	A Fővárosi Pedagógiai Napok rendezvényeiről	VIII. évf. 2004/3-4-26	3
Rónyai Tünde	Ismeretek és kompetenciák	VIII. évf. 2004/3-4-26	4
Kocsis Éva	Az Internet használata a könyvtárismeret oktatásában	VIII. évf. 2004/3-4-26	6
Sáráné Lukátsy Sarolta	Hol az (iskolai) könyvtáros mostanában?	VIII. évf. 2004/3-4-26	8
Emmer Gáborné	Szakmai beszámoló a „Korszerűen-szakszerűen Európában” szakmai napról	VIII. évf. 2004/3-4-26	10
Gérnyi Ferencné	A szakfelületes ellenőrzésekről	VIII. évf. 2004/3-4-26	11
Gérnyi Ferencné	Tartós tankönyvek – ingyen tankönyvek – könyvtári nyilvántartás	VIII. évf. 2004/3-4-26	13
Lesku Miklósné	Szakmai ellenőrzés	VIII. évf. 2004/3-4-26	14
	Helyzetelemzés – kérdőív	VIII. évf. 2004/3-4-26	16
Dán Krisztina	Pedagógus szakvizsgával záruló szakirányú továbbképzési program	VIII. évf. 2004/3-4-26	22
Benkő Ilona	Bod Péter Könyvtárhasználati Verseny versenyszabályzat	VIII. évf. 2004/3-4-26	21
Bencsik Józsefné	Könyvtáratató	VIII. évf. 2004/3-4-26	27
	Kérdőív az iskolai könyvtári szakmai ellenőrzéshez	VIII. évf. 2004/3-4-26	37
	Kérdőív az iskolai könyvtári szakfelületes vizsgálatához	VIII. évf. 2004/3-4-26	30